

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Будинки і споруди

**ЗАКЛАДИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
НАСЕЛЕННЯ**

ДБН В.2.2-18:2007

Видання офіційне

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО:	Відкрите акціонерне товариство "Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву" (ВАТ "КиївЗНДІЕП)
РОЗРОБНИКИ:	В.Куцевич, д-р арх. (керівник розробки); архітектори Л.Філатова, Б.Губов, О.Гайдученя, канд. арх.; В.Гершкович, канд.техн.наук; інженери І.Крапівін, Б.Польчук
	За участю: Мінпраці та соціальної політики України (І. Шпитяк, К.Міщенко, В.Павлюченко, О.Суліма, В.Смерецька); УкрНДІ пожежної безпеки МНС України (В.Сокол); Інституту гігієни і медичної екології ім. О.М.Марзєєва АМН України (В.Акіменко, д-р мед.наук; А.Яригін, канд.біол.наук; О.Шумак)
ВНЕСЕНО ТА ПІДГОТОВЛЕНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ:	Управління архітектурно-конструктивних та інженерних систем будинків і споруд (О.Авдієнко, А. Нечепорчук) Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України
ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ:	Наказ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 23 січня 2007 р. № 20 і чинні з 1 липня 2007 р.
УВЕДЕНО ВПЕРШЕ	

Право власності на цей документ належить державі. Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати цей документ повністю чи частково на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України заборонено. Стосовно врегулювання прав власності звертатися до Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України

Офіційний видавець нормативних документів у галузі будівництва
і промисловості будівельних матеріалів Мінбуду України
ДП "Укрархбудінформ".

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Будинки і споруди.

Заклади соціального захисту населення

ДБН В.2.2-18:2007

Вводяться вперше

Чинні від 2007-07-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Ці Норми поширюються на розроблення проектів нових і реконструкцію існуючих будинків і споруд закладів соціального захисту населення: будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, геріатричних пансіонатів, пансіонатів для ветеранів війни і праці; психоневрологічних інтернатів; територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян; будинків нічного перебування, центрів реінтеграції бездомних громадян, центрів соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі, та соціальних готелів, призначених для тимчасового притулку дорослих бездомних громадян.

1.2 Вимоги цих Норм є обов'язковими для юридичних та фізичних осіб – суб'єктів інвестиційної діяльності на території України незалежно від форм власності та відомчої належності.

1.3 При проектуванні будинків і приміщень закладів соціального захисту населення, поряд з положеннями цих Норм, слід також виконувати вимоги інших чинних нормативних документів у галузі будівництва.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цих Нормах є посилання на такі нормативні документи:

ДБН 360-92**	Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень
ДБН 363-92	Житлові будинки для осіб похилого віку сільської місцевості України
ДБН В.2.4-1-94	Планування і забудова сільських поселень
ДБН В.1.1-5-2000	Захист від небезпечних геологічних процесів. Будинки і споруди на підроблюваних територіях і просідаючих ґрунтах
ДБН В.1.1-7-2002	Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва
ДБН В.1.1-12-2006	Захист від небезпечних геологічних процесів. Будівництво у сейсмічних районах України
ДБН В.2.2-9-99	Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення
ДБН В.2.2-10-2001	Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я
ДБН В.2.2-11-2002	Будинки і споруди. Підприємства побутового обслуговування. Основні положення
ДБН В.2.2-13-2003	Будинки і споруди. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди
ДБН В.2.2-15-2005	Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення
ДБН В.2.2-16-2005	Будинки і споруди. Культурно-видовищні та дозвіллієві заклади
ДБН В.2.2-17-2006	Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення
ДБН В.2.3-4-2000	Споруди транспорту. Автомобільні дороги
ДБН В.2.3-5-2001	Споруди транспорту. Вулиці та дороги населених пунктів
ДБН В.2.3-15-2007	Споруди транспорту. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів
ДБН В.2.5-13-98*	Інженерне обладнання будинків і споруд. Пожежна автоматика будинків і споруд
ДБН В.2.5-20-2001	Інженерне обладнання будинків і споруд. Газопостачання
ДБН В.2.5-23-2003	Інженерне обладнання будинків і споруд. Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення
ДБН В.2.5-27-2006	Інженерне обладнання будинків і споруд. Захисні заходи електробезпеки в електроустановках будинків і споруд

С.2 ДБН В.2.2-18:2007

ДБН В.2.5-28:2006	Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення
ДБН В.2.6-31:2006	Конструкції будівель і споруд. Теплова ізоляція будівель
ДСТУ Б В.1.1-4-98*	Захист від пожежі. Будівельні конструкції. Методи випробувань на вогнестійкість. Загальні вимоги
ДСТУ ISO 4190-6-2001	Установка ліфтова (елеваторна). Частина 6. Ліфти пасажирські для встановлення в житлових будинках. Планування і вибір
ДСТУ ISO 9386-2:2004	Приводні підйомні пристрої для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Правила безпеки. Розміри та функціонування
ГОСТ 2874-82	Вода питьевая. Гигиенические требования и контроль за качеством (Вода питна. Гігієнічні вимоги і контроль за якістю)
ДНАОП 0.00-1.02-99	Правила будови і безпечної експлуатації ліфтів
ДНАОП 0.00-1.32-01	Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок
НРБУ-97	Норми радіаційної безпеки України. Державні гігієнічні нормативи
НАПБ А.01.001-2004	Правила пожежної безпеки в Україні
НАПБ Б.01.007-2004	Правила облаштування та використання ліфтів для транспортування пожежних підрозділів у будинках і спорудах
НАПБ Б.06.004-97	Перелік однотипних за призначенням об'єктів, які підлягають обладнанню автоматичними установками пожежогасіння та пожежної сигналізації
ВБН В.2.2.45-1-2004	Проектування телекомунікацій. Лінійно-кабельні споруди
СНиП II-12-77	Здания и сооружения. Защита от шума (Будинки та споруди. Захист від шуму)
СНиП II-35-76	Котельные установки (Котельні установки)
СНиП 2.01.01-82	Строительная климатология и геофизика (Будівельна кліматологія та геофізика)
СНиП 2.04.01-85	Внутренний водопровод и канализация зданий (Внутрішній водопровід і каналізація будинків)
СНиП 2.04.02-84	Водоснабжение. Наружные сети и сооружения (Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди)
СНиП 2.04.05-91	Отопление, вентиляция и кондиционирование (Опалення, вентиляція та кондиціонування)
СНиП 2.04.07-86*	Тепловые сети (Теплові мережі)
СНиП 2.09.02-85*	Производственные здания (Виробничі будівлі)
СНиП 3.05.01-85	Внутренние санитарно-технические системы (Внутрішні санітарно-технічні системи)
СНиП 3.05.06-85	Электротехнические устройства (Електротехнічні пристрої)
СНиП 3.05.07-85	Системы автоматизации (Системи автоматизації)
ВБН В.2.2.45-1-2004	Проектування телекомунікацій. Лінійно-кабельні споруди
ВСН 01-89/ Росавтотранс	Предприятия по обслуживанию автомобилей (Підприємства з обслуговування автомобілів)
ВСН 60-89/ Госкомархитектуры	Устройство связи, сигнализации и диспетчеризации инженерного оборудования жилых и общественных зданий. Нормы проектирования (Улаштування зв'язку, сигналізації та диспетчеризації інженерного обладнання житлових і громадських будинків. Норми проектування)
ВСН 97-83/ Минэнерго СССР	Инструкция по проектированию городских и поселковых электросетей (Інструкція з проектування міських і селищних електромереж)
ВСН 205-84/ ММСС СССР	Инструкция по проектированию электроустановок, систем автоматизации технологического оборудования (Інструкція з проектування електроустановок, систем автоматизації технологічного обладнання)
ДСП 173-96	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів

ДСанПіН 136/1940-97	Вода питна. Гігієнічні вимоги до якості води централізованого господарсько-питного водопостачання
ДСанПіН 239-96	Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань
СанПіН 42-123-5777-91	Санитарные правила для предприятий общественного питания, включая кондитерские цехи и предприятия, вырабатывающие мягкое мороженое (Санітарні правила для підприємств громадського харчування, включаючи кондитерські цехи і підприємства, що виробляють м'яке морозиво)
СанПіН 6027.А-91	Санитарные правила и нормы по применению полимерных материалов в строительстве (Санітарні правила і норми щодо застосування полімерних матеріалів у будівництві)
СанПіН 1304-75	Санитарные нормы допустимых вибраций в жилых помещениях (Санітарні норми допустимих вібрацій в житлових приміщеннях)
СанПіН 2605-82	Санитарные нормы и правила обеспечения инсоляцией жилых и общественных зданий и территории жилой застройки (Санітарні норми і правила забезпечення інсоляцією житлових та громадських будинків і території житлової забудови)
СанПіН 3077-84	Санитарные нормы допустимого шума в помещениях жилых и общественных зданий и на территории жилой застройки (Санітарні норми допустимого шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови)
РД 34.21.122-87/ Минэнерго СССР	Инструкция по устройству молниезащиты зданий и сооружений (Інструкція з улаштування блискавкозахисту будинків і споруд)
ПУЭ-86	Правила устройства электроустановок (ПУЕ-86 Правила улаштування електроустановок)
ПУЕ-2006	Правила улаштування электроустановок

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Нижче подано терміни, вжиті в цих Нормах, та визначення позначених ними понять.

3.1 *Будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів, геріатричний пансіонат, пансіонат для ветеранів війни і праці* (далі – будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів) – стаціонарна соціально-медична установа загального типу для постійного проживання громадян похилого віку, ветеранів війни та праці, інвалідів, які потребують стороннього догляду, побутового та медичного обслуговування (Типове положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів, геріатричний пансіонат, пансіонат для ветеранів війни і праці / Затв. наказом Мініпраці та соціальної політики України від 29.12.01 р. № 549).

3.2 *Психоневрологічний інтернат* – стаціонарна соціально-медична установа, призначена для постійного проживання громадян із психоневрологічними захворюваннями, які потребують стороннього догляду, побутового і медичного обслуговування (Типове положення про психоневрологічний інтернат / Затв. наказом Мініпраці та соціальної політики України від 29.12.01 р. № 549).

3.3 *Територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян* (далі – територіальний центр) – спеціальна державна установа, що надає послуги пенсіонерам, інвалідам, одиноким непрацездатним громадянам та іншим соціально незахищеним громадянам вдома, в умовах стаціонарного, тимчасового та денного перебування, які спрямовані на підтримання їхньої життєдіяльності і соціальної активності (Типове положення (взірцеве) про територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян / Затв. наказом Міністерства соціального захисту населення України від 01.04.97 р. № 44).

3.4 *Тимчасовий притулок для дорослих* – організація нічного або тимчасового проживання громадян без визначеного місця проживання, осіб, що постраждали від фізичного або психічного насильства, стихійного лиха, катастрофи тощо, з наданням їм правової, психологічної, соціальної,

медичної та побутової допомоги в подоланні тимчасових труднощів, сприянні у встановленні особи, відновленні документів, паспортизації та працевлаштуванні (Закон України "Про соціальні послуги". – К., 2003).

3.5 Будинок нічного перебування (далі – нічліжний будинок) – заклад соціального захисту для ночівлі громадян, які не мають житлового приміщення, яке б вони могли використовувати для проживання (Типове положення про будинок нічного перебування / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 14.02.06 р. № 31).

3.6 Центр реінтеграції бездомних громадян (далі – центр реінтеграції) – заклад соціального захисту для бездомних громадян, діяльність якого спрямована на поступове повернення особи до самостійного повноцінного життя шляхом надання їй комплексу соціальних послуг з урахуванням індивідуальних потреб (Типове положення про центр реінтеграції бездомних громадян / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 14.02.06 р. № 31).

3.7 Центр соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі (далі – центр соціальної адаптації) – соціальна установа для надання соціальних послуг особам, звільненим з місць позбавлення волі, та їх тимчасового перебування (Типове положення про центр соціальної адаптації для осіб, звільнених з місць позбавлення волі / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 14.02.06 р. № 31).

3.8 Соціальний готель – заклад соціального захисту для перебування бездомних громадян, який має у своєму складі окремі номери (Типове положення про соціальний готель / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 03.04.06 р. № 98).

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Будинки-інтернати для громадян похилого віку та інвалідів включають три типи підрозділів:

- а) відділення для осіб, спроможних самостійно пересуватися і частково себе обслуговувати, але які потребують додаткового побутового і медичного обслуговування;
- б) відділення для лежачих хворих, що потребують систематичного побутового і медичного обслуговування і постійного або періодичного догляду;
- в) відділення для інвалідів, що пересуваються на кріслах-колясках (відділення організується за наявності 25 і більше інвалідів, що пересуваються на кріслах-колясках (далі – інвалідів-колясочників), за меншої кількості інвалідів-колясочників слід передбачати для них житлові групи або приміщення у відділенні для осіб, спроможних самостійно пересуватися).

4.2 Будинки-інтернати для громадян похилого віку та інвалідів слід проектувати місткістю від 50 до 200 місць. Залежно від місцевих умов і за відповідного обґрунтування допускається збільшувати місткість до 300 місць, а у сільській місцевості – передбачати будинки-інтернати місткістю 20-40 місць.

4.3 Психоневрологічні інтернати включають відділення різних профілів і режимів утримання хворих (ліжковий, спостережний, вільний):

- а) відділення інтенсивного медичного догляду (ліжковий і спостережний режими утримання);
- б) відділення медико-педагогічної корекції (спостережний і вільний режими утримання);
- в) відділення соціо-реабілітаційного профілю (спостережний і вільний режими утримання);
- г) відділення для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності (вільний режим утримання).

4.4 Призначення відділень, що входять до психоневрологічних інтернатів, наведені у додатку А.

Допускається проектувати будинки психоневрологічних інтернатів однопрофільними або змішаними, які включають відділення декількох різних профілів.

4.5 Психоневрологічні інтернати слід проектувати місткістю від 100 до 200 місць.

4.6 Територіальні центри слід проектувати не менше ніж із двох підрозділів, основними з яких є:

- а) відділення соціальної допомоги вдома;

б) відділення організації надання грошової і натуральної адресної допомоги малозабезпеченим непрацездатним громадянам;

в) відділення соціально-побутової реабілітації;

г) відділення соціально-медичної реабілітації.

4.7 Кількість і призначення підрозділів територіальних центрів визначається в кожному конкретному випадку завданням на проектування. Структурні підрозділи територіальних центрів наведені у додатку Б.

4.8 Кожен із закладів соціального захисту для бездомних громадян (нічліжний будинок, центр реінтеграції, соціальний готель) та осіб, звільнених з місць позбавлення волі (центр соціальної адаптації) може функціонувати самостійно або бути структурним підрозділом іншого закладу для бездомних громадян. Максимальну місткість даних типів закладів слід приймати не більше 100 місць.

Перелік послуг, що надаються закладами соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, наведений у додатку В.

5 РОЗМІЩЕННЯ БУДИНКІВ, ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ

5.1 Будинки закладів соціального захисту населення слід розміщувати на окремих ділянках сельбищних територій міст, селищ міського типу та сільських поселень.

5.2 Розміщення, місткість і розміри земельних ділянок закладів соціального захисту населення визначаються завданням на проектування з урахуванням вимог 6.1 ДБН 360, ДБН Б.2.4-1, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-17, ДСП 173, ДСанПіН 239, СанПіН 2605 і СанПіН 3077.

5.3 До ділянок закладів соціального захисту населення необхідно передбачати під'їзди і підходи від вулиць громадського транспорту, а на території закладів повинні бути виділені такі зони:

- житлова (або "забудови");
- відпочинку (зелена зона з прогулянковими алеями, майданчиками для відпочинку; тіньовими навісами, альтанками, лавами, столами для ігор);
- фізкультурно-оздоровча (на ділянках будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, психоневрологічних інтернатів і територіальних центрів – майданчики для занять фізкультурою, у тому числі лікувальною; для будинків-інтернатів з інвалідами додатково слід передбачати майданчики для спортивних ігор);
- лікувально-виробнича – для психоневрологічних інтернатів (або "виробнича" – для центрів реінтеграції та соціальної адаптації);
- господарська (господарський майданчик, майданчик для сміттєзбірників і допоміжні споруди: складські, гараж, овочесховище, пральня, дезінфекційна камера тощо);
- плодовий сад і город (залежно від місцевих умов).

5.4 До житлової і господарської зон повинні бути передбачені самостійні в'їзди. Допускається передбачати один в'їзд на територію закладів соціального захисту населення місткістю до 200 місць.

5.5 Планувальним рішенням ділянки необхідно забезпечити можливість проїзду пожежних машин до будинків згідно з вимогами ДБН 360.

5.6 При в'їзді на ділянку необхідно передбачати автомобільну стоянку. Місткість стоянки слід розраховувати, виходячи з потреб персоналу, мешканців і відвідувачів закладів соціального захисту населення з урахуванням розрахункового рівня автомобілізації даного населеного пункту згідно з ДБН 360 і ДБН В.2.3-15. При розміщенні автостоянок слід враховувати вимоги ДБН В.2.3-4, ДБН В.2.3-5, ДБН 360 і ДБН В.2.2-17.

Не допускається розміщувати стоянку на території закладу соціального захисту населення із стаціонаром з боку вікон житлових корпусів. Відстань від стоянки до інших корпусів повинна бути не меншою 15 м.

5.7 На земельній ділянці закладів соціального захисту населення необхідно передбачати майданчик для розміщення сміттєзбірників на відстані не ближче 20 м до вікон будинку. До майданчиків зі сміттєзбірниками повинен бути передбачений під'їзд для вивозу сміття.

5.8 Площа зелених насаджень (включаючи газони, квітники, плодовий сад і город) повинна складати: не менше 50 % площі ділянки будинку-інтернату для громадян похилого віку та інвалідів або психоневрологічного інтернату; не менше 35 % площі ділянки територіального центру та закладів соціального захисту, призначених для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб, звільнених із місць позбавлення волі.

5.9 Підходи до житлового корпусу і шляхи руху мешканців у зону відпочинку не повинні мати перетину з проїздами для автотранспорту.

Проїзди і підходи до будинків повинні мати тверде покриття. Матеріали покриття прогулянкових доріжок і тротуарів повинні забезпечувати безпечне пересування маломобільних осіб, що перебувають у закладі, в тому числі інвалідів-колясочників.

Уклон прогулянкових доріжок і тротуарів слід приймати не більше 5 %; доріжки і тротуари, що мають уклон, на поворотах і через кожні 6 м довжини повинні мати горизонтальні площадки завдовжки не менше 1,5 м.

5.10 Необхідність улаштування пандусів і сходів на шляху руху громадян похилого віку та інвалідів, їх конструкції та огорожі слід визначати згідно з додатком Г ДБН В.2.2-9 і ДБН В.2.2-17.

5.11 Земельні ділянки будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, територіальних центрів і закладів, призначених для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб, звільнених із місць позбавлення волі, повинні мати огорожу заввишки не менше 1,6 м, а психоневрологічних інтернатів – паркани не менше 2 м із хвіртками, що замикаються, і воротами.

5.12 Улаштування прохідної на територію закладів соціального захисту населення з інженерно-технічним оснащенням повинно визначатися завданням на проектування.

6 ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ

Об'ємно-планувальні рішення будинків і споруд закладів соціального захисту населення повинні формуватися згідно з вимогами даних Норм та положень ДБН В.2.2-9 і ДБН В.2.2-15, відповідати санітарно-гігієнічним і протипожежним нормам. При розробленні конструктивних рішень будинків, що зводяться в особливих умовах будівництва, слід керуватися ДБН В.1.1-5 і ДБН В.1.1-12. Огороджувальні конструкції слід проектувати згідно з ДБН В.2.6-31.

Планувальне рішення будинків повинно забезпечувати безперешкодний та зручний доступ маломобільних мешканців чи відвідувачів до приміщень, зон і місць, які призначені для них, відповідно до вимог ДБН 363 і ДБН В.2.2.17.

Склад і площі приміщень закладів соціального захисту населення визначаються завданням на проектування згідно з цими Нормами та технологічними вимогами.

Приміщення в будинках закладів соціального захисту населення поділяються на дві основні групи: житлові приміщення; обслуговуючі приміщення.

6.1 Житлові приміщення

6.1.1 Будинки-інтернати для громадян похилого віку та інвалідів

6.1.1.1 Житлові приміщення (житлові кімнати) і підсобні приміщення слід об'єднувати у житлові групи, які передбачаються в складі відділень: для осіб, спроможних самостійно пересуватися; для інвалідів-колясочників; для лежачих хворих.

6.1.1.2 Житлові кімнати у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для інвалідів-колясочників необхідно проектувати на одне та два місця, у відділенні для лежачих хворих – на одне, два та три місця.

Площі житлових кімнат у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для інвалідів-колясочників приймаються з розрахунку не менше відповідно 8 м² і 10 м² на людину, але не менше 10 м² і 12 м² – в одномісних. Площі житлових кімнат у відділенні для лежачих хворих приймаються з розрахунку не менше 8 м² на людину, але не менше 9 м² – в одномісних.

Співвідношення кімнат різної місткості у відділеннях слід приймати за завданням на проектування з урахуванням місцевих умов.

6.1.1.3 Місткість житлових груп повинна бути не більшою 25 осіб. До складу відділень необхідно включати 3-4 житлові групи із загальними приміщеннями медичного і побутового призначення.

6.1.1.4 Склад та площі приміщень житлових груп для різних категорій мешканців і загальних приміщень відділень слід приймати згідно з таблицею 1.

Таблиця 1 – Склад і площі приміщень житлових груп і загальних приміщень відділень будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів

Приміщення	Площа приміщень відділень, м ² , не менше		
	для осіб, що самостійно пересуваються	для інвалідів-колясочників	для лежачих хворих
Житлова група			
1 Житлові кімнати:			
на одне місце	10	12	9
на два місця	16	20	16
на три місця	–	–	24
2 Передпокій (при житловій кімнаті)	3	3	3
3 Санвузол ¹⁾ (при житловій кімнаті)	Один унітаз, один умивальник або один унітаз, один умивальник, один душ (ванна)	Один унітаз, один умивальник або один унітаз, один умивальник, один душ	Один унітаз, один умивальник
(згідно з 6.3.13 цих Норм)			
4 Кімната відпочинку або вітальня, хол	1,2 (на одну особу)	1,6 (на одну особу)	–
5 Кухня:			
– кухня-буфетна	0,6 (на одну особу)	0,8 (на одну особу)	–
– кухня-роздавальна	–	18	18
6 Ванна кімната ²⁾	12(4 ³⁾)	12	14
7 Душові кабінки з місцем для роздягання ⁴⁾	Одна душова кабіна на 8 осіб ⁵⁾ (згідно з 6.3.13 цих Норм і додатками Г і Р ДБН 2.2-9)		–
8 Кабіна особистої гігієни жінок			–
9 Побутова кімната	14	20	–
10 Санітарна кімната	–	–	20
11 Комора чистої білизни	2	2	4
12 Місце для каталок і крісел-колясок	–	4	6
13 Пост чергового персоналу	–	4	4
Загальні приміщення відділень			
14 Процедурна	18	18	18
15 Кімната чергової медсестри	12	12	12
16 Кімната сестри-господарки	10	10	10
17 Кімната для прасування білизни та одягу	6	8	6
18 Клізмова	8	8	8
19 Кімната персоналу	8	8	8
20 Санвузол для персоналу	Один унітаз, один умивальник у шлюзі, одна душова кабіна з місцем для роздягання (згідно з 6.3.15 цих Норм)		
21 Приміщення для куріння	15	15	–
¹⁾ Допускається проектувати по одному санвузлу на дві одно-, двомісні житлові кімнати. ²⁾ Слід передбачати, якщо санвузли при житлових кімнатах не обладнанні ванною. ³⁾ Допускається зменшувати до 4 м ² за умови обладнання душем санвузлів при житлових кімнатах. ⁴⁾ Слід передбачати, якщо санвузли при житлових кімнатах не обладнанні душем або ванною. ⁵⁾ У разі розміщення інвалідів-колясочників у відділенні для осіб, що самостійно пересуваються, слід передбачати для них спеціальні душові кабінки.			

6.1.1.5 У відділеннях для осіб, спроможних самотійно пересуватися, і для інвалідів-колясочників на одну житлову групу слід передбачати дві кімнати відпочинку (вітальні, холи) і дві кухні-буфетні, призначені для приготування їжі мешканцями.

Допускається проектувати по одному приміщенню кухні-роздавальної, яка передбачається для підігрівання та роздавання їжі, що доставляється з їдальні, і побутової кімнати на дві житлові групи, а також замість кухонь-буфетних у житловій групі передбачати кухню-нішу у передпокої при кожній житловій кімнаті за умови обладнання її електроплитою та влаштуванням у ній примусової вентиляції.

6.1.1.6 Побутова кімната у відділеннях для осіб, спроможних самотійно пересуватися, і для інвалідів-колясочників повинна поділятися на зони: для прання та сушіння дрібних речей; зберігання предметів прибирання; чищення одягу та взуття.

Санітарна кімната передбачається у відділеннях для лежачих хворих і повинна мати зони: для миття та стерилізації суден; миття та сушіння клейонок; зберігання предметів прибирання; сортування, сушіння та тимчасового зберігання брудної білизни. Допускається у санітарній кімнаті встановлювати трубопровід для спускання брудної білизни.

6.1.1.7 У будинках-інтернатах місткістю 100 місць і менше слід проектувати одну процедурну на весь будинок, а в будинках-інтернатах місткістю 50 місць і менше допускається не передбачати кімнати чергової медсестри та сестри-господарки, а також клізмову.

6.1.2 Психоневрологічні інтернати

6.1.2.1 Житлові приміщення (житлові кімнати) і підсобні приміщення слід об'єднувати у житлові групи, які передбачаються у складі лікувальних відділень (інтенсивного медичного догляду; медико-педагогічної корекції; соціо-реабілітаційного профілю; для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності), виходячи із умов (режиму) утримання хворих: вільний, спостережний і ліжковий.

6.1.2.2 Житлові кімнати для осіб з вільним і спостережним режимами утримання необхідно проектувати на одне та два місця, для осіб з ліжковим режимом утримання – на одне, два та три місця.

Площі житлових кімнат на одне та два місця повинні визначатися з розрахунку не менше 8 м² на одне місце, але не менше 10 м² – в одномісних кімнатах. Площі житлових кімнат на три місця для осіб з ліжковим режимом утримання приймаються з розрахунку не менше 7 м² на одне місце.

Співвідношення кімнат різної місткості у відділеннях психоневрологічних інтернатів слід приймати за завданням на проектування з урахуванням місцевих умов.

6.1.2.3 Житлові групи психоневрологічних інтернатів необхідно проектувати місткістю не більше ніж на 25 місць. До складу відділень рекомендується включати чотири-шість житлових груп із загальними приміщеннями медичного, реабілітаційного, дозвілєвого та побутового призначення.

6.1.2.4 Склад та площі приміщень житлових груп для осіб з різним режимом утримання і загальних приміщень відділень слід приймати згідно з таблицею 2.

Таблиця 2 – Склад та площі приміщень житлових груп і загальних приміщень відділень психоневрологічних інтернатів

Приміщення	Площа приміщень відділень, м ² , не менше		
	для осіб з вільним режимом утримання	для осіб зі спостережним режимом утримання	для осіб з ліжковим режимом утримання
<i>Житлова група</i>			
1 Житлові кімнати:			
на одне місце	10	10	10
на два місця	16	16	16
на три місця	–	–	21
2 Вбиральня	Один унітаз, один умивальник – на вісім жінок або один унітаз, один умивальник, один пісуар на 12 чоловіків (згідно з 6.3.13 цих Норм і додатками Г і Р ДБН 2.2-9)		Один унітаз, один умивальник

Кінець таблиці 2

Приміщення	Площа приміщень відділень, м ² , не менше		
	для осіб з вільним режимом утримання	для осіб зі спостережним режимом утримання	для осіб з ліжковим режимом утримання
3 Умивальна кімната з піддоном для миття ніг	Один умивальник, один піддон на шість осіб (згідно з 6.3.13 цих Норм і додатками Г і Р ДБН 2.2-9)		Два умивальники, один піддон
4 Кімната відпочинку	1,2 (на одну особу)	1,4 (на одну особу)	–
5 Їдальня	–	1,4 (на одну особу)	–
6 Кухня-роздавальна	–	18	18
7 Ванна кімната	12	12	12
8 Душові кабінки з місцем для роздягання	Одна душова кабіна на вісім осіб ¹⁾ (згідно з 6.3.13 цих Норм і додатками Г і Р ДБН 2.2-9)		–
9 Кабіна особистої гігієни жінок			–
10 Побутова кімната	12	12	–
11 Санітарна кімната	–	–	16
12 Комора чистої білизни	2	2	4
13 Гардеробна для зберігання верхнього одягу	–	0,6 (на одну особу)	–
14 Місце для зберігання каталок та крісел-колясок	–	–	4
15 Кімната санітарки	9	9	9
16 Цілодобовий пост санітара/санітарки	4	4	4
Загальні приміщення відділень			
17 Кабінет лікаря	12	12	12
18 Кімната чергової медсестри (процедурна)	12	12	12
19 Процедурна амінозинова з підготовчою	18	18	18
20 Клізмова	8	8	8
21 Гурткова кімната (кімната арттерапії)	18	18	–
22 Приміщення для трудотерапії с кімнатою інструктора	–	40+12	–
23 Кімната сестри-господарки	10	10	10
24 Кімната для прасування білизни та одягу	6	6	6
25 Кімната персоналу	8	8	8
26 Санвузол для персоналу (чоловічий і жіночий)	По одному унітазу, одному умивальнику у шлюзі, одній душовій кабіні з місцем для роздягання (згідно з 6.3.15 цих Норм)		
21 Приміщення для куріння	15	15	–

¹⁾ За наявності у відділенні інвалідів-колясочників слід передбачати для них спеціальні душові кабінки.

6.1.2.5 У відділеннях з вільним і спостережним режимами утримання на одну житлову групу слід передбачати дві кімнати відпочинку (вітальні, холи).

6.1.2.6 Побутова та санітарна кімнати у відділеннях для осіб з різними режимами утримання повинні мати функціональні зони згідно з 6.1.1.6 цих Норм.

6.1.2.7 Допускається частину житлових кімнат у відділеннях з вільним режимом утримання, призначених для проживання осіб з найбільш збереженим інтелектом, проектувати з прикімнатними санвузлами згідно з 6.1.1.4 і 6.3.13 цих Норм.

6.1.3 Територіальні центри

6.1.3.1 У територіальних центрах житлові групи для денного, тимчасового і постійного перебування слід проектувати не більше ніж на 25 місць. Склад груп і кількість місць у них визначається завданням на проектування.

Орієнтовний склад приміщень житлових груп для денного перебування у відділеннях соціально-побутової і соціально-медичної реабілітації територіальних центрів наведений у додатку Г.

6.1.3.2 Площі приміщень житлових груп для денного перебування слід приймати з розрахунку:

- гардеробну (за відсутності гардеробної у вхідній групі приміщень) – $0,6 \text{ м}^2/\text{люд.}$, але не менше 15 м^2 ;

- кімнату денного перебування (вітальню) – $1,5 \text{ м}^2/\text{люд.}$, але не менше 36 м^2 ;

- кімнати для денного відпочинку (спальні для жінок і чоловіків) на 50 % місць у групі – $2,5 \text{ м}^2/\text{люд.}$, але не менше 16 м^2 кожна;

- кухню-буфетну – $0,6 \text{ м}^2/\text{люд.}$, але не менше 12 м^2 ;

- санвузли для жінок:

 - по одному унітазу та одному умивальнику в шлюзі;

 - по одній душовій кабіні з місцем для роздягання (згідно з 6.3.13 цих Норм).

6.1.3.3 Приміщення житлових груп для тимчасового і постійного перебування у територіальних центрах проектуються за нормативами будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів.

6.1.4 Заклади соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі (нічліжні будинки, центри реінтеграції, центри соціальної адаптації, соціальні готелі)

6.1.4.1 У закладах соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, житлові приміщення (спальні, житлові кімнати, номери) і підсобні приміщення слід об'єднувати у житлові групи. Склад приміщень житлових груп і кількість місць у них визначається завданням на проектування.

Рекомендований склад приміщень житлових груп закладів соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, наведений у додатку Д.

6.1.4.2 Житлові приміщення необхідно проектувати: не більше ніж на 18 місць – у нічліжних будинках, на 2-6 місць – у центрах реінтеграції та соціальної адаптації, на 1-3 місця – у соціальних готелях.

Площі житлових приміщень слід приймати з розрахунку не менше: 4 м^2 на одну людину у спальнях нічліжних будинків, 6 м^2 – у житлових кімнатах центрів реінтеграції та соціальної адаптації і 8 м^2 – у номерах соціальних готелів.

6.1.4.3 Площі підсобних приміщень житлових груп необхідно приймати згідно з вимогами до аналогічних приміщень у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів.

6.2 Обслуговуючі приміщення

До складу обслуговуючих приміщень закладів соціального захисту населення входять:

- культурно-дозвіллеві та фізкультурно-оздоровчі приміщення;

- медичні приміщення;

- приміщення їдальні;

- лікувально-трудова (або виробничі) приміщення;

- адміністративно-побутові та службові приміщення;

- складські та господарські приміщення.

Склад та площі обслуговуючих приміщень закладів соціального захисту населення повинні встановлюватися завданням на проектування згідно з вимогами цих Норм і нормами проектування відповідних будинків і приміщень.

У випадку включення територіальних центрів або їхніх відділень до складу житлових будинків, спеціально призначених для інвалідів і громадян похилого віку, приміщення територіальних цент-

рів повинні проектуватися з урахуванням додаткового обслуговування не менше 30 % інвалідів і громадян похилого віку, що мешкають у будинку.

6.2.1 Культурно-дозвіллеві та фізкультурно-оздоровчі приміщення

6.2.1.1 До групи приміщень культурно-дозвіллевого та фізкультурно-оздоровчого призначення відносяться: зал для глядачів з фойє, клубні приміщення (в складі бібліотеки-читальні, інтернет-клубу і кімнат для гурткових занять), фізкультурно-оздоровчі з допоміжними приміщеннями.

6.2.1.2 Кількість місць у залі для глядачів слід приймати:

- у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів – з розрахунку 100 % спроможних до самообслуговування і тих, хто пересувається на кріслах-колясках, і 20 % тих, хто потребує постійного догляду з відділень для осіб, спроможних самостійно пересуватися, та для інвалідів-колясочників;
- у психоневрологічних інтернатах – з розрахунку 100 % осіб вільного утримання з відділень медико-педагогічної корекції та соціо-реабілітаційного профілю і для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності;
- у територіальних центрах – з розрахунку 100 % осіб з відділень денного перебування і спроможних до самостійного пересування з відділень тимчасового та постійного перебування;
- у центрах реінтеграції та соціальної адаптації – з розрахунку 100 % клієнтів.

6.2.1.3 Склад і площі культурно-дозвіллевих та фізкультурно-оздоровчих приміщень закладів соціального захисту населення слід приймати згідно з таблицею 3.

Таблиця 3 – Склад і площі культурно-дозвіллевих та фізкультурно-оздоровчих приміщень

Приміщення	Площа приміщень за місткості закладів, м ² , не менше	
	до 100 місць	більше 100 до 200 місць
1 Зал для глядачів	Проектується згідно з ДБН В.2.2-16 із розрахунку на одне місце у залі: – для громадян похилого віку, спроможних самостійно пересуватися – 1,1 м ² ; – для інвалідів-колясочників – 2,2 м ² ; – для осіб з вільним режимом утримання психоневрологічних інтернатів; груп денного, тимчасового та постійного перебування територіальних центрів; клієнтів центрів реінтеграції та соціальної адаптації – 1,1 м ²	
2 Естрада	30	50
3 Фойє	0,5 м ² на одне місце у залі, але не менше 24	
4 Артистична із вбиральною	10 × 2	12 × 2
	Один унітаз і один умивальник (згідно з 6.3.15 цих Норм)	
5 Бібліотека-читальня	0,3 м ² на одне місце у закладі	
6 Приміщення інтернет-клубу	18	30
7 Гурткова	18	30
8 Комора інвентаря	10	12
9 Кінопроекційна	20	20
10 Приміщення для куріння	15	15
11 Вбиральні при фойє (для жінок і чоловіків)	Згідно з ДБН В.2.2-16 і ДБН В.2.2-17	
12 Фізкультурно-оздоровчі приміщення: – універсальний зал – тренажерний зал	Проектуються згідно з ДБН В.2.2-13 (для громадян похилого віку, спроможних самостійно пересуватися; для інвалідів (інвалідів-колясочників); для осіб з вільним режимом утримання психоневрологічних інтернатів; груп денного, тимчасового та постійного перебування територіальних центрів; клієнтів центрів реінтеграції та соціальної адаптації)	
13 Роздягальні для жінок і чоловіків з душовими і туалетними	Те саме	

6.2.1.4 Зали для глядачів слід проектувати з урахуванням встановлення у них напівм'яких або твердих крісел зі стаціонарними сидіннями. Крісла повинні бути прикріплені до підлоги. Кількість місць у ряді повинна бути: за однібічної евакуації – не більше 12, за двобічної евакуації – не більше 25. Ширина проходів між рядами повинна бути не меншою 0,55 м.

6.2.1.5 Перед естрадою або у кінці залу необхідно передбачати площадку для розміщення інвалідів у кріслах-колясках. Місця для інвалідів у кріслах-колясках не слід розташовувати групами чисельністю більше трьох в одному ряді.

6.2.1.6 У будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів місткістю менше 100 місць допускається передбачати суміщений зал для глядачів та обідній із розрахунку на одне посадочне місце: 1,6 м² – для осіб, спроможних самостійно пересуватись, і 3,0 м² – для інвалідів-колясочників.

6.2.1.7 Зали для глядачів, призначені для показу кінофільмів, повинні відповідати вимогам норм проектування культурно-видовищних і дозвіллевих закладів (ДБН В.2.2-16).

6.2.1.8 Склад приміщень для гурткових занять приймається за завданням на проектування, але не менше одного приміщення площею 18 м² на заклад.

6.2.1.9 Склад фізкультурно-оздорових приміщень у будинках закладів соціального захисту населення повинен встановлюватися завданням на проектування з урахуванням використання їх інвалідами різних категорій, у тому числі і колясочників, відповідно до ДБН В.2.2-13.

6.2.2 Медичні приміщення

6.2.2.1 Склад та площі приміщень медичного пункту з приймально-карантинним відділенням і ізолятором у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів, психоневрологічних інтернатах слід приймати згідно з таблицею 4.

Таблиця 4 – Склад і площі медичних приміщень

Приміщення	Площа приміщень, м ² , не менше			
	у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів місткістю		у психоневрологічних інтернатах місткістю	
	100 місць	200 місць	150 місць	200 місць
1 Кабінет завідувача медпункту	–	12	–	12
2 Кабінет лікаря	12	12	12	12
3 Кабінет старшої медсестри	18	18	18	18
4 Кабінети лікарів-консультантів:				
– отоларинголога	18	18	18	18
– офтальмолога (з темною кімнатою);	18+8	18+8	18+8	18+8
– гінеколога	18	18	18	18
5 Стоматологічний кабінет	18	18	18	18
6 Процедурна	18	18	18	18
7 Кабінет електросвітлолікування з приміщенням для обробки прокладок	12+6	18+8	12+6	18+8
8 Кабінет теплолікування з приміщенням для підігрівання парафіну й озокериту	–	12+8	–	12+8
9 Кімната зберігання переносної апаратури	–	8	8	8
10 Приміщення для зберігання прибирального інвентаря	2	2	2	2
11 Приміщення лікувальної фізкультури (ЛФК):				
а) зал;	5 м ² на одну людину			
б) роздягальня з душовою та вбиральною	8	12	12	16
	Одна душова кабіна, один унітаз і один умивальник (згідно з 6.3.13 цих Норм)			

Кінець таблиці 4

Приміщення	Площа приміщень, м ² , не менше			
	у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів місткістю		у психоневрологічних інтернатах місткістю	
	100 місць	200 місць	150 місць	200 місць
12 Кабінет масажу (на одну кушетку)	12	12	12	12
13 Лабораторія:				
а) приміщення з кабіною для приймання матеріалів на аналіз;	–	4+6	–	4+6
б) кабінет для взяття на аналіз проб крові;	–	9	9	9
в) автоклавна-стерилізаційна;	10	12	12	12
г) кабінет для проведення лабораторних досліджень (на одного лаборанта);	8	10	8	10
д) приміщення для обробки лабораторного посуду та знищення матеріалів	4	4	4	4
14 Аптека (аптечний пункт)	Проектується згідно з ДБН В.2.2-10			
15 Кімната медперсоналу з душовою	10	12	10	12
16 Вбиральня для медперсоналу	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих Норм)			
17 Приміщення для тимчасового зберігання трупів:				
а) кімната для зберігання трупів з холодильною камерою;	10+2	10+2	10+2	10+2
б) вбиральня для персоналу	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих Норм)			
18 Приймально-карантинне відділення:				
а) вестибюль-очікувальна;	10	12	12	12
б) вбиральня при вестибюлі;	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.13 цих Норм)			
в) оглядова-роздягальня;	12	12	12	12
г) ванна з душем і місцем для одягання;	10	10	10	10
д) палата на два місця з вбиральною;	19×2	19×2	19×2	19×2
	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.13 цих Норм)			
е) буфетна – пост чергового персоналу;	–	6	6	6
ж) місце для каталок	2	2	2	2
19 Ізолятор:				
а) приймальня (шлюз);	6	6	6	6
б) палата на два ліжка;	14×2	14×2	14×2	14×2
в) санвузол;	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.13 цих Норм)			
г) буфетна	6	6	6	6

6.2.2.2 Склад та площі спецпроцедурних для психоневрологічних інтернатів слід передбачати за завданням на проектування згідно з ДБН В.2.2-10.

Площа палат приймально-карантинного відділення психоневрологічних інтернатів повинна бути збільшена до 28 м² у разі функціонування відділення інтенсивного медичного догляду.

6.2.2.3 Буфетні приймально-карантинного відділення й ізолятора слід обладнувати двоконфорочною електроплитою, мийкою, робочим столом і навісною полицею для посуду (мисником).

6.2.3 Приміщення їдальні

6.2.3.1 Склад та площі приміщень їдалень закладів соціального захисту населення визначаються завданням на проектування залежно від типу, кількості осіб, що обслуговуються, і місця приймання їжі.

6.2.3.2 Кількість місць в обідньому залі слід приймати з розрахунку одночасного обслуговування за допомогою офіціантів 100 % перебуваючих:

- у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для інвалідів-колясочників будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів;
- у відділеннях для осіб з вільним режимом утримання психоневрологічних інтернатів;
- у відділеннях с групами денного, тимчасового та постійного перебування територіальних центрів;
- у центрах реінтеграції та соціальної адаптації.

6.2.3.3 Обідні зали допускається проектувати поповерхово.

6.2.3.4 Склад і площі приміщень їдальні різних за місткістю закладів соціального захисту населення слід приймати згідно з таблицею 5.

Таблиця 5 – Склад та площі приміщень їдальні

Приміщення	Площа приміщень за місткості закладів, м ² , не менше			
	50 місць	100 місць	150 місць	200 місць
Приміщення для мешканців				
1 Обідній зал	1,4 м ² на одне місце у залі			
2 Роздавальна	10	12	14	14
3 Умивальна	Один умивальник на 20 місць, але не менше двох (згідно з додатками Г і Р ДБН В.2.2-9)			
4 Вбиральня	Один унітаз, один умивальник у шлюзі на 30 місць ¹⁾ (згідно з 6.3.13 цих Норм і додатками Г і Р ДБН В.2.2-9)			
Виробничі приміщення				
5 Овочевий цех	–	–	18	20
6 Цех з обробки м'яса і риби	10	16	16	16
7 Гарячий цех	16	22	30	40
8 Холодний цех	6	8	10	12
9 Кондитерський цех				16
10 Мийна кухонного та столового посуду	6+8	6+12	8+14	10+16
11 Комора добового запасу продуктів	4	6	8	10
12 Експедиція їжі у відділення для лежачих хворих та інвалідів-колясочників	–	6	8	8
Складські приміщення				
13 Охолоджені камери для зберігання:				
а) м'яса і риби;	6	4	4	4
б) молочних продуктів; фруктів і зелені; консервів і квашення;		6	6	6
в) відходів з окремим зовнішнім виходом		2	2	4
14 Місце для холодильної установки	2	2	2	2
15 Комора сухих продуктів	2	4	4	4
16 Приміщення для зберігання і різання хліба	2	4	4	5
17 Комора овочів	4	6	6	8
18 Комора для зберігання білизни	3	5	5	6
19 Завантажувальна	6	7	8	9
20 Тарна	4	4	4	5
21 Приміщення для комірника	–	–	–	6

Кінець таблиці 5

Службово-побутові приміщення				
22 Кімната завідувача виробництва	–	–	–	8
23 Кімната медсестри або лікаря дієтичного харчування	–	8	8	8
24 Кімната персоналу (гардеробна) з душовою та вбиральною	Одна душова кабіна; один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих Норм)			
25 Місце для зберігання прибирального інвентаря	2	2	2	2
26 Приміщення для зберігання та миття мармітних візків і тари, які використовуються для транспортування їжі	4	6	8	8
1) За наявності відділення для інвалідів-колясочників одну з кабін слід проектувати для інвалідів-колясочників				

6.2.4 Лікувально-трудова (або виробнича) приміщення

6.2.4.1 Склад та площі лікувально-трудова приміщень (трудова терапія та лікувально-виробничих майстерень) будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, психоневрологічних інтернатів, територіальних центрів (або виробничих приміщень центрів реінтеграції та соціальної адаптації) слід визначати завданням на проектування.

Склад та площі приміщень для трудова терапія наведені в таблиці 6. Допускається організувати приміщення для трудова терапія у складі житлових відділень. В такому випадку, крім основних приміщень трудова терапія, площу яких необхідно приймати відповідно до таблиці 6, передбачається приміщення матеріальної площею не менше 12 м².

Таблиця 6 – Склад та площі приміщень для трудова терапія

Приміщення	Площа приміщень, м², не менше
1 Основні приміщення трудова терапія	4 на одне робоче місце, але не менше 20 (6 на одне робоче місце для інваліда, що користується допоміжними засобами, але не менше 24)
2 Комора матеріалів	1,5 на одне місце у майстерні, але не менше 10
3 Комора інструментів	Те саме
4 Комора готової продукції	«
5 Приміщення інструктора трудова терапія	4 на одного працівника, але не менше 10
6 Побутові приміщення для персоналу та хворих	За завданням на проектування

6.2.4.2 Склад та площі приміщень лікувально-виробничих і виробничих майстерень, спеццехів закладів соціального захисту населення слід приймати відповідно до таблиці Л.13 ДБН В.2.2-10 та СНиП 2.09.02.

Профіль майстерень встановлюється залежно від типу закладу, складу груп підопічних (клієнтів), що обслуговуються, і місцевих умов.

6.2.4.3 Кількість робочих місць у майстернях визначається завданням на проектування:

- у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів, центрах реінтеграції, а також соціальної адаптації – з осіб, спроможних самостійно пересуватися, та інвалідів-колясочників;
- у психоневрологічних інтернатах – з хворих з вільним режимом утримання;
- у територіальних центрах – з осіб денних груп, а також осіб, спроможних самостійно пересуватися, та інвалідів-колясочників із стаціонарних відділень.

6.2.5 Адміністративно-побутові та службові приміщення

6.2.5.1 Склад та площу адміністративно-побутових і службових приміщень слід приймати згідно з таблицею 7.

Таблиця 7 – Склад та площі приміщень адміністративно-побутових і службових приміщень

Приміщення	Площа приміщень за місткості закладів, м ² , не менше			
	50 місць	100 місць	150 місць	200 місць
Вхідна група приміщень				
1 Вестибюль, гардеробна для відвідувачів, пост чергового – пожежний пост	30	50	60	70
2 Торговельний кіоск	4	4	6	6
3 Кімната прийому гостей мешканців	12	12	14	14
4 Вбиральні для інвалідів-колясочників і відвідувачів	Один унітаз, один умивальник у шлюзі		Два унітази, два умивальники у шлюзі	
	(згідно з 6.3.13 цих Норм і додатками Г і Р ДБН В.2.2-9)			
Приміщення адміністрації				
5 Кабінет директора	16	16	18	20
6 Приймальня директора	–	8	10	12
7 Кабінет заступника директора з господарської роботи	–	12	18	12
8 Кабінет інженерно-технічного персоналу	–			10
9 Канцелярія, відділ кадрів, бухгалтерія, каса	18	18	22	24
10 Архів медичний	5	6	10	12
11 Гардеробна для персоналу	12	18	20	24
12 Вбиральня для персоналу	Один унітаз, один умивальник у шлюзі		Два унітази, два умивальники у шлюзі	
	(згідно з 6.3.15 цих Норм)			
13 Кімната для нічлігу гостей мешканців (із санвузлом)	14	14	14	16
	Один унітаз, один умивальник, один душ (згідно з 6.3.13 цих Норм)			
14 Перукарня (жіночий та чоловічий зали)	–	12+6	12+8	16+8
15 Пункт прокату предметів епізодичного користування	–	12	14	16

6.2.5.2 Склад та площі складських і господарських приміщень закладів соціального захисту встановлюється завданням на проєктування, але не менше зазначених у таблиці 8.

Таблиця 8 – Склад та площі складських і господарських приміщень

Приміщення	Площа приміщень за місткості закладів, м ² , не менше			
	50 місць	100 місць	150 місць	200 місць
Центральні комори та майстерня				
1 Центральна білизняна (комора чистої білизни) з місцем для лагодження	12	16	18	20
2 Комора брудної білизни	6	8	10	12
3 Комора сезонного одягу та взуття	18	24	16×2	18×2
4 Комора особистих речей	18	24	16×2	18×2
5 Комора інвентаря та меблів	18	24	16×2	18×2
6 Склад господарський	18	24	26	30
7 Комора для садово-городнього інвентаря	6	8	10	12
8 Майстерня з ремонту обладнання та інвентаря	12	18	12×2	12×2

Кінець таблиці 8

Приміщення	Площа приміщень за місткості закладів, м ² , не менше			
	50 місць	100 місць	150 місць	200 місць
Дезинфекційне відділення				
9 Приміщення для приймання та сортування речей	4	5	6	8
10 Приміщення для видачі речей	4	5	5	5
11 Приміщення дезінфекційних камер ¹⁾ :				
– відділення для брудного м'якого інвентаря;	6	8	10	10
– розвантажувальне відділення (для дезінфікованого інвентаря);	10	12	15	18
– шлюз між відділенням для брудного м'якого інвентаря і розвантажувальним відділенням	3	3	3	3
12 Приміщення для зберігання дезінфікуючих засобів	–	–	3	4
13 Комора для зберігання господарського інвентаря	–	–	3	4
14 Вбиральня	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих Норм)			
15 Санітарний пропускник для персоналу	6	6	6	6
	(з однією душовою кабінною згідно з 6.3.15 цих Норм)			
¹⁾ Площі приміщень дезінфекційних камер уточнюються при розміщенні обладнання				

6.2.5.3 Проектування пральні у будинках закладів соціального захисту населення необхідно у тому випадку, коли відсутня можливість прання білизни в пральнях населених пунктів. Продуктивність пральні слід приймати з розрахунку прання не менше 1 кг сухої білизни за добу на одне місце для осіб, що пересуваються самостійно, та інвалідів-колясочників і 3 кг для лежачих хворих та осіб з ліжковим режимом утримання у психоневрологічних інтернатах.

Склад та площі приміщень пральні слід приймати згідно з ДБН В.2.2-11.

6.2.5.4 У разі прання в міській пральні для лежачих хворих будинків-інтернатів для громадян похилого віку, інвалідів і осіб, що знаходяться на спостережному та ліжковому режимах утримання психоневрологічних інтернатів, слід передбачати приміщення для прання особливо забрудненої білизни (перед відправленням до міської пральні).

6.2.5.5 Проектування гаража при закладах соціального захисту населення допускається в тому випадку, коли відсутня можливість використання гаражів населених пунктів. Склад та площі приміщень гаража слід приймати згідно з вимогами ВСН 01 і ДБН В.2.3-15.

6.2.5.6 Орієнтовні переліки обслуговуючих приміщень територіальних центрів з різним складом відділень, що входять до них, і закладів соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, представлені відповідно у додатках Г і Д.

Площі обслуговуючих приміщень необхідно приймати згідно з вимогами до обслуговуючих приміщень у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів.

6.3 Вимоги до окремих елементів будинків

6.3.1 Поверховість будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, психоневрологічних інтернатів, центрів реінтеграції та соціальної адаптації, соціальних готелів повинна бути не більше п'яти, а територіальних центрів і нічліжних будинків – не більше трьох.

6.3.2 Усі групи приміщень слід розміщувати в одному або декількох корпусах (блоках), що примикають один до одного безпосередньо або зв'язані між собою опалюваними переходами. При цьому господарські приміщення (пральня, дезінфекційна камера, гараж, склади інвентаря та

обладнання тощо), як правило, розташовують в окремому господарському корпусі (корпусах). Не допускається розміщувати гараж в житловому корпусі.

6.3.3 Житлові приміщення необхідно розташовувати так, щоб вони були ізольовані від культурно-дозвіллевих та фізкультурно-оздоровчих приміщень, їдальні, лікувально-трудова приміщень, електрощитової та інших приміщень, що є джерелами поширення шуму, вібрації та запахів, і при цьому слід дотримуватись вимог чинних санітарних і будівельних норм і правил (СН 3077, ДСанПіН 239 і 2.15, 3.1, 3.9 ДБН В.2.2-15).

Житлові групи приміщень для лежачих хворих слід розміщувати не вище третього поверху, а для осіб, що пересуваються у кріслах-колясках, – не вище другого поверху.

6.3.4 Лікувально-трудова приміщення необхідно розміщувати на першому поверсі або в окремому корпусі, що з'єднується з основним будинком теплим переходом. Комору з легкозаймистими матеріалами не слід розміщувати безпосередньо під житловими кімнатами і палатами, а також поряд з ними. Із групи лікувально-трудова приміщень слід передбачати окремий вихід на ділянку.

Лікувально-виробничі і виробничі майстерні повинні проектуватися в одно-, двоповерховому корпусі, розташованому окремо.

6.3.5 Приміщення, які допускається розміщувати у цокольних і підвальних поверхах, приймаються згідно з ДБН В.2.2-9. Не допускається розміщувати зали для демонстрації кінофільмів у підвальних поверхах будинків закладів соціального захисту населення.

6.3.6 Висоту приміщень від підлоги до стелі у будинках закладів соціального захисту населення слід приймати за ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.2-9 та за нормами проектування інших відповідних будинків та приміщень.

Висота складських приміщень і ремонтних майстерень, які розміщуються у підвальному або цокольному поверхах, повинна бути не менше 2,2 м до низу виступних конструкцій перекриттів.

6.3.7 Глибина житлових кімнат і лікувально-діагностичних приміщень повинна бути не більшою 6 м, перев'язочних та процедурних – не менше 4 м, а кабінетів офтальмолога та отоларинголога – не менше 6 м.

Ширину житлових кімнат для тих, хто потребує постійного догляду, та інвалідів, що пересуваються на кріслах-колясках, слід приймати не меншою 3 м. Ширину медичних приміщень слід приймати згідно з 3.7 ДБН В.2.2-10.

Відношення глибини до ширини в житлових кімнатах, палатах і лікувально-діагностичних приміщеннях повинно бути не більше 2:1.

6.3.8 Житлові кімнати повинні бути непрохідними. Вихід із кімнати до коридору у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів, центрах реінтеграції та соціальної адаптації, соціальних готелях слід передбачати через шлюз (передпокій).

6.3.9 Житлові кімнати для осіб, що пересуваються самостійно, та інвалідів-колясочників у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів, у територіальних центрах, для осіб з вільним режимом утримання в психоневрологічних інтернатах, а також для клієнтів в центрах реінтеграції та соціальної адаптації, соціальних готелях, необхідно обладнувати вбудованими шафами для одягу, взуття, білизни та особистих речей з розрахунку не менше 0,5 м² для кожного мешканця, а передпокій – вішалками для верхнього одягу.

Для осіб психоневрологічних інтернатів із спостережним та постільним режимами утримання і клієнтів нічліжних будинків слід влаштовувати гардеробні на кожному житлову групу.

6.3.10 Проходи та відстань між обладнанням житлових кімнат слід приймати згідно з таблицею 9.

Таблиця 9 – Проходи і відстані між обладнанням у житлових кімнатах

Відстань	Значення відстані, м, не менше		
	для осіб, які пересуваються самостійно	для інвалідів-колясочників	для лежачих хворих
1 Між коротким боком ліжка і зовнішньою стіною з віконним прорізом	0,5	0,5	–
2 Між довгим боком ліжка і зовнішньою стіною з віконним прорізом	0,9	0,9	0,9
3 Між довгими боками ліжок	0,8	1,0	0,9
4 Між короткими боками ліжок або коротким боком ліжка та огорожувальною конструкцією	1,0	1,7	1,0
5 Між ліжком і шафою:			
– із двостулковими дверцятами;	1,0	1,7	1,0
– із розсувними дверцятами	0,7	1,4	0,7
6 Між коротким і довгим боками ліжок	1,0	1,0	–

6.3.11 При житлових кімнатах будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів слід передбачати лоджії, балкони або тераси глибиною не менше 1,5 м. Допускається замінювати лоджії, балкони та тераси при кожній кімнаті на загальні – для однієї-двох житлових груп. У разі такого рішення їх площу слід приймати із розрахунку 0,8 м² на кожного мешканця, глибину – не менше 1,8 м і розташовувати при кімнатах відпочинку.

6.3.12 У кожній житловій групі для лежачих хворих при санітарних кімнатах, а у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, на дві-чотири житлові групи слід передбачати балкон або лоджію, обладнані пристроями для сушіння білизни, провітрювання постільних речей та одягу.

6.3.13 При визначенні розмірів санітарних вузлів (загальних і при житлових кімнатах) слід враховувати вимоги ДБН В.2.2-9 і ДБН В.2.2-17.

Розміри приміщень санітарних вузлів у плані для мешканців будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, психоневрологічних інтернатів слід приймати згідно з таблицею 10.

Таблиця 10 – Розміри приміщень санітарних вузлів у плані

Приміщення	Розміри кабін у плані, м, не менше		
	для спроможних до самообслуговування	для тих, хто потребує догляду	для тих, хто пересувається на кріслах-колясках
1 Вбиральня загального користування ¹⁾ (унітаз, умивальник)	1,6 × 1,8 (зі шлюзом)	–	1,6 × 1,8 (без шлюзу)
2 Вбиральня при житловій кімнаті (унітаз, умивальник)	1,3 × 1,8	1,6 × 1,6	1,9 × 2,0
3 Суміщений санітарний вузол (унітаз, умивальник, душ)	1,3 × 2,4 (з піддоном) 1,6 × 1,8 (без піддона)	1,3 × 2,4 (з піддоном) 1,6 × 1,8 (без піддона)	2,3 × 2,4 (без піддона)
4 Суміщений санітарний вузол (унітаз, умивальник, ванна)	1,6 × 2,1	–	–
5 Душова кабіна з місцем для роздягання	1,2 × 2,0	1,2 × 2,6	1,6 × 2,6
6 Кабіна особистої гігієни жінок (біде, умивальник, унітаз)	1,2 × 2,4	1,2 × 2,4	1,8 × 2,6
¹⁾ У вбиральні загального користування при двох і більше кабінах з унітазами слід передбачати умивальники у шлюзі.			

6.3.14 Двері санітарних вузлів для мешканців повинні відчинятися назовні і забезпечуватися вентиляційними ґратами в нижній частині, а також заскочками, що допускають відмикання їх із зовнішнього боку.

6.3.15 Мінімальні розміри кабін вбиралень для персоналу повинні бути 0,85 м×1,2 м (у разі відчинення дверей назовні) і 0,85 м×1,5 м (у разі відчинення дверей усередину), душових кабін – 0,8 м×1,0 м (відкритих) і 0,85 м×1,8 м (закритих).

6.3.16 Ширина коридорів у будинках закладів соціального захисту населення повинна бути не менше:

а) у житлових відділеннях:

- для осіб, що вільно пересуваються, – 1,8 м;
- для осіб, що пересуваються з допоміжними опорними пристроями і на кріслах-колясках – 2,2 м;
- для лежачих хворих будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, для хворих відділень інтенсивного медичного догляду і медико-педагогічної корекції психоневрологічних інтернатів – 2,2 м;

б) в обслуговуючих групах приміщень:

- культурно-дозвілєвих та фізкультурно-оздоровчих, лікувально-трудова і виробничих – 2,0 м;
- медичних (приймальному відділенні і перед процедурними та кабінетами, де передбачені місця для очікування) – 2,2 м;
- службово-побутових – 1,5 м.

Коридори не повинні мати місцевих звужень і виступних частин.

6.3.17 При входах до будинків, а також усередині будинків закладів соціального захисту населення, до складу яких входять відділення для лежачих хворих, осіб з обмеженими можливостями пересування та інвалідів, що пересуваються на кріслах-колясках, розташованих вище першого поверху, окрім сходів, слід передбачати пандус з уклоном не більше 1:12. Ширина пандуса повинна бути не менше 1,2 м при однобічному русі і не менше 1,8 м – при двобічному. На початку і кінці пандуса слід передбачати горизонтальні площадки завдовжки не менше 1,5 м.

За довжини пандуса більше 6 м повинні передбачатися проміжні горизонтальні площадки завдовжки не менше 1,5 м.

Пандус завдовжки більше 3,0 м, як і сходи, повинен мати по обидва боки огорожу з двома поручнями на висоті 0,7 м і 0,9 м і бортик заввишки не менше 0,05 м. У психоневрологічних інтернатах необхідно передбачати сітчасту огорожу сходів та пандусів з площадками на висоту 1 м від рівня поруччя.

Поручні сходів та пандусів мають бути безперервними.

Поверхню пандусів слід передбачати шорсткою.

6.3.18 Ширина дверних прорізів у чистоті повинна бути не меншою:

а) у житлових відділеннях:

1) будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, територіальних центрів, будинків закладів соціального захисту для бездомних громадян :

- між коридором і житловими кімнатами, загальними і підсобними приміщеннями – 0,8 м, а за необхідності переміщення на кріслі-колясці або лікарняній каталці – 1,1 м;
- між житловими кімнатами і лоджією, балконом або терасою – 0,7 м, а за необхідності переміщення на кріслі-колясці або лікарняній каталці – 0,9 м;
- між передпокоем, житловою кімнатою та санвузлом, між коридором і вбиральною – 0,6 м, а за необхідності переміщення на кріслі-колясці – 1,1 м;
- у коридорах на шляхах евакуації – 1,2 м.

2) психоневрологічних інтернатів:

- у житлових приміщеннях відділень соціо-реабілітаційного профілю і для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності – 0,9 м;
- у житлових приміщеннях відділень інтенсивного медичного догляду і медико-педагогічної корекції – 1,1 м;
- у коридорах на шляхах евакуації – 1,2 м;

б) в обслуговуючих групах приміщень:

- у залах для глядачів та фізкультурно-оздоровчих занять, гурткових, їдальні, кабінетах лікарів, процедурних, палатах приймального відділення та ізолятора, лікувально-трудова приміщення – 1,1 м;

- в інших приміщеннях – 0,9 м;
- у коридорах на шляхах евакуації – 1,2 м.

6.3.19 На засклених дверях по обидва боки повинні передбачатися захисні ґрати заввишки не менше 1,2 м від низу дверей.

6.3.20 Природне освітлення приміщень будинків соціального захисту населення слід проектувати з урахуванням вимог ДБН В.2.5-28.

6.3.21 У верхній частині вікон житлових приміщень необхідно передбачати фрамуги з бічними щитками. Висота розташування засувок фрамуг має бути в приміщеннях для громадян похилого віку не більше 1,6 м, а для інвалідів-колясочників – 1,3 м від рівня підлоги.

6.3.22 Орієнтацію вікон житлових кімнат, кімнат відпочинку, кімнат денного перебування у будинках закладів соціального захисту населення слід приймати на південь, південний схід, схід.

За наявності сонцезахисту допускається орієнтувати вікна перерахованих вище приміщень на південний захід.

6.3.23 У разі орієнтації віконних прорізів палат приймального відділення та ізолятора, приміщень пралень, гурткових кімнат, кабінетів лікарів на азимуті $130-315^{\circ}$ для ШБ, ШВ, ІВВ кліматичних зон і $200-290^{\circ}$ для ІВ кліматичної зони необхідно передбачати трансформуючий сонцезахист.

6.3.24 Сонцезахисні пристрої на вікнах не повинні погіршувати умови природної освітленості приміщень і перешкоджати евакуації людей з будинків. Виконувати їх слід з негорючих матеріалів.

6.3.25 Розміщення вбудованих приміщень в житлових корпусах закладів соціального захисту населення слід приймати згідно з ДБН В.2.2-15.

7 ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА

7.1 При проектуванні будинків закладів соціального захисту населення необхідно передбачати протипожежні заходи згідно з вимогами ДБН В.1.1-7, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.5-13 та інших нормативних документів, нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки, які діють на території України.

7.2 Будинки закладів соціального захисту населення слід проектувати не нижче II ступеня вогнестійкості. Допускається розміщувати приміщення територіальних центрів у будинках іншого призначення не нижче III ступеня вогнестійкості. При цьому приміщення територіальних центрів повинні відокремлюватися від приміщень іншого призначення протипожежними перегородками I-го типу і перекриттями 3-го типу. Ступінь вогнестійкості будинків і типи протипожежних перегородок та перекриттів визначаються згідно з ДБН В.1.1-7.

7.3 Площу поверху (в межах протипожежного відсіку) необхідно приймати залежно від ступеня вогнестійкості будинку і поверховості відповідно до вимог ДБН В.2.2-9 (таблиця 1).

7.4 Будинки закладів соціального захисту населення повинні бути обладнані автоматичними установками пожежної сигналізації.

Обладнання будинків закладів соціального захисту населення автоматичними установками пожежної сигналізації та пожежогасіння здійснюється з урахуванням вимог ДБН В.2.2-9 (додаток С), ДБН В.2.2-10 (додаток Е) та інших відповідних нормативних документів, виходячи із сфери їх застосування. Під час проектування зазначених установок слід керуватися ДБН В.2.5-13.

7.5 Приймальні пристрої автоматичних установок пожежної сигналізації необхідно розміщувати в приміщенні диспетчерського пункту інженерного обладнання або в приміщенні персоналу з цілодобовим чергуванням, обладнаному згідно з ДБН В.2.5-13.

7.6 Будинки закладів соціального захисту населення слід обладнувати системою оповіщення про пожежу та керування евакуацією людей не нижче 3-го типу згідно з ДБН В.1.1-7 (таблиця 6).

Сигнали від приймально-контрольних приладів автоматичних установок пожежної сигналізації та пожежогасіння слід виводити на пульт централізованого спостереження Державної пожежної охорони.

7.7 Приміщення, у яких розміщуються персональні комп'ютери, слід оснащувати переносними вуглекислотними вогнегасниками з розрахунку один вогнегасник ВВК-1,4 (старе позначення ОУ-2) чи ВВК-2 (старе позначення ОУ-3) або один вогнегасник водопінний аерозольний ВВПА-400 на три комп'ютери, але не менше ніж один вогнегасник зазначених типів на приміщення відповідно до НАПБ Б.03.001.

7.8 Влаштування у приміщеннях закладів соціального захисту населення систем протидимного захисту у разі пожежі слід виконувати згідно з вимогами СНиП 2.04.05, ДБН В.1.1-7 і ДБН В.2.2-9.

7.9 Житлові приміщення, як і лікувально-трудова майстерні, слід відокремлювати від приміщень іншого призначення протипожежними стінами 3-го типу з влаштуванням ізольованих евакуаційних виходів або розміщувати їх в окремих корпусах.

7.10 Двері комор і майстерень, пов'язаних із зберіганням та обробкою горючих матеріалів, повинні бути протипожежними 2-го типу (вогнестійкістю EI 30).

У лікувально-трудова, лікувально-виробничих і виробничих майстернях забороняється використання вибухонебезпечних речовин і матеріалів.

7.11 Протипожежні двері 2-го типу слід встановлювати:

- у перегородках і стінах, що відокремлюють житлові приміщення від громадських;
- у стінах, що відокремлюють житловий корпус від переходів до блоків із громадськими приміщеннями;
- у перегородках, що відокремлюють ліфтовий хол від поповерхових коридорів або у ліфтових шахтах, що влаштовуються поза об'ємом сходових кліток.

7.12 Загальні коридори будинків та споруд закладів соціального захисту населення повинні мати виходи не менше ніж на дві евакуаційні сходові клітки (пандуси). Пандус, що слугує шляхом евакуації, повинен бути зв'язаний з виходом назовні.

7.13 Відстань по коридору з найбільш віддалених приміщень (крім вбиралень, умивальних, ванних, душових та інших підсобних приміщень) до сходових кліток або виходу назовні повинна бути не більше:

- 35 м для будинків I і II ступенів вогнестійкості та 25 м для будинків III ступеня вогнестійкості (зазначених у 7.2 цих Норм), якщо приміщення розташовані між сходовими клітками, між сходовою кліткою і пандусом або зовнішніми виходами;
- 15 м для будинків I і II ступенів вогнестійкості та III ступеня вогнестійкості (зазначених у 7.2 цих Норм), якщо приміщення розташовані між сходовою кліткою і торцевою частиною коридору, з якої немає безпосереднього виходу назовні або на другу сходову клітку (пандус).

7.14 Загальна місткість приміщень на поверсі, призначених для перебування інвалідів і розташованих між сходовою кліткою і торцевою частиною коридору, з якої немає безпосереднього виходу назовні або на другу сходову клітку (пандус), не повинна перевищувати 30 людей.

7.15 Кабелі і електричні мережі в будинках закладів соціального захисту населення повинні бути стійкими до розповсюдження полум'я, а при прокладанні в об'ємах сходових кліток і коридорів вони повинні виготовлятися з матеріалів, що мають помірну димоутворювальну здатність, мало-небезпечних за токсичністю продуктів горіння відповідно до ГОСТ 12.1.004 (групи Д2, Т1 згідно з ДБН В.1.1-7).

Кабельні лінії, передбачені для живлення спеціальних ліфтів, установок пожежогасіння, систем підпору повітря, димовидалання і протипожежних насосів повинні мати межу вогнестійкості не менше 90 хв згідно з ДСТУ Б В.1.1-4, а евакуаційного освітлення, систем оповіщення про пожежу і керування евакуацією людей – не менше 15 хв.

7.16 Полімерні матеріали, що застосовуються для опорядження будинків, повинні відповідати вимогам СанПин 6027.А та інструкції № 6035.А.

7.17. Підвали, техпідпілля, а за їх відсутності цокольні та перші поверхи слід обладнувати сигналізацією довибухонебезпечної концентрації паливних газів згідно з вимогами ДБН В.2.5-20 та передбачати герметизацію ввідів інженерних комунікацій.

8 ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ

Будинки закладів соціального захисту населення повинні бути обладнані системами холодного та гарячого водопостачання, каналізації і водостоків, опалення та вентиляції, електропостачання та електрообладнання, зв'язку та сигналізації, автоматичної пожежної й охоронної сигналізації. Газопостачання будинків слід проектувати відповідно до вимог ДБН В.2.5-20.

8.1 Водопостачання і каналізація

8.1.1 Господарсько-питне, протипожежне та гаряче водопостачання, каналізацію і водостоки у будинках слід проектувати згідно з вимогами СНиП 2.04.01.

8.1.2 Якість води у системі водопостачання повинна відповідати вимогам ГОСТ 2874 і ДСанПіН 136/1940. У разі забруднення води в зовнішніх трубопроводах водопостачання слід на вводах водопроводу до будинку встановлювати колективні системи очищення води, які мають позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

Усі матеріали, що контактують з питною і гарячою водою, можуть застосовуватися в проєктах за умови позитивного висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

Допустимий рівень шуму, що створюється у житлових приміщеннях системами водопостачання та каналізації, слід приймати на 5 дБА нижче відповідних гігієнічних нормативів.

8.1.3 Температура води у кранах системи гарячого водопостачання, доступних для використання мешканцями (клієнтами) закладів соціального захисту населення, не повинна перевищувати 50°C.

8.1.4 Система гарячого водопостачання повинна проектуватися з циркуляцією води через рушникосушильники, які повинні встановлюватися у ванних кімнатах (або суміщених санвузлах) і обігріватися протягом усього року. Рушникосушильники повинні встановлюватися з байпасною лінією і з запірною арматурою на обох підвідних трубопроводах.

8.1.5 При проектуванні водопостачання і каналізації приміщень культурно-дозвіллевого і фізкультурно-оздоровчого призначення, їдальень, пральень, медпунктів та гаражів слід виконувати вимоги норм проектування цих будинків і приміщень.

8.2 Опалення та вентиляція

8.2.1 Системи опалення та вентиляції у будинках закладів соціального захисту населення слід проектувати з дотриманням вимог СНиП 2.04.05 відповідно до нормативів даного розділу, а також згідно з вимогами щодо енергозбереження, викладеними у ДБН В.2.2-9 і ДБН В.2.6-31. Пристрої для опалення та вентиляції приміщень культурно-видовищного призначення, медичного обслуговування, їдальні, пральні та гаража повинні відповідати вимогам норм проектування відповідних будинків.

8.2.2 Теплопостачання слід передбачати від теплових мереж або місцевих котелень. При теплопостачанні від теплових мереж відповідно до вимог СНиП 2.04.07 слід проектувати індивідуальні теплові пункти з пристроями обліку та регулювання теплоспоживання. При проектуванні місцевих котелень необхідно керуватися СНиП II-35 і "Рекомендаціями по проектуванню дахових, вбудованих і прибудованих котельних установок та встановлення побутових теплогенераторів, працюючих на природному газі" (Посібник до СНиП II-35-76). Температура теплоносія у системах опалення не повинна перевищувати 90°C. У системах слід застосовувати опалювальні прилади з гладенькою поверхнею тепловіддачі.

8.2.3 Припливно-витяжну вентиляцію з механічним спонуканням слід передбачати у приміщеннях:

- для лежачих хворих та інвалідів-колясочників;
- для куріння;
- душових і вбиралень при кількості приладів три і більше;
- лікувальних, клізмових;
- дозвіллевих і фізкультурно-оздоровчих;
- для приготування та приймання їжі;
- пральних та виробничих майстерень;
- з виділенням шкідливих та з неприємним запахом речовин.

Для всіх інших приміщень слід передбачати природні системи вентиляції.

8.2.4 Повітря з житлових кімнат необхідно видаляти через витяжні канали санвузлів, що примикають до цих кімнат. При розміщенні санвузла на групу житлових кімнат слід проектувати витяжні канали з кожної житлової кімнати.

8.2.5 Вікна, оснащені герметичним притулом, у житлових кімнатах і приміщеннях громадського призначення з природною вентиляцією повинні проектуватися з провітрювачами, що забезпечують можливість припливу свіжого повітря. За неможливості встановлення провітрювачів приміщення повинні проектуватися з припливно-витяжною вентиляцією при механічному спонуканні.

8.2.6 Розрахункову температуру взимку й обмін повітря в приміщеннях слід приймати за таблицею 11.

Таблиця 11 – Розрахункова температура повітря і вимоги до повітрообміну в приміщеннях

Приміщення	Розрахункова температура взимку, °С	Вимоги до повітрообміну		
		Приплив	Витяжка	
1 Житлова кімната:				
– для осіб вільного і спостережного утримання	20	однократн. ¹⁾	однократн.	
– для громадян похилого віку та інвалідів, спроможних до часткового самообслуговування	21	однократн. ¹⁾	однократн.	
– для лежачих хворих і тих, хто пересувається на кріслах-колясках	22	двократн.	двократн.	
2 Вітальня	20	однократн. ¹⁾	однократн.	
3 Ванна кімната, душова кабіна	25 ²⁾	–	за повітряним балансом, але не менше, м ³ /год:	
4 Вбиральня	20	–		25
5 Суміщений санвузол	25 ²⁾	–		50
6 Бібліотека-читальня, кімната відпочинку, гурткова	20	однократн. ¹⁾	однократн.	
7 Приміщення для куріння	18	однократн. ¹⁾	10-кратн.	
8 Зал лікувальної фізкультури, кімнати лікувально-трудова майстерень	20	(50 м ³ /год на одну людину)		
9 Кухня-буфетна, кухня-роздавальна в житлових групах	18	однократн. ¹⁾	1,5	
10 Приміщення для побутових потреб	20	однократн. ¹⁾	однократн.	
11 Вестибюль, загальний коридор, гардеробна	18	–	–	
12 Перукарня	20	однократн. ¹⁾	однократн.	
13 Зал для глядачів	Згідно з нормами проектування культурно-видовищних та дозвіллевих закладів (ДБН В.2.2-16)			
14 Обідній зал, кухня	Згідно з вимогами для підприємств громадського харчування			
15 Приміщення медичного обслуговування	Згідно з нормами проектування закладів охорони здоров'я (ДБН В.2.2-10)			
16 Сміттєзбірна камера	5	–	однократн. ³⁾	
17 Машинне відділення ліфтів	5	–	однократн.	
18 Приміщення побутового обслуговування	Згідно з нормами проектування підприємств побутового обслуговування (ДБН В.2.2-11)			
¹⁾ Припливне повітря в об'ємі однократного повітрообміну повинно подаватися через вікна. При встановленні вікон без кватирок і з герметичним притулом слід застосовувати модифікації вікон із вбудованими провітрювачами.				
²⁾ Температура повітря у ванних кімнатах і суміщених санвузлах, що не примикають до зовнішніх огорожувальних конструкцій, не нормується у разі встановлення в них рушникосушильників, приєднаних до системи гарячого водопостачання, або електричних.				
³⁾ Сміттєзбірну камеру слід вентилювати через стовбур сміттєпроводу та жалюзійні ґрати, що встановлені у нижній частині дверей.				

8.2.7. Викид повітря систем витяжної вентиляції слід передбачати на відстані не менше 10 м по горизонталі і 6 м по вертикалі від вікон житлової частини і від ґрат забору повітря для припливних систем. Викиди від витяжних систем природної вентиляції необхідно передбачати за зоною вітрового підпору.

8.2.8. При проектуванні центральних систем витяжної вентиляції з механічним спонуканням слід керуватися 5.35 ДБН В.2.2-15.

8.2.9. Заходи щодо енергозбереження необхідно передбачати згідно з вимогами ДБН В.2.2-9.

8.3 Електропостачання та електрообладнання

8.3.1 Електропостачання, електрообладнання і штучне освітлення у будинках закладів соціального захисту населення необхідно проектувати згідно з ПУЭ, ПУЕ, ДНАОП 0.00-1.32, ДБН В.2.5-23 і ДБН В.2.5-27.

8.3.2 За ступенем забезпечення надійності електропостачання будинки закладів соціального захисту населення слід відносити до другої категорії. Категорія надійності енергопостачання може бути уточнена завданням на проектування. Системи протипожежного захисту повинні бути першої категорії надійності щодо енергопостачання.

8.3.3 У житлових приміщеннях відділень лежачих хворих будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів і відділень інтенсивного медичного догляду психоневрологічних інтернатів повинні встановлюватися стельові світильники із суцільними розсіювачами (у будинках-інтернатах можливе встановлення настінних комбінованих світильників загального та місцевого освітлення над кожним ліжком) і передбачати по одній двохполюсній штепсельній розетці із заземлювальним контактом для підключення переносної медичної апаратури.

8.3.4 У житлових приміщеннях будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, територіальних центрів, закладів соціального захисту для бездомних та осіб, звільнених з місць позбавлення волі (за винятком нічліжних будинків), на стінах біля кожного ліжка і кожного столу повинні бути встановлені штепсельні розетки на висоті 0,8 м від рівня підлоги. У психоневрологічних інтернатах штепсельні розетки, а також вимикачі освітлення житлових кімнат і кімнат відпочинку повинні встановлюватися в спеціальних шафах із дверима, що замикаються.

8.3.5 Керування електроосвітленням загальних місць (залів, фойє, коридорів, вестибюлів, сходів тощо) та іншим інженерним обладнанням, контроль за його роботою слід здійснювати з приміщення постійного перебування обслуговуючого персоналу, розміщеного на першому поверсі.

8.3.6 Евакуаційне освітлення слід передбачати в залах для глядачів та обідньому, фойє, вестибюлях, сходових клітках, ліфтових холах, коридорах, пандусах, на постах чергового персоналу, а також у гарячому цеху обробки і приготування їжі, кухнях-роздавальних. Світлові покажчики "Вихід" повинні бути передбачені біля входів у сходові клітки, виходів із залів для глядачів та обіднього, виходів з будинку.

8.4 Системи зв'язку і сигналізації

8.4.1 Будинки закладів соціального захисту населення повинні бути обладнані мережами та пристроями для організації зв'язку, телевізійного і проводового мовлення.

8.4.2 Кінцеві пристрої телефонного зв'язку передбачаються у кабінетах адміністративного, службового та чергового персоналу.

Слід передбачати можливість встановлення таксофонів з розрахунку один-два таксофони на 25 мешканців, в вестибюлях будинків закладів соціального захисту населення, а також на поверхах:

- житлових відділень будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів;
- відділень медико-педагогічної корекції, соціо-реабілітаційного профілю, для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності психоневрологічних інтернатів;
- стаціонарних відділень територіальних центрів;
- будинків, призначених для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі.

Необхідність і обсяг додаткових пристроїв визначається завданням на проектування.

8.4.3 У будинках територіальних центрів слід передбачати локальні комп'ютерні мережі. Пристроями підключення до локальних комп'ютерних мереж обладнуються автоматизовані робочі місця в службових та адміністративних приміщеннях.

Вимоги щодо влаштування локальних комп'ютерних мереж регламентуються нормативними актами державних інформаційних служб.

8.4.4 Розрахунок домових розподільних мереж (ДРМ) телебачення будинків соціального захисту населення слід виконувати з урахуванням можливості встановлення приєднувальних розеток в адміністративних і житлових приміщеннях:

- будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів;
- відділень медико-педагогічної корекції, соціо-реабілітаційного профілю, для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності психоневрологічних інтернатів;
- відділень соціально-побутової та соціально-медичної реабілітації з групами денного перебування і стаціонарного відділення для постійного або тимчасового проживання територіальних центрів;
- будинків, призначених для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі.

8.4.5 У будинках закладів соціального захисту населення радіоточки проводового мовлення встановлюються у приміщеннях адміністративного, службового, чергового персоналу та в житлових приміщеннях. У приміщеннях підрозділів медичного обслуговування та реабілітації слід передбачати додатково приліжкове розміщення радіорозеток із виведенням на приліжковий щиток за аналогією із 7.98 ДБН В.2.2-10.

8.4.6 Охороною сигналізацією обладнуються приміщення будинків закладів соціального захисту населення згідно із завданням на проектування і урахуванням вимог ДБН В.2.2-10, додаток Ж.

8.4.7 У приміщеннях будинків закладів соціального захисту населення слід передбачати пристрої сигналізації та регламентації часу. Місця встановлення зазначених пристроїв і їх перелік слід визначати за аналогією з ДБН В.2.2-10.

8.4.8 В залах для глядачів на 150 і більше місць передбачається звукопідсилення.

8.4.9 Вимоги щодо улаштування в будинках закладів соціального захисту населення автоматичної пожежної сигналізації та оповіщення про пожежу викладені в 7.4-7.6 цих Норм.

8.4.10 Системи зв'язку і сигналізації будинків громадського призначення, що розташовуються у комплексі будинків закладів соціального захисту населення, слід виконувати згідно з ДБН В.2.2-9, ВСН 60 та ВБН В.2.2.45-1.

8.5 Ліфти та підйомники

8.5.1 Будинки закладів соціального захисту населення вище одного поверху обладнуються пасажирськими, вантажопасажирськими, лікарняними і вантажними ліфтами. Проектування ліфтів повинно вестися з урахуванням вимог ДНАОП 0.00-1.02, ДСТУ ISO 4190-6, ДСТУ ISO 9386-2.

8.5.2 Кількість пасажирських ліфтів встановлюється розрахунком, але не може бути меншою двох. Допускається другий ліфт замінити вантажним, у якому дозволено транспортувати людей, якщо за розрахунком досить встановлення одного пасажирського ліфта.

8.5.3 У будинках при розташуванні вище першого поверху приміщень, призначених для користування інвалідами на кріслах-колясках, слід передбачати ліфти, кабіни яких повинні мати розміри не менше: ширину – 1,1 м, глибину – 1,5 м, ширину дверного прорізу – 0,85 м.

Один з ліфтів (пасажирський або вантажний) повинен бути глибиною не менше 2,1 м, що забезпечує під час надзвичайних ситуацій можливість евакуації інвалідів та громадян похилого віку, не спроможних до самостійного пересування по сходах і пандусах, а також транспортування пожежних і рятувальних підрозділів.

Улаштування ліфта для транспортування пожежних підрозділів має бути виконано згідно з НАПБ Б.01.007.

8.5.4 У разі застосування підйомників у вигляді платформ, які переміщуються вертикально або похило, ширина таких платформ повинна бути не меншою 0,9 м, глибина – не меншою 1,2 м.

8.5.5 Ліфти повинні мати автономне керування з кабін і з рівня поверху, що має безпосередній вихід назовні.

8.5.6 Ліфти у закладах соціального захисту населення повинні бути обладнані розсувними дверима, а кабінні – відкидними сидіннями і переговорними пристроями з постом чергового, розташованого при вестибюлі.

8.5.7 Виходи з пасажирських ліфтів слід передбачати через ліфтові холи, відокремлені від інших приміщень пожежними перегородками 1-го типу і дверима, що мають замкачі.

8.5.8 З'єднання ліфтів з підвальним або цокольным поверхами допускається за умови узгодження з Департаментом пожежної безпеки МНС України.

8.5.9 Шахти та приміщення машинних відділень ліфтів і підйомників не повинні розміщуватися суміжно з житловими кімнатами, кабінетами прийому й огляду хворих та іншими приміщеннями тривалого перебування мешканців і персоналу.

Допустимий рівень шуму, що створюється в шахтах та приміщеннях машинних відділень ліфтів, слід приймати на 5 дБА нижче відповідних гігієнічних нормативів СанПіН 3077.

8.6 Сміттєвидалення

8.6.1 У будинках закладів соціального захисту населення слід передбачати системи очищення від сміття та пилеприбирання, тимчасового (у межах санітарних норм) зберігання сміття і можливість його вивозу. В проектах необхідно передбачати сучасне обладнання, що полегшує умови сміттє- і пиловидалення, в тому числі вакуумне пиловидалення.

Засоби видалення сміття з будинків повинні бути узгоджені із системою очищення населеного пункту.

8.6.2 Будинки закладів соціального захисту населення заввишки два поверхи і більше повинні бути обладнані сміттєпроводами, що проєктуються на групу житлових приміщень з розрахунку добового нагромадження сміття 0,6 кг на одне місце.

8.6.3 Сміттєпроводи повинні відповідати вимогам, викладеним у нормах проєктування житлових і громадських будинків (ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.2-9).

8.6.4 Стовбури сміттєпроводів повинні знаходитися у приміщеннях з температурою не менше 5 °С. Стовбури сміттєпроводів слід розміщувати при санітарних кімнатах житлових груп. Стовбури і завантажувальні клапани сміттєпроводів необхідно відокремлювати від поповерхових коридорів протипожежними перегородками 2-го типу.

Стовбур сміттєпроводу повинен виконуватися з негорючих матеріалів, мати можливість прочищення, промивання і дезинфекції, бути герметичним і звукоізованим від будівельних конструкцій будинку.

8.6.5 Усі опоряджувальні та герметизуючі матеріали повинні мати позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

8.6.6 Сміттєпроводи не повинні створювати рівень шуму вище 25 дБА.

Додаток А
(обов'язковий)

**ПРИЗНАЧЕННЯ ПРОФІЛЬНИХ ВІДДІЛЕНЬ
ПСИХОНЕВРОЛОГІЧНИХ ІНТЕРНАТІВ**

У психоневрологічних інтернатах, залежно від клінічного стану, психологічних особливостей, компенсаторно-адаптаційних можливостей хворих і соціально-трудового прогнозу, передбачається диференційоване обслуговування у відділеннях відповідного профілю і визначається режим утримання (ліжковий, спостережний, вільний):

а) відділення інтенсивного медичного догляду – для хворих з важкими соматичними та неврологічними розладами, із глибоким ступенем слабоумства, дезорієнтованих у місці, часі, навколишньому оточенні, не спроможних до самообслуговування, найпростіших трудових навичок і спілкуванню з оточуючими, що мають потребу у повному медичному і побутовому догляді (частина хворих, не спроможних до самостійного пересування, повинна перебувати у ліжковому режимі утримання, інша частина – у спостережному режимі утримання);

б) відділення медико-педагогічної корекції – для хворих, у яких інтелектуальний дефект поєднується з вираженими розладами емоційно-вольової сфери, дезорганізацією цілеспрямованої діяльності і поведінки, але спроможних опанувати санітарно-гігієнічні навички, часткове самообслуговування, найпростіші трудові навички при корекції їхньої поведінки з боку персоналу (для основної частини хворих устанавлюється спостережний режим утримання, хворі без грубих розладів поведінки та негативних потягів можуть перебувати у вільному режимі утримання);

в) відділення соціо-реабілітаційного профілю – для хворих, інтелектуальний дефект яких не перешкоджає навчанню нескладним професіям і систематичному заняттю працею, без виражених емоційно-вольових порушень, спроможних до повного побутового самообслуговування, що володіють санітарно-гігієнічними навичками (частина хворих може перебувати у спостережному режимі утримання, інша частина – у вільному режимі утримання);

г) відділення для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності – для осіб з можливим наступним переведенням їх на III групу інвалідності і трудовим влаштуванням поза або усередині інтернату (усі особи перебувають у вільному режимі утримання).

Додаток Б
(обов'язковий)

**СТРУКТУРНІ ПІДРОЗДІЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ
СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ПЕНСІОНЕРІВ
ТА ОДИНОКИХ НЕПРАЦЕЗДАТНИХ ГРОМАДЯН**

До складу територіальних центрів можуть входити такі підрозділи:

а) відділення соціальної допомоги вдома, у тому числі спеціалізовані – для обслуговування інвалідів з порушенням рухової активності, сліпих, глухих та ін. (створюються для обслуговування не менше 80 самотніх непрацездатних громадян, яким потрібна побутова і медико-соціальна допомога в домашніх умовах за висновками лікарів закладів охорони здоров'я);

б) відділення організації надання грошової і натуральної адресної допомоги малозабезпеченим непрацездатним громадянам (створюється за необхідності і кількості не менше 500 чоловік малозабезпечених непрацездатних громадян, яким потрібна, відповідно до актів матеріально-побутових умов проживання, грошова і різних видів натуральна допомога);

в) відділення соціально-побутової реабілітації (створюється для забезпечення не менше 30 відвідувань за день з метою проведення соціально-оздоровчих заходів, соціально-психологічної і трудової реабілітації, консультацій лікарів та інших фахівців, а також дозвілля);

г) відділення соціально-медичної реабілітації (створюється за кількості 50 відвідувань за день або 25 ліжко-місць для проведення соціально-медичної реабілітації одиноких громадян похилого (літнього) віку);

д) стаціонарне відділення для постійного або тимчасового проживання (створюється у випадку наявності не менше 10 одиноких непрацездатних громадян, що втратили рухову активність, не можуть обслуговувати себе самостійно, вимагають постійного стороннього догляду, надання побутової і медичної допомоги);

е) спеціальні житлові будинки для одиноких непрацездатних громадян з комплексом служб соціально-побутового і медичного обслуговування (зводяться в разі потреби поліпшення умов проживання і соціально-побутового, медичного обслуговування самотніх непрацездатних громадян);

ж) лікувально-виробничі майстерні, спеціальні цехи, ділянки, підсобні господарства, у тому числі на госпрозрахунковій основі (створюються для проведення трудової терапії, забезпечення потреб малозабезпечених непрацездатних громадян);

і) їдальні, магазини, що працюють на госпрозрахунку (їдальні створюються за необхідності організації харчування, магазини – для забезпечення продуктами, промисловими і господарськими товарами малозабезпечених громадян).

Примітка 1. У разі потреби за узгодженням з місцевими органами виконавчої влади можуть створюватися інші підрозділи, ділянки, що спрямовані на соціальний захист непрацездатних громадян.

Примітка 2. Структурні підрозділи територіального центру можуть надавати платні послуги для обслуговування непрацездатних громадян та інших груп населення, що мають працездатних родичів і спроможні самостійно або за допомогою родичів задовольняти свої соціально-побутові потреби.

Додаток В
(обов'язковий)

**ПЕРЕЛІК ПОСЛУГ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ЗАКЛАДАМИ
СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ДЛЯ БЕЗДОМНИХ ГРОМАДЯН ТА ОСІБ,
ЗВІЛЬНЕНИХ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ**

Заклади соціального захисту населення, призначені для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, надають такі соціальні послуги:

а) будинок нічного перебування:

- соціально-побутові (забезпечення ліжко-місцем, користування душем та пральною, зберігання речей та документів);
- психологічні (вивчення соціально-психологічних характеристик особистості за бажанням клієнтів, надання методичних порад);
- юридичні (організаційна допомога клієнтам у відновленні їх документів);
- інформаційні, інші консультативні послуги клієнтам щодо можливості їх реінтеграції;
- працевлаштування тощо;

б) центр реінтеграції бездомних громадян:

- соціально-побутові (тимчасове проживання; харчування; користування душем та пральною; зберігання речей та документів);
- психологічні (консультації психолога, психодіагностика, психокорекція);
- соціально-педагогічні (допомога у здобутті освіти; розробка індивідуальних планів реінтеграції; навчання самостійному вирішенню складних життєвих проблем; організація дозвілля);
- соціально-медичні (перша медична допомога; первинний медичний огляд; організація консультації лікаря, направлення у заклади охорони здоров'я за місцем територіального розташування; санітарно-гігієнічний контроль; профілактичні заходи);
- соціально-економічні (видача одягу та взуття тощо);
- юридичні (допомога у відновленні паспортів; роз'яснення чинного законодавства; консультації з питань попередження бездомності тощо);
- послуги з працевлаштування (сприяння у працевлаштуванні; соціальний супровід працевлаштованої особи);
- інформаційні (поширення інформації про послуги закладу; довідкові і просвітницькі послуги);
- інші;

в) центр соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі:

- соціально-побутові (тимчасове проживання; харчування; надання одягу, взуття, білизни; користування душем та пральною; зберігання речей та документів);
- психологічні (психологічні консультації; психодіагностика, психокорекція; психотерапія);
- соціально-педагогічні (розробка індивідуальних планів ресоціалізації, реінтеграції та адаптації; культурно-масові заходи; формування відповідних навичок і вмінь; позитивне ставлення до власної особистості; навчання самостійному вирішенню життєвих проблем; допомога у здобутті освіти);
- соціально-медичні (організація первинного медичного огляду та, у разі потреби, надання першої медичної допомоги; фізкультурно-оздоровчі заходи; направлення до закладів охорони здоров'я за територіальним розташуванням центру);
- юридичні (допомога в оформленні правових документів, відновленні паспорта; консультації та роз'яснення чинного законодавства);
- послуги з працевлаштування (сприяння у працевлаштуванні; соціальне супроводження працевлаштованої особи);
- інші соціальні послуги;

г) соціальний готель:

- соціально-побутові (тимчасове проживання; харчування; користування душем та пральною; зберігання речей та документів);
- інформаційні (поширення інформації про послуги закладу; довідкові і просвітницькі послуги).

Примітка 1. Будинок нічного перебування надає послуги бездомним громадянам України, які досягли 18 років, та особам без громадянства, які постійно, на законних підставах проживали і після втрати прав на житлові приміщення проживають на території України на підставі їх звернення та документів, що засвідчують особу (за наявності).

Примітка 2. Клієнтами центру реінтеграції та соціального готелю є бездомні громадяни у віці від 18 років, бездомні громадяни з дітьми, які не мають медичних протипоказань та знаходяться на території України на законних підставах.

Примітка 3. Центр соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі, надає соціальні послуги громадянам України, іноземцям та особам без громадянства, які досягли 28 років, постійно проживають на території України і звернулися до центру протягом шести місяців після звільнення з установ виконання покарань.

Додаток Г
(довідковий)

Таблиця Г.1 – СКЛАД ПРИМІЩЕНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ПЕНСІОНЕРІВ ТА ОДИНОКИХ НЕПРАЦЕЗДАТНИХ ГРОМАДЯН

Приміщення	Територіальні центри, що складаються з двох-чотирьох відділень ¹⁾		
	два відділення: "а" і "б"	три відділення: "а", "б" і "в"	чотири відділення: "а", "б", "в" і "г"
1	2	3	4
<i>Житлові приміщення для групи денного перебування</i>			
1 Вітальня	-	+	+
2 Кімнати відпочинку (спальні) на 50 % місць у групі	-	-	+
3 Кухня-буфетна (за відсутності у територіальному центрі їдальні)	-	-	+
4 Санітарний вузол:			
– духова кабіна з місцем для перевдягання;	-	+	+
– вбиральня (не менше одного унітаза і одного умивальника)	-	+	+
<i>Приміщення культурно-дозвілєві та фізкультурно-оздоровчі</i>			
5 Зал для глядачів з естрадою	-	+	+
6 Бібліотека-читальня	-	+	+
7 Гурткова	-	+	+
8 Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять:			
– універсальний зал;	-	+	+
– тренажерний зал;	-	+	+
– роздягальні;	-	+	+
– душові	-	+	+
<i>Медичні приміщення</i>			
9 Кабінети лікарів	-	+	+
10 Кабінет старшої медсестри	-	+	+
11 Процедурна	-	+	+
12 Кабінет рефлексотерапії	-	+	+
13 Приміщення для заняття лікувальною фізкультурою:			
– зал;	-	+	+
– роздягальні;	-	+	+
– душові	-	+	+
14 Кабінет масажу	-	+	+
15 Кабінет психофізіологічного розвантаження (аромо-, музикотерапія)	-	+	+
16 Пост медсестри	-	-	+
<i>Їдальня</i>			
16 Приміщення їдальні – див. табл. 4 цих Норм	-	-	+
<i>Лікувально-трудова приміщення</i>			
17 Приміщення трудової терапії – див. табл.7 цих Норм, майстерень – див. табл.Л.13 ДБН В.2.2-10 та СНиП 2.09.02	-	+	+

Кінець таблиці Г.1

1	2	3	4
Адміністративні приміщення			
18 Кабінет директора	+	+	+
19 Приймальня директора	+	+	+
20 Кабінет заст. директора з основної діяльності	-	-	+
21 Кабінет заст. директора з господарської роботи	-	+	+
22 Кабінети зав. відділеннями	+	+	+
23 Бухгалтерія	+	+	+
24 Каса	+	+	+
25 Відділ кадрів	+	+	+
26 Кабінет інформаційно-аналітичної роботи	+	+	+
Приміщення побутового обслуговування			
27 Майстерня з ремонту одягу і взуття	+	+	+
28 Майстерня з дрібного ремонту меблів та обладнання	+	+	+
29 Перукарня		+	+
30 Банк одягу	+	+	+
31 Пункт прокату	+	+	+
Службово-побутові, господарські і допоміжні приміщення			
32 Вхідна група приміщень:			
– вестибюль;	+	+	+
– приміщення охорони;	+	+	+
– гардеробна;	-	+	+
– вбиральня (один унітаз і один умивальник)	+	+	+
33 Кімната персоналу з душовою і вбиральною	-	+	+
34 Комора інвентаря та меблів	+	+	+
35 Пральня:			
– приміщення для прання;	-	-	+
– прасувальна	-	-	+
36 Комора чистої білизни	-	-	+
37 Комора брудної білизни	-	-	+
38 Склад господарський	+	+	+
39 Майстерня з ремонту обладнання та інвентаря	-	-	+
Приміщення відділення соціальної допомоги вдома			
40 Вестибюль ²⁾	+	+	+
41 Кабінети завідувачів груп	+	+	+
42 Кімнати персоналу	+	+	+
43 Приміщення для зберігання продуктів	+	+	+
44 Санітарний вузол			
– душова кабіна;	+	+	+
– вбиральня	+	+	+
<p>1) Відділення, що входять до складу розглянутих територіальних центрів:</p> <p>а) відділення соціальної допомоги вдома;</p> <p>б) відділення організації надання грошової та натуральної адресної допомоги малозабезпеченим непрацездатним громадянам;</p> <p>в) відділення соціально-побутової реабілітації;</p> <p>г) відділення соціально-медичної реабілітації;</p>			
2) Слід передбачати, якщо кількість робочих місць у відділенні більше 30.			

Додаток Д
(довідковий)

Таблиця Д.1 – СКЛАД ПРИМІЩЕНЬ ЗАКЛАДІВ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
ДЛЯ БЕЗДОМНИХ ГРОМАДЯН ТА ОСІБ, ЗВІЛЬНЕНИХ
З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Приміщення	Заклади соціального захисту		
	Будинок нічного перебування	Центр реінтеграції, центр соціальної адаптації	Соціальний готель
1	2	3	4
<i>Приміщення житлових груп</i>			
1 Житлові приміщення (житлові кімнати, спальні, номери)	+	+	+
2 Санітарний вузол:	Загальний	На одну-дві житлові кімнати (номера)	
– душові кабінки;	+	+	+
– вбиральня	+	+	+
3 Кімната відпочинку (вітальня)	+	+	-(+) ¹⁾
4 Кухня-буфетна (за відсутності у закладі їдальні)	-(+)	+	+
5 Побутова кімната	+	+	+
6 Пост чергового персоналу	+	+	+
<i>Приміщення культурно-дозвіллєві та фізкультурно-оздоровчі</i>			
7 Зал для глядачів з естрадою	–	+	–
8 Бібліотека-читальня	–	+	–
9 Гурткова	–	+	–
10 Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять:			
– універсальний зал;	–	+	–
– тренажерний зал;	–	+	–
– роздягальні;	–	+	–
– душові	–	+	–
<i>Медичні приміщення</i>			
11 Кабінет мед.працівника (фельдшера)	+	+	–
12 Процедурна	–	-(+)	–
13 Ізолятор	+	+	-(+)
14 Приймальне відділення:			
– вестибюль-очікувальна;	+	+	–
– вбиральня при вестибюлі;	+	+	–
– оглядова-роздягальня;	+	+	–
– санітарний блок (душові, вбиральні)	+	+	–
– палата на два місця з вбиральною	–	+	–
<i>Їдальня</i>			
15 Приміщення їдальні – див. таблицю 4 цих Норм	-(+)	+	-(+)
<i>Виробничі приміщення</i>			
16 Виробничі приміщення (приміщення майстерень, цехів) – див. табл.Л.13 ДБН В.2.2-10 і СНиП 2.09.02	–	+	–

Кінець таблиці Д.1

1	2	3	4
Адміністративні приміщення			
17 Кабінет директора	+	+	+
18 Приймальня директора	+	+	+
19 Кабінет заст. директора з господарської роботи (завгоспа)	-	+	+
20 Бухгалтерія	+	+	+
21 Кабінет інформаційно-аналітичної роботи	+	+	+
Приміщення побутового обслуговування			
22 Майстерня з ремонту одягу і взуття	+(-)	+	-
23 Перукарня	+	+	-
24 Банк одягу	+	+	-
Службово-побутові, господарські і допоміжні приміщення			
25 Вхідна група приміщень:			
– вестибюль;	+	+	+
– приміщення охорони;	+	+	+
– гардеробна (камера схову);	-	+	-
– вбиральня (один унітаз і один умивальник)	+	+	-
26 Кімната персоналу з душовою і вбиральною	+	+	+
27 Комора інвентаря та меблів	+	+	+
28 Пральня:			
– приміщення для прання;	+	+	+
– прасувальна	+	+	+
29 Комора чистої білизни	+	+	+
30 Комора брудної білизни	+	+	+
31 Склад господарський	+	+	+
1) У дужках наведено, що за завданням на проектування у складі закладу допускається передбачати (+) або не передбачати (-) дане приміщення.			

Додаток Е
(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

- 1 Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. 2002. – № 3-4. – Ст. 27.
- 2 Закон України "Про соціальні послуги" від 19 червня 2003 р. № 966-IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. – № 45. – Ст. 358.
- 3 Закон України "Про житловий фонд соціального призначення" від 12 січня 2006 р. № 3334-IV // Відомості Верховної Ради України. 2006. – № 19-20. – Ст. 159.
- 4 Типове положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів, геріатричний пансіонат, пансіонат для ветеранів війни і праці // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 29.12.2001 № 549 та зареєстровано в Мін'юсті України 29 січня 2002 р. за № 66/6354.
- 5 Типове положення про психоневрологічний інтернат // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 29.12.2001 № 549, зареєстровано в Мін'юсті України 29 січня 2002 р. за № 68/6356.
- 6 Типове положення (взірцеве) про територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян // Затв. наказом Міністерства соціального захисту населення України 01.04.1997 № 44 та зареєстровано в Мін'юсті України 24 вересня 1997 р. за № 442/2246.
- 7 Типове положення про будинок нічного перебування // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 14.02.2006 № 31 та зареєстровано в Мін'юсті України 21 квітня 2006 р. за № 475/12349.
- 8 Типове положення про центр реінтеграції бездомних громадян // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 14.02.2006 № 31 та зареєстровано в Мін'юсті України 21 квітня 2006 р. за № 474/12348.
- 9 Типове положення про центр соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 14.02.2006 № 31 та зареєстровано в Мін'юсті України 21 квітня 2006 р. за № 476/12350.
- 10 Типове положення про соціальний готель // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 03.04.2006 № 98 та зареєстровано в Мін'юсті України 18 квітня 2006 р. за № 450/12324.
- 11 НАПБ Б.07.005-86 (ОНТП 24-86). Определение категорий помещений и зданий по взрывопожарной и пожарной опасности (Визначення категорій приміщень і будівель з вибухопожежної та пожежної безпеки). – М.: ВНИИПО МВД СССР, 1986. – 25 с.
- 12 Нормали архитектурно-планировочных элементов жилых и общественных зданий с учетом использования их инвалидами. Пособие по проектированию (Нормалі архітектурно-планувальних елементів житлових і громадських будинків з урахуванням використання їх інвалідами. Посібник з проєктування) / Под ред. В.В. Куцевича. – К.: КиевЗНИИЭП, 1999. – 85 с.
- 13 Инструкция по санитарно-гигиенической оценке полимерных материалов, предназначенных для применения в строительстве и производстве мебели (Інструкція з санітарно-гігієнічної оцінки полімерних матеріалів, призначених для застосування в будівництві та виробництві меблів): № 6035. А-91: Утв. зам. Гл. гос. сан. врача СССР МЗ СССР 12.08.91. – М.: 1991. – 54 с.
- 14 Инструкция з проєктування електромереж 110-0,38 кВ м. Києва (для м. Києва). – К.: ДНДПВТІ "Енергоперспектива" Мінпалива та енергетики України, 2001. – 54 с.

Ключові слова: загальні положення, заклади соціального захисту, земельні ділянки, інженерне обладнання, норми проектування, об'ємно-планувальні рішення, пожежна безпека

ЗМІСТ

	С.
1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ	1
2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ	1
3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ	3
4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
5 РОЗМІЩЕННЯ БУДИНКІВ, ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ	5
6 ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ	6
6.1 Житлові приміщення	6
6.2 Обслуговуючі приміщення	10
6.3 Вимоги до окремих елементів будинків	17
7 ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА	21
8 ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ	23
8.1 Водопостачання і каналізація	23
8.2 Опалення та вентиляція	23
8.3 Електропостачання та електрообладнання	25
8.4 Системи зв'язку і сигналізації	25
8.5 Ліфти та підйомники	26
8.6 Сміттєвидалення	27
Додаток А	
Призначення профільних відділень психоневрологічних інтернатів	28
Додаток Б	
Структурні підрозділи територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян	29
Додаток В	
Перелік послуг, що надаються закладами соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі	30
Додаток Г	
Склад приміщень територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян	32
Додаток Д	
Склад приміщень закладів соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі	34
Додаток Е	
Бібліографія	36

ГОСУДАРСТВЕННЫЕ СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ УКРАИНЫ

Здания и сооружения

**УЧРЕЖДЕНИЯ СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ
НАСЕЛЕНИЯ**

ДБН В.2.2-18:2007

Издание официальное

Киев
Министерство строительства, архитектуры
и жилищно-коммунального хозяйства Украины
2007

ПРЕДИСЛОВИЕ

РАЗРАБОТАНЫ:	Открытое акционерное общество "Украинский зональный научно-исследовательский институт по гражданскому строительству" (ОАО "КиевЗНИИЭП")
РАЗРАБОТЧИКИ:	В. Куцевич, д-р арх. (руководитель разработки); архитекторы Л. Филатова, Б. Губов; А. Гайдученя, канд. арх.; В. Гершкович, канд. техн. наук; инженеры И. Крапивин, Б. Польчук При участии: Минтруда и социальной политики Украины (И. Шпитяк, Е. Мищенко, В. Павлюченко, О. Сулима, В. Смерецкая); УкрНИИ пожарной безопасности МЧС Украины (В. Сокол); Института гигиены и медицинской экологии им. А.Н. Марзеева АМН Украины (В. Акименко, докт. мед. наук; А. Ярыгин, канд. биол. наук; О. Шумак)
ВНЕСЕНО И ПОДГОТОВЛЕНО К УТВЕРЖДЕНИЮ:	Управление архитектурно-конструктивных и инженерных систем зданий и сооружений (А. Авдиенко, А. Нечепорчук) Министерства строительства, архитектуры и жилищно-коммунального хозяйства Украины
УТВЕРЖДЕНЫ И ВВЕДЕНЫ В ДЕЙСТВИЕ:	Приказ Министерства строительства, архитектуры и жилищно-коммунального хозяйства Украины от 23 января 2007 г. № 20 и введены в действие с 1 июля 2007 г.
ВВЕДЕНЫ ВПЕРВЫЕ	

Право собственности на этот документ принадлежит государству. Воспроизводить, тиражировать и распространять этот документ полностью либо частично на каких-либо носителях информации без официального разрешения Министерства строительства, архитектуры и жилищно-коммунального хозяйства Украины запрещается. Относительно урегулирования прав собственности обращаться в Министерство строительства, архитектуры и жилищно-коммунального хозяйства Украины

Официальный издатель нормативных документов в области строительства
и промышленности строительных материалов Минстроя Украины
ДП "Укрархбудінформ"

ГОСУДАРСТВЕННЫЕ СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ УКРАИНЫ

Здания и сооружения.

Учреждения социальной защиты населения

ДБН В.2.2-18:2007

Вводятся впервые

Дата введения 2007-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Настоящие Нормы распространяются на разработку проектов новых и реконструкцию существующих зданий и сооружений учреждений социальной защиты населения: домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов, гериатрических пансионатов, пансионатов для ветеранов войны и труда; психоневрологических интернатов; территориальных центров социального обслуживания пенсионеров и одиноких нетрудоспособных граждан; домов ночного пребывания, центров реинтеграции бездомных граждан, центров социальной адаптации лиц, освободившихся из мест лишения свободы, и социальных гостиниц, предназначенных для временного приюта взрослых бездомных граждан.

1.2 Требования этих Норм являются обязательными для юридических и физических лиц – субъектов инвестиционной деятельности на территории Украины независимо от форм собственности и ведомственной принадлежности.

1.3 При проектировании зданий и помещений учреждений социальной защиты населения, наряду с положениями настоящих Норм, следует также выполнять требования других действующих нормативных документов в области строительства.

2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

В этих Нормах есть ссылки на такие нормативные документы:

ДБН 360-92**	Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений
ДБН 363-92	Житлові будинки для осіб похилого віку сільської місцевості України (Жилые дома для лиц преклонного возраста сельской местности Украины)
ДБН Б.2.4-1-94	Планировка и застройка сельских поселений
ДБН В.1.1-5-2000	Защита от опасных геологических процессов. Здания и сооружения на подрабатываемых территориях и просадочных грунтах
ДБН В.1.1-7-2002	Защита от пожара. Пожарная безопасность объектов строительства
ДБН В.1.1-12-2006	Защита от опасных геологических процессов. Строительство в сейсмических районах Украины
ДБН В.2.2-9-99	Здания и сооружения. Общие положения
ДБН В.2.2-10-2001	Здания и сооружения. Учреждения здравоохранения
ДБН В.2.2-11-2002	Здания и сооружения. Предприятия бытового обслуживания. Общие положения
ДБН В.2.2-13-2003	Здания и сооружения. Спортивные и физкультурно-оздоровительные сооружения
ДБН В.2.2-15-2005	Здания и сооружения. Жилые здания. Общие положения
ДБН В.2.2-16-2005	Здания и сооружения. Культурно-зрелищные и досуговые учреждения
ДБН В.2.2-17-2006	Здания и сооружения. Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп населения
ДБН В.2.3-4-2000	Сооружения транспорта. Автомобильные дороги
ДБН В.2.3-5-2001	Сооружения транспорта. Улицы и дороги населенных пунктов
ДБН В.2.3-15-2007	Сооружения транспорта. Автостоянки и гаражи для легковых автомобилей

С.2 ДБН В.2.2-18:2007

ДБН В.2.5-13-98*	Инженерное оборудование зданий и сооружений. Пожарная автоматика зданий и сооружений
ДБН В.2.5-20-2001	Инженерное оборудование зданий и сооружений. Газоснабжение
ДБН В.2.5-23-2003	Инженерное оборудование зданий и сооружений. Проектирование электрооборудования объектов гражданского назначения
ДБН В.2.5-27-2006	Инженерное оборудование зданий и сооружений. Защитные мероприятия электробезопасности в электроустановках зданий и сооружений
ДБН В.2.5-28:2006	Инженерное оборудование зданий и сооружений. Естественное и искусственное освещение
ДБН В.2.6-31:2006	Конструкции зданий и сооружений. Тепловая изоляция зданий
ДСТУ Б В.1.1-4-98*	Защита от пожара. Строительные конструкции. Методы испытаний на огнестойкость. Общие требования
ДСТУ ISO 4190-6-2001	Установка ліфтова (елеваторна). Частина 6. Ліфти пасажирські для встановлення в житлових будинках. Планування і вибір (Установка лифтовая (элеваторная). Часть 6. Лифты пассажирские для установки в жилых домах. Планировка и выбор)
ДСТУ ISO 9386-2:2004	Приводні підйомні пристрої для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Правила безпеки. Розміри та функціонування (Приводные подъемные устройства для лиц с ограниченными физическими возможностями. Правила безопасности. Размеры и функционирование)
ГОСТ 2874-82	Вода питьевая. Гигиенические требования и контроль за качеством
ДНАОП 0.00-1.02-99	Правила устройства и безопасной эксплуатации лифтов
ДНАОП 0.00-1.32-01	Правила устройства электроустановок. Электрооборудование специальных установок
НРБУ-97	Нормы радиационной безопасности Украины. Государственные гигиенические нормативы
НАПБ А.01.001-2004	Правила пожарной безопасности в Украине
НАПБ Б.01.007-2004	Правила обустройства и использования лифтов для транспортирования пожарных подразделений в зданиях и сооружениях
НАПБ Б.06.004-97	Перечень однотипных по назначению объектов, подлежащих оборудованию автоматическими установками пожаротушения и пожарной сигнализации
СНиП II-12-77	Здания и сооружения. Защита от шума
СНиП II-35-76	Котельные установки
СНиП 2.01.01-82	Строительная климатология и геофизика
СНиП 2.04.01-85	Внутренний водопровод и канализация зданий
СНиП 2.04.02-84	Водоснабжение. Наружные сети и сооружения
СНиП 2.04.05-91	Отопление, вентиляция и кондиционирование
СНиП 2.04.07-86*	Тепловые сети
СНиП 2.09.02-85*	Производственные здания
СНиП 3.05.01-85	Внутренние санитарно-технические системы
СНиП 3.05.06-85	Электротехнические устройства
СНиП 3.05.07-85	Системы автоматизации
ВБН В.2.2.45-1-2004	Проектирование телекоммуникаций. Линейно-кабельные сооружения
ВСН 01-89/ Росавтотранс	Предприятия по обслуживанию автомобилей
ВСН 60-89/ Госкомархитектуры	Устройство связи, сигнализации и диспетчеризации инженерного оборудования жилых и общественных зданий. Нормы проектирования
ВСН 97-83/ Минэнерго СССР	Инструкция по проектированию городских и поселковых электросетей

ВСН 205-84/ ММСС СССР	Инструкция по проектированию электроустановок, систем автоматизации технологического оборудования
ДСП 173-96	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів (Государственные санитарные правила планировки и застройки населенных пунктов)
ДСанПіН 136/1940-97	Вода питна. Гігієнічні вимоги до якості води централізованого господарсько-питного водопостачання (Вода питьевая. Гигиенические требования к качеству воды централизованного хозяйственно-питьевого водоснабжения)
ДСанПіН 239-96	Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань (Государственные санитарные нормы и правила защиты населения от влияния электромагнитных излучений)
СанПіН 42-123-5777-91	Санитарные правила для предприятий общественного питания, включая кондитерские цехи и предприятия, вырабатывающие мягкое мороженое
СанПіН 6027.А-91	Санитарные правила и нормы по применению полимерных материалов в строительстве
СанПіН 1304-75	Санитарные нормы допустимых вибраций в жилых помещениях
СанПіН 2605-82	Санитарные нормы и правила обеспечения инсоляцией жилых и общественных зданий и территории жилой застройки
СанПіН 3077-84	Санитарные нормы допустимого шума в помещениях жилых и общественных зданий и на территории жилой застройки
РД 34.21.122-87/ Минэнерго СССР	Инструкция по устройству молниезащиты зданий и сооружений
ПУЭ-86	Правила устройства электроустановок
ПУЕ-2006	Правила улаштування електроустановок (Правила устройства электроустановок)

3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ ПОНЯТИЙ

Ниже представлены термины, употребленные в этих Нормах, и определение обозначенных ими понятий.

3.1 *Дом-интернат для граждан преклонного возраста и инвалидов, гериатрический пансионат, пансионат для ветеранов войны и труда* (далее – дом-интернат для граждан преклонного возраста и инвалидов) – стационарное социально-медицинское учреждение общего типа для постоянного проживания граждан преклонного возраста, ветеранов войны и труда, инвалидов, которым требуются посторонний уход, бытовое и медицинское обслуживание (Типове положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів, гериатричний пансіонат, пансіонат для ветеранів війни і праці (Типовое положение о доме-интернате для граждан преклонного возраста и инвалидов, гериатрическом пансионате, пансионате для ветеранов войны и труда) / Утв. приказом Минтруда и социальной политики Украины от 29.12.01 г. № 549).

3.2 *Психоневрологический интернат* – стационарное социально-медицинское учреждение, предназначенное для постоянного проживания граждан с психоневрологическими заболеваниями, которым требуются посторонний уход, бытовое и медицинское обслуживание (Типове положення про психоневрологічний інтернат (Типовое положение о психоневрологическом интернате) / Утв. приказом Минтруда и социальной политики Украины от 29.12.01 г. № 549).

3.3 *Территориальный центр социального обслуживания пенсионеров и одиноких нетрудоспособных граждан* (далее – территориальный центр) – специальное государственное учреждение, которое предоставляет услуги пенсионерам, инвалидам, одиноким нетрудоспособным гражданам и другим социально незащищенным гражданам на дому, в условиях стационарного, временного и дневного пребывания, которые направлены на поддержку их жизнедеятельности и социальной активности (Типове положення (взірцеве) про територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян (Типовое положение (образцовое) о территориальном центре социального обслуживания пенсионеров и одиноких нетрудоспособных граждан) / Утв. приказом Министерства социальной защиты населения Украины от 01.04.97 г. № 44).

3.4 Временный приют для взрослых – организация ночного или временного проживания граждан без определенного места жительства, лиц, пострадавших от физического или психического насилия, стихийного бедствия, катастрофы и т.п., с предоставлением им правовой, психологической, социальной, медицинской и бытовой помощи в преодолении временных трудностей, содействию в установлении личности, восстановлении документов, паспортизации и трудоустройстве (Закон Украины "Про соціальні послуги" (Закон Украины "О социальных услугах"). – К., 2003).

3.5 Дом ночного пребывания (далее – ночлежный дом) – учреждение социальной защиты для ночлега граждан, не имеющих жилого помещения, которое бы они могли использовать для проживания (Типове положення про будинок нічного перебування (Типовое положение о доме ночного пребывания) / Утв. приказом Минтруда и социальной политики Украины от 14.02.06 г. № 31).

3.6 Центр реинтеграции бездомных граждан (далее – центр реинтеграции) – учреждение социальной защиты для бездомных граждан, деятельность которого направлена на постепенное возвращение личности к самостоятельной полноценной жизни путем предоставления ей комплекса социальных услуг с учетом индивидуальных потребностей (Типове положення про центр реінтеграції бездомних громадян (Типовое положение о центре реинтеграции бездомных граждан) / Утв. приказом Минтруда и социальной политики Украины от 14.02.06 г. № 31).

3.7 Центр социальной адаптации лиц, освободившихся из мест лишения свободы (далее – центр социальной адаптации) – социальное учреждение для предоставления социальных услуг лицам, освободившимся из мест лишения свободы, и их временного пребывания (Типове положення про центр соціальної адаптації для осіб, звільнених з місць позбавлення волі (Типовое положение о центре социальной адаптации для лиц, освободившихся из мест лишения свободы) / Утв. приказом Минтруда и социальной политики Украины от 14.02.06 г. № 31).

3.8 Социальная гостиница – учреждение социальной защиты для пребывания бездомных граждан, которое имеет в своем составе отдельные номера (Типове положення про соціальний готель (Типовое положение о социальной гостинице) / Утв. приказом Минтруда и социальной политики Украины от 03.04.06 г. № 98).

4 ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

4.1 Дома-интернаты для граждан преклонного возраста и инвалидов включают три типа подразделений:

а) отделение для лиц, способных самостоятельно передвигаться и частично себя обслуживать, но нуждающихся в дополнительном бытовом и медицинском обслуживании;

б) отделение для лежачих больных, нуждающихся в систематическом бытовом и медицинском обслуживании и постоянном или периодическом уходе;

в) отделение для инвалидов, передвигающихся на креслах-колясках (отделение организуется при наличии 25 и более инвалидов, передвигающихся на креслах-колясках (далее – инвалидов-колясочников), при меньшем количестве инвалидов-колясочников следует предусматривать для них жилые группы или помещения в отделении для лиц, способных самостоятельно передвигаться).

4.2 Дома-интернаты для граждан преклонного возраста и инвалидов следует проектировать вместимостью от 50 до 200 мест. В зависимости от местных условий и при соответствующем обосновании допускается увеличивать вместимость до 300 мест, а в сельской местности – предусматривать дома-интернаты вместимостью 20-40 мест.

4.3 Психоневрологические интернаты включают отделения различных профилей и режимов содержания больных (постельный, наблюдательный, свободный):

а) отделение интенсивного медицинского ухода (постельный и наблюдательный режимы содержания);

б) отделение медико-педагогической коррекции (наблюдательный и свободный режимы содержания);

в) отделение социо-реабилитационного профиля (наблюдательный и свободный режимы содержания).

г) отделение для лиц с высоким уровнем адаптации и автономной активности (свободный режим содержания).

4.4 Назначение отделений, входящих в психоневрологические интернаты, приведены в приложении А.

Допускается проектировать здания психоневрологических интернатов однопрофильными либо смешанными, включающими отделения нескольких различных профилей.

4.5 Психоневрологические интернаты следует проектировать вместимостью от 100 до 200 мест.

4.6 Территориальные центры следует проектировать не менее чем из двух подразделений, основными из которых являются:

- а) отделение социальной помощи на дому;
- б) отделение организации предоставления денежной и натуральной адресной помощи малообеспеченным нетрудоспособным гражданам;
- в) отделение социально-бытовой реабилитации;
- г) отделение социально-медицинской реабилитации.

4.7 Количество и назначение подразделений территориальных центров определяется в каждом конкретном случае заданием на проектирование. Структурные подразделения территориальных центров приведены в приложении Б.

4.8 Каждое из учреждений социальной защиты для бездомных граждан (ночлежный дом, центр реинтеграции, социальная гостиница) и лиц, освободившихся из мест лишения свободы (центр социальной адаптации) может функционировать самостоятельно или быть структурным подразделением другого учреждения для бездомных граждан. Максимальную вместимость данных типов учреждений следует принимать не более 100 мест.

Перечень услуг, предоставляемых учреждениями социальной защиты для бездомных граждан и лиц, освободившихся из мест лишения свободы, приведены в приложении В.

5 РАЗМЕЩЕНИЕ ЗДАНИЙ, ЗЕМЕЛЬНЫЕ УЧАСТКИ

5.1 Учреждения социальной защиты населения следует размещать на обособленных участках селитебных территорий городов, поселков городского типа и сельских поселений.

5.2 Размещение, вместимость и размеры земельных участков учреждений социальной защиты населения определяются заданием на проектирование с учетом требований 6.1 ДБН 360, ДБН Б.2.4-1, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-17, ДСП 173, ДСанПиН 239, СанПиН 2605 и СанПиН 3077.

5.3 К участкам учреждений социальной защиты населения необходимо предусматривать подъезды и подходы от остановок общественного транспорта, а на территории учреждений должны быть выделены следующие зоны:

- жилая (или "застройки");
- отдыха (зеленая зона с прогулочными аллеями, площадками для отдыха; теневыми навесами, беседками, скамейками, столами для игр);
- физкультурно-оздоровительная (на участках домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов, психоневрологических интернатов и территориальных центров – площадки для занятий физкультурой, в том числе лечебной; для домов-интернатов с инвалидами дополнительно следует предусматривать площадки для спортивных игр);
- лечебно-производственная – для психоневрологических интернатов (или "производственная" – для центров реинтеграции и социальной адаптации);
- хозяйственная (хозяйственная площадка, площадка для мусоросборников и вспомогательные сооружения: складские, гараж, овощехранилище, прачечная, дезинфекционная камера и др.);
- плодовый сад и огород (в зависимости от местных условий).

5.4 В жилую и хозяйственную зоны должны быть предусмотрены самостоятельные въезды. Допускается предусматривать один въезд на территорию учреждений социальной защиты населения вместимостью до 200 мест.

5.5 Планировочным решением участка необходимо обеспечить возможность проезда пожарных машин к зданиям в соответствии с требованиями ДБН 360.

5.6 При въезде на участок необходимо предусматривать автомобильную стоянку. Вместимость стоянки следует рассчитывать, исходя из потребностей персонала, проживающих и посетителей учреждений социальной защиты населения с учетом расчетного уровня автомобилизации данного населенного пункта согласно ДБН 360 і ДБН В.2.3-15. При размещении автостоянок следует учитывать требования ДБН В.2.3-4, ДБН В.2.3-5, ДБН 360 и ДБН В.2.2-17.

Не допускается размещать стоянку на территории учреждения социальной защиты населения со стационаром со стороны окон жилых корпусов. Расстояние от стоянки до других корпусов должно быть не менее 15 м.

5.7 На земельном участке учреждения социальной защиты населения необходимо предусматривать площадку для размещения мусоросборников на расстоянии не ближе 20 м до окон здания. К площадке с мусоросборниками должен быть предусмотрен подъезд для вывоза мусора.

5.8 Площадь зеленых насаждений (включая газоны, цветники, плодовый сад и огород) должна составлять: не менее 50 % площади участка дома-интерната для граждан преклонного возраста и инвалидов или психоневрологического интерната; не менее 35 % площади участка территориального центра и учреждений социальной защиты, предназначенных для временного приюта бездомных граждан, и лиц, освободившихся из мест лишения свободы.

5.9 Подходы к жилому корпусу и пути движения проживающих в зону отдыха не должны иметь пересечений с проездами для автотранспорта.

Проезды и подходы к зданиям должны иметь твердое покрытие. Материалы покрытий прогулочных дорожек и тротуаров должны обеспечивать безопасное передвижение маломобильных лиц, пребывающих в учреждении, в том числе инвалидов-колясочников.

Уклон прогулочных дорожек и тротуаров следует принимать не более 5 %; дорожки и тротуары, имеющие уклон, на поворотах и через каждые 6 м длины должны иметь горизонтальные площадки длиной не менее 1,5 м.

5.10 Необходимость устройства пандусов и лестниц на пути движения граждан преклонного возраста и инвалидов, их конструкции и ограждения следует определять в соответствии с приложением Г ДБН В.2.2-9 и ДБН В.2.2-17.

5.11 Земельные участки домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов, территориальных центров и учреждений, предназначенных для временного приюта бездомных граждан и лиц, освободившихся из мест лишения свободы, должны иметь ограждения высотой не менее 1,6 м, а психоневрологических интернатов – заборы не менее 2 м с запирающимися калитками и воротами.

5.12 Устройство проходной на территорию учреждений социальной защиты населения с инженерно-техническим оснащением должно определяться заданием на проектирование.

6 ОБЪЕМНО-ПЛАНИРОВОЧНЫЕ РЕШЕНИЯ

Объемно-планировочные решения зданий и сооружений учреждений социальной защиты населения должны формироваться согласно требованиям настоящих Норм и положений ДБН В.2.2-9 и ДБН В.2.2-15, отвечать санитарно-гигиеническим и противопожарным нормам. При разработке конструктивных решений зданий, возводимых в особых условиях строительства, следует руководствоваться ДБН В.1.1-5 и ДБН В.1.1-12. Ограждающие конструкции следует проектировать согласно ДБН В.2.6-31.

Планировочное решение зданий должно обеспечивать беспрепятственный и удобный доступ маломобильных проживающих или посетителей к помещениям, зонам и местам, предназначенным для них, в соответствии с требованиями ДБН 363 и ДБН В.2.2.17.

Состав и площади помещений учреждений социальной защиты населения определяются заданием на проектирование в соответствии с настоящими Нормами и технологическими требованиями.

Помещения в зданиях учреждений социальной защиты населения подразделяются на две основные группы: жилые помещения; обслуживающие помещения.

6.1 Жилые помещения

6.1.1 Дома-интернаты для граждан преклонного возраста и инвалидов

6.1.1.1 Жилые помещения (жилые комнаты) и подсобные помещения следует объединять в жилые группы, которые предусматриваются в составе отделений: для лиц, способных самостоятельно передвигаться; для инвалидов-колясочников; для лежачих больных.

6.1.1.2 Жилые комнаты в отделениях для лиц, способных самостоятельно передвигаться, и для инвалидов-колясочников необходимо проектировать на одно и два места, в отделении для лежачих больных – на одно, два и три места.

Площади жилых комнат в отделениях для лиц, способных самостоятельно передвигаться, и для инвалидов-колясочников принимаются из расчета не менее соответственно 8 м² и 10 м² на человека, но не менее 10 м² и 12 м² – в одноместных. Площади жилых комнат в отделении для лежачих больных принимаются из расчета не менее 8 м² на человека, но не менее 9 м² – в одноместных.

Соотношение комнат различной вместимости в отделениях следует принимать по заданию на проектирование с учетом местных условий.

6.1.1.3 Вместимость жилых групп должна быть не более 25 человек. В состав отделений необходимо включать 3-4 жилые группы с общими помещениями медицинского и бытового назначения.

6.1.1.4 Состав и площади помещений жилых групп для различных категорий проживающих и общих помещений отделений следует принимать в соответствии с таблицей 1.

Таблица 1 – Состав и площади помещений жилых групп и общих помещений отделений домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов

Помещения	Площадь помещений отделений, м ² , не менее		
	для лиц, самостоятельно передвигающихся	для инвалидов-колясочников	для лежачих больных
<i>Жилая группа</i>			
1 Жилые комнаты:			
на одно место	10	12	9
на два места	16	20	16
на три места	–	–	24
2 Прихожая (при жилой комнате)	3	3	3
3 Санузел ¹⁾ (при жилой комнате)	Один унитаз, один умывальник или один унитаз, один умывальник, один душ (ванна)	Один унитаз, один умывальник или один унитаз, один умывальник, один душ	Один унитаз, один умывальник
	(согласно 6.3.13 настоящих Норм)		
4 Комната отдыха или гостиная, холл	1,2 (на одного чел.)	1,6 (на одного чел.)	–
5 Кухня:			
– кухня-буфетная	0,6 (на одного чел.)	0,8 (на одного чел.)	–
– кухня-раздаточная	–	18	18
6 Ванная комната ²⁾	12(4 ³⁾)	12	14
7 Душевые кабины с местом для раздевания ⁴⁾	Одна душевая кабина на 8 человек ⁵⁾ Согласно 6.3.13 настоящих Норм и приложениям Г и Р ДБН 2.2-9		
8 Кабина личной гигиены женщин			
9 Бытовая комната	14	20	–
10 Санитарная комната	–	–	20
11 Кладовая чистого белья	2	2	4
12 Место для каталок и кресел-колясок	–	4	6
13 Пост дежурного персонала	–	4	4

Конец таблицы 1

Помещения	Площадь помещений отделений, м ² , не менее		
	для лиц, самостоятельно передвигающихся	для инвалидов-колясочников	для лежачих больных
<i>Общие помещения отделений</i>			
14 Процедурная	18	18	18
15 Комната дежурной медсестры	12	12	12
16 Комната сестры-хозяйки	10	10	10
17 Комната для глажения белья и одежды	6	8	6
18 Клизменная	8	8	8
19 Комната персонала	8	8	8
20 Санузел для персонала	Один унитаз, один умывальник в шлюзе, одна душевая кабина с местом для раздевания (согласно 6.3.15 настоящих Норм)		
21 Курительная	15	15	–
<ol style="list-style-type: none"> 1) Допускается проектировать по одному санузлу на две одно-, двухместные жилые комнаты. 2) Следует предусматривать, если санузлы при жилых комнатах не оборудованы ванной. 3) Допускается уменьшать до 4 м² при условии оборудования душем санузлов при жилых комнатах. 4) Следует предусматривать, если санузлы при жилых комнатах не оборудованы душем или ванной. 5) При размещении инвалидов-колясочников в отделении для лиц, самостоятельно передвигающихся, следует предусматривать для них специальные душевые кабины. 			

6.1.1.5 В отделениях для лиц, способных самостоятельно передвигаться, и для инвалидов-колясочников на одну жилую группу следует предусматривать две комнаты отдыха (гостиные, холлы) и две кухни-буфетные, предназначенные для приготовления пищи проживающими.

Допускается проектировать по одному помещению кухни-раздаточной, предусматриваемой для подогрева и раздачи пищи, доставляемой из столовой, и бытовой комнаты на две жилые группы, а также вместо кухонь-буфетных в жилой группе предусматривать кухню-нишу в прихожей при каждой жилой комнате при условии оборудования ее электроплитой и устройством в ней принудительной вентиляции.

6.1.1.6 Бытовая комната в отделениях для лиц, способных самостоятельно передвигаться, и для инвалидов-колясочников должна делиться на зоны: для стирки и сушки мелких вещей; хранения предметов уборки; чистки одежды и обуви.

Санитарная комната предусматривается в отделении для лежачих больных и должна иметь зоны: для мытья и стерилизации суден; мытья и сушки клеенок; хранения предметов уборки; сортировки, сушки и временного хранения грязного белья. Допускается в санитарной комнате устанавливать трубопровод для спуска грязного белья.

6.1.1.7 В домах-интернатах вместимостью 100 и менее мест следует проектировать одну процедурную на все здание, а в домах-интернатах вместимостью 50 и менее мест допускается не предусматривать комнаты дежурной медсестры и сестры-хозяйки, а также клизменную.

6.1.2 Психоневрологические интернаты

6.1.2.1 Жилые помещения (жилые комнаты) и подсобные помещения следует объединять в жилые группы, которые предусматриваются в составе лечебных отделений (интенсивного медицинского ухода; медико-педагогической коррекции; социо-реабилитационного профиля; для лиц с высоким уровнем адаптации и автономной активности), исходя из условий (режима) содержания больных: свободный, наблюдательный и постельный.

6.1.2.2 Жилые комнаты для лиц со свободным и наблюдательным режимами содержания необходимо проектировать на одно и два места, для лиц с постельным режимом содержания – на одно, два и три места.

Площади жилых комнат на одно и два места должны определяться из расчета не менее 8 м² на одно место, но не менее 10 м² – в одноместных комнатах. Площади жилых комнат на три места для лиц с постельным режимом содержания принимаются из расчета не менее 7 м² на одно место.

Соотношение комнат различной вместимости в отделениях психоневрологических интернатов следует принимать по заданию на проектирование с учетом местных условий.

6.1.2.3 Жилые группы в психоневрологических интернатах необходимо проектировать вместимостью не более чем на 25 мест. В состав отделений рекомендуется включать четыре-шесть жилых групп с общими помещениями медицинского, реабилитационного, досугового и бытового назначения.

6.1.2.4 Состав и площади помещений жилых групп для лиц с различным режимом содержания и общих помещений отделений следует принимать согласно таблице 2.

Таблица 2 – Состав и площади помещений жилых групп и общих помещений отделений психоневрологических интернатов

Помещения	Площадь помещений отделений, м ² , не менее		
	для лиц со свободным режимом содержания	для лиц с наблюдательным режимом содержания	для лиц с постельным режимом содержания
Жилая группа			
1 Жилые комнаты:			
на одно место	10	10	10
на два места	16	16	16
на три места	–	–	21
2 Уборная	Один унитаз, один умывальник на восемь женщин или один унитаз, один умывальник, один писсуар на 12 мужчин (согласно 6.3.13 настоящих Норм и приложениям Г и Р ДБН 2.2-9)		Один унитаз, один умывальник
3 Умывальная комната с поддоном для мытья ног	Один умывальник, один поддон на шесть человек (согласно 6.3.13 настоящих Норм и приложениям Г и Р ДБН 2.2-9)		Два умывальника, один поддон
4 Комната отдыха	1,2 (на одного чел.)	1,4 (на одного чел.)	–
5 Столовая	–	1,4 (на одного чел.)	–
6 Кухня-раздаточная	–	18	18
7 Ванная комната	12	12	12
8 Душевые кабины с местом для раздевания	Одна душевая кабина на восемь человек ¹⁾		–
9 Кабина личной гигиены женщин	(согласно 6.3.13 настоящих Норм и приложениям Г и Р ДБН 2.2-9)		–
10 Бытовая комната	12	12	–
11 Санитарная комната	–	–	16
12 Кладовая чистого белья	2	2	4
13 Гардеробная для хранения верхней одежды	–	0,6 (на одного чел.)	–
14 Место для хранения каталок и кресел-колясок	–	–	4
15 Комната санитарки	9	9	9
16 Круглосуточный пост санитары/санитарки	4	4	4
Общие помещения отделений			
17 Кабинет врача	12	12	12
18 Комната дежурной медсестры (процедурная)	12	12	12

Конец таблицы 2

Помещения	Площадь помещений отделений, м ² , не менее		
	для лиц со свободным режимом содержания	для лиц с наблюдательным режимом содержания	для лиц с постельным режимом содержания
19 Процедурная аминоксиновая с подготовительной	18	18	18
20 Клизменная	8	8	8
21 Кружковая комната (комната арттерапии)	18	18	–
22 Помещение для трудотерапии с комнатой инструктора	–	40+12	–
23 Комната сестры-хозяйки	10	10	10
24 Комната для глажения белья и одежды	6	6	6
25 Комната персонала	8	8	8
26 Санузлы для персонала (мужской и женский)	По одному унитазу, одному умывальнику в шлюзе, одной душевой кабине с местом для раздевания (согласно 6.3.15 настоящих Норм)		
21 Курительная	15	15	–
1) При наличии в отделениях инвалидов-колясочников следует предусматривать для них специальные душевые кабины.			

6.1.2.5 В отделениях со свободным и наблюдательным режимами содержания на одну жилую группу следует предусматривать две комнаты отдыха (гостиные, холла).

6.1.2.6 Бытовая и санитарная комнаты в отделениях для лиц с различными режимами содержания должны иметь функциональные зоны в соответствии с 6.1.1.6 настоящих Норм.

6.1.2.7 Допускается часть жилых комнат в отделениях со свободным режимом содержания, предназначенных для проживания лиц с наиболее сохраненным интеллектом, проектировать с прикомнатными санузлами в соответствии с 6.1.1.4 и 6.3.13 настоящих Норм.

6.1.3 Территориальные центры

6.1.3.1 В территориальных центрах жилые группы для дневного, временного и постоянного пребывания следует проектировать не более чем на 25 мест. Состав групп и количество мест в них определяется заданием на проектирование.

Ориентировочный состав помещений жилых групп для дневного пребывания в отделениях социально-бытовой и социально-медицинской реабилитации территориальных центров приведен в приложении Г.

6.1.3.2 Площади помещений жилых групп для дневного пребывания следует принимать из расчета:

- гардеробную (при отсутствии гардеробной во входной группе помещений) – 0,6 м²/чел., но не менее 15 м²;
- комнату дневного пребывания (гостиную) – 1,5 м²/чел., но не менее 36 м²;
- комнаты для дневного отдыха (спальни для женщин и мужчин) на 50 % мест в группе – 2,5 м²/чел., но не менее 16 м² каждая;
- кухню-буфетную – 0,6 м²/чел., но не менее 12 м²;
- санузлы для женщин:
 - по одному унитазу и одному умывальнику в шлюзе;
 - по одной душевой кабине с местом для раздевания (согласно 6.3.13 настоящих Норм).

6.1.3.3 Помещения жилых групп для временного и постоянного пребывания в территориальных центрах проектируются по нормативам домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов.

6.1.4 Учреждения социальной защиты для бездомных граждан и лиц, освободившихся из мест лишения свободы (ночлежные дома, центры реинтеграции, центры социальной адаптации, социальные гостиницы)

6.1.4.1 В учреждениях социальной защиты для бездомных граждан и лиц, освободившихся из мест лишения свободы, жилые помещения (спальни, жилые комнаты, номера) и подсобные помещения следует объединять в жилые группы. Состав помещений жилых групп и количество мест в них определяется заданием на проектирование.

Рекомендуемый состав помещений жилых групп учреждений социальной защиты для бездомных граждан и лиц, освободившихся из мест лишения свободы, приведен в приложении Д.

6.1.4.2 Жилые помещения необходимо проектировать: не более чем на 18 мест – в ночлежных домах, на 2-6 мест – в центрах реинтеграции и социальной адаптации, на 1-3 места – в социальных гостиницах.

Площади жилых помещений следует принимать из расчета не менее: 4 м² на одного человека в спальнях ночлежных домов, 6 м² – в жилых комнатах центров реинтеграции и социальной адаптации и 8 м² – в номерах социальных гостиниц.

6.1.4.3 Площади подсобных помещений жилых групп необходимо принимать согласно требованиям к аналогичным помещениям в домах-интернатах для граждан преклонного возраста и инвалидов.

6.2 Обслуживающие помещения

В состав обслуживающих помещений учреждений социальной защиты населения входят:

- культурно-досуговые и физкультурно-оздоровительные помещения;
- медицинские помещения;
- помещения столовой;
- лечебно-трудовые (или производственные) помещения;
- административно-бытовые и служебные помещения;
- складские и хозяйственные помещения.

Состав и площади обслуживающих групп помещений учреждений социальной защиты населения должны устанавливаться заданием на проектирование в соответствии с требованиями настоящих Норм и согласно нормам проектирования соответствующих зданий и помещений.

В случае включения территориальных центров или их отделений в состав жилых зданий, специально предназначенных для инвалидов и граждан преклонного возраста, помещения территориальных центров должны проектироваться с учетом дополнительного обслуживания не менее 30 % инвалидов и граждан преклонного возраста, проживающих в здании.

6.2.1 Культурно-досуговые и физкультурно-оздоровительные помещения

6.2.1.1 К группе помещений культурно-досугового и физкультурно-оздоровительного назначения относятся: зрительный зал с фойе, клубные помещения (в составе библиотеки-читальни, интернет-клуба и комнат для кружковых занятий), физкультурно-оздоровительные со вспомогательными помещениями.

6.2.1.2 Число мест в зрительном зале следует принимать:

- в домах-интернатах для граждан преклонного возраста и инвалидов – из расчета 100 % способных к самообслуживанию и передвигающихся на креслах-колясках и 20 % нуждающихся в постоянном уходе из отделений для лиц, способных самостоятельно передвигаться, и для инвалидов-колясочников;
- в психоневрологических интернатах – из расчета 100 % лиц свободного содержания из отделений медико-педагогической коррекции и социо-реабилитационного профиля и для лиц с высоким уровнем адаптации и автономной активности;
- в территориальных центрах – из расчета 100 % лиц из отделений дневного пребывания и способных самостоятельно передвигаться из отделений временного и постоянного пребывания;
- в центрах реинтеграции и социальной адаптации – из расчета 100 % клиентов.

6.2.1.3 Состав и площади культурно-досуговых и физкультурно-оздоровительных помещений учреждений социальной защиты населения следует принимать в соответствии с таблицей 3.

Таблица 3 – Состав и площади культурно-досуговых и физкультурно-оздоровительных помещений

Помещения	Площадь помещений при вместимости учреждений, м ² , не менее	
	до 100 мест	больше 100 до 200 мест
1 Зрительный зал	Проектируется согласно ДБН В.2.2-16, из расчета на одно место в зале: – для граждан преклонного возраста, способных самостоятельно передвигаться, – 1,1 м ² ; – для инвалидов-колясочников – 2,2 м ² ; – для лиц со свободным режимом содержания психоневрологических интернатов; групп дневного, временного и постоянного пребывания территориальных центров; клиентов центров реинтеграции и социальной адаптации – 1,1 м ²	
2 Эстрада	30	50
3 Фойе	0,5 м ² на 1 место в зале, но не менее 24	
4 Артистическая с уборной	10 × 2	12 × 2
	Один унитаз, один умывальник (согласно 6.3.15 настоящих Норм)	
5 Библиотека-читальня	0,3 м ² на одно место в учреждении	
6 Помещение интернет-клуба	18	30
7 Кружковая	18	30
8 Кладовая инвентаря	10	12
9 Кинопроекционная	20	20
10 Курительная	15	15
11 Уборные при фойе (для женщин и мужчин)	Согласно ДБН В.2.2-16 и ДБН В.2.2-17	
12 Физкультурно-оздоровительные помещения: – универсальный зал; – тренажерный зал	Проектируются согласно ДБН В.2.2-13 (для граждан преклонного возраста, способных к самостоятельному передвижению; для инвалидов (инвалидов-колясочников); для лиц со свободным режимом содержания психоневрологических интернатов; групп дневного, временного и постоянного пребывания территориальных центров; клиентов центров реинтеграции и социальной адаптации)	
13 Раздевальные для женщин и мужчин с душевыми и туалетными	То же	

6.2.1.4 Зрительные залы следует проектировать с учетом установки в них полумягких или жестких кресел со стационарными сидениями. Кресла должны быть прикреплены к полу. Количество мест в ряду должно быть: при односторонней эвакуации – не более 12, при двухсторонней эвакуации – не более 25. Ширина проходов между рядами должна быть не менее 0,55 м.

6.2.1.5 Перед эстрадой или в конце зала необходимо предусматривать площадку для размещения инвалидов в креслах-колясках. Места для инвалидов в креслах-колясках не следует располагать группами численностью более трех в одном ряду.

6.2.1.6 В домах-интернатах для граждан преклонного возраста и инвалидов вместимостью менее 100 мест допускается предусматривать совмещенный зрительный и обеденный зал из расчета на одно посадочное место: 1,6 м² – для лиц, способных самостоятельно передвигаться, и 3,0 м² – для инвалидов-колясочников.

6.2.1.7 Зрительные залы, предназначенные для показа кинофильмов, должны отвечать требованиям норм проектирования культурно-зрелищных и досуговых учреждений (ДБН В.2.2-16).

6.2.1.8 Состав помещений для кружковых занятий принимается по заданию на проектирование, но не менее одного помещения площадью 18 м² на учреждение.

6.2.1.9 Состав физкультурно-оздоровительных помещений в зданиях учреждений социальной защиты населения должен устанавливаться заданием на проектирование с учетом использования их инвалидами разных категорий, в том числе и колясочников, согласно ДБН В.2.2-13.

6.2.2 Медицинские помещения

6.2.2.1 Состав и площади помещений медицинского пункта с приемно-карантинным отделением и изолятором в домах-интернатах для граждан преклонного возраста и инвалидов, психоневрологических интернатах различной вместимости следует принимать в соответствии с таблицей 4.

Таблица 4 – Состав и площади медицинских помещений

Помещения	Площадь помещений, м ² , не менее			
	в домах-интернатах для граждан преклонного возраста и инвалидов вместимостью		в психоневрологических интернатах вместимостью	
	100 мест	200 мест	150 мест	200 мест
1 Кабинет заведующего медпунктом	–	12	–	12
2 Кабинет врача	12	12	12	12
3 Кабинет старшей медсестры	18	18	18	18
4 Кабинеты врачей-консультантов:				
– отоларинголога;	18	18	18	18
– офтальмолога (с темной комнатой);	18+8	18+8	18+8	18+8
– гинеколога	18	18	18	18
5 Стоматологический кабинет	18	18	18	18
6 Процедурная	18	18	18	18
7 Кабинет электросветолечения с помещением для обработки прокладок	12+6	18+8	12+6	18+8
8 Кабинет теплолечения с помещением для подогревания парафина и озокерита	–	12+8	–	12+8
9 Комната хранения переносной аппаратуры	–	8	8	8
10 Помещение для хранения уборочного инвентаря	2	2	2	2
11 Помещения лечебной физкультуры (ЛФК):				
а) зал;	5 м ² на одного человека			
б) раздевальная с душевой и уборной	8	12	12	16
	Одна душевая кабина, один унитаз, один умывальник (согласно 6.3.13 настоящих Норм)			
12 Кабинет массажа (на одну кушетку)	12	12	12	12
13 Лаборатория:				
а) помещение с кабиной для приема материалов на анализ;	–	4+6	–	4+6
б) кабинет для взятия на анализ проб крови;	–	9	9	9
в) автоклавная-стерилизационная;	10	12	12	12
г) кабинет для проведения лабораторных исследований (на одного лаборанта):	8	10	8	10
д) помещение для обработки лабораторной посуды и уничтожения материалов	4	4	4	4
14 Аптека (аптечный пункт)	Проектируется согласно ДБН В.2.2-10			
15 Комната медперсонала с душевой	10	12	10	12
16 Уборная для медперсонала	Один унитаз, один умывальник в шлюзе (согласно 6.3.15 настоящих Норм)			

Конец таблицы 4

Помещения	Площадь помещений, м ² , не менее			
	в домах-интернатах для граждан преклонного возраста и инвалидов вместимостью		в психоневрологических интернатах вместимостью	
	100 мест	200 мест	150 мест	200 мест
17 Помещения для временного хранения трупов:				
а) комната для хранения трупов с холодильной камерой;	10+2	10+2	10+2	10+2
б) уборная для персонала	Один унитаз, один умывальник в шлюзе (согласно 6.3.15 настоящих Норм)			
18 Приемно-карантинное отделение:				
а) вестибюль-ожидальная;	10	12	12	12
б) уборная при вестибюле;	Один унитаз, один умывальник в шлюзе (согласно 6.3.13 настоящих Норм)			
в) смотровая-раздевальная;	12	12	12	12
г) ванная с душем и местом для одевания;	10	10	10	10
д) палата на два места с уборной;	19 × 2	19 × 2	19 × 2	19 × 2
	Один унитаз, один умывальник в шлюзе (согласно 6.3.13 настоящих Норм)			
е) буфетная – пост дежурного персонала;	–	6	6	6
ж) место для каталок	2	2	2	2
19 Изолятор:				
а) приемная (шлюз);	6	6	6	6
б) палата на две койки;	14 × 2	14 × 2	14 × 2	14 × 2
в) санузел;	Один унитаз, один умывальник в шлюзе (согласно 6.3.13 настоящих Норм)			
г) буфетная	6	6	6	6

6.2.2.2 Состав и площади спецпроцедурных для психоневрологических интернатов следует предусматривать по заданию на проектирование в соответствии с ДБН В.2.2-10.

Площадь палат приемно-карантинного отделения психоневрологических интернатов должна быть увеличена до 28 м² при функционировании отделения интенсивного медицинского ухода.

6.2.2.3 Буфетные приемно-карантинного отделения и изолятора следует оборудовать двухконфорочной электроплитой, мойкой, рабочим столом и навесной полкой для посуды.

6.2.3 Помещения столовой

6.2.3.1 Состав и площади помещений столовых учреждений социальной защиты населения определяются заданием на проектирование в зависимости от типа, количества обслуживаемых и места приема пищи.

6.2.3.2 Количество мест в обеденном зале следует принимать из расчета одновременного обслуживания с помощью официантов 100 % пребывающих:

- в отделениях для лиц, способных самостоятельно передвигаться, и для инвалидов-колясочников домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов;
- в отделениях для лиц со свободным режимом содержания психоневрологических интернатов;
- в отделениях дневного, временного и постоянного пребывания территориальных центров;
- в центрах реинтеграции и социальной адаптации.

6.2.3.3 Обеденные залы допускается проектировать поэтажно.

6.2.3.4 Состав и площади помещений столовой различных по вместимости учреждений социальной защиты населения следует принимать в соответствии с таблицей 5.

Таблица 5 – Состав и площади помещений столовой

Помещения	Площадь помещений при вместимости учреждений, м ² , не менее			
	50 мест	100 мест	150 мест	200 мест
Помещения для проживающих				
1 Обеденный зал	1,4 м ² на одно место в зале			
2 Раздаточная	10	12	14	14
3 Умывальная	Один умывальник на 20 мест, но не менее двух (согласно приложениям Г и Р ДБН В.2.2-9)			
4 Уборная	Один унитаз, один умывальник в шлюзе на 30 мест ¹⁾ (согласно 6.3.13 настоящих Норм и приложениям Г и Р ДБН В.2.2-9)			
Производственные помещения				
5 Овощной цех	–	–	18	20
6 Цех по обработке мяса и рыбы	10	16	16	16
7 Горячий цех	16	22	30	40
8 Холодный цех	6	8	10	12
9 Кондитерский цех				16
10 Моечная кухонной и столовой посуды	6+8	6+12	8+14	10+16
11 Кладовая суточного запаса продуктов	4	6	8	10
12 Экспедиция пищи в отделения для лежащих больных и инвалидов-колясочников	–	6	8	8
Складские помещения				
13 Охлаждаемые камеры для хранения:				
а) мяса и рыбы;	6	4	4	4
б) молочных продуктов; фруктов и зелени; консервов и квашения;		6	6	6
в) отходов с отдельным наружным выходом		2	2	2
14 Место для холодильной установки	2	2	2	2
15 Кладовая сухих продуктов	2	4	4	4
16 Помещение для хранения и резки хлеба	2	4	4	5
17 Кладовая овощей	4	6	6	8
18 Кладовая для хранения белья	3	5	5	6
19 Загрузочная	6	7	8	9
20 Тарная	4	4	4	5
21 Помещение для кладовщика	–	–	–	6
Служебно-бытовые помещения				
22 Комната заведующего производством	–	–	–	8
23 Комната медсестры или врача диетического питания	–	8	8	8
24 Комната персонала (гардеробная) с душевой и уборной	Одна душевая кабина; один унитаз, один умывальник в шлюзе (согласно 6.3.15 настоящих Норм)			
25 Место для хранения уборочного инвентаря	2	2	2	2
26 Помещение для хранения и мытья мармитных тележек и тары, применяемых для транспортирования пищи	4	6	8	8
¹⁾ При наличии отделения для инвалидов-колясочников одну из кабин следует проектировать для инвалидов-колясочников.				

6.2.4 Лечебно-трудоовые (или производственные) помещения

6.2.4.1 Состав и площади лечебно-трудоовых помещений (трудотерапии и лечебно-производственных мастерских) домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов, психоневрологических интернатов, территориальных центров (или производственных помещений) центров реинтеграции и социальной адаптации) следует определять заданием на проектирование.

Состав и площади помещений для трудотерапии приведены в таблице 6. Допускается организовывать помещения для трудотерапии в составе жилых отделений. В таком случае, кроме основных помещений трудотерапии, площадь которых необходимо принимать согласно таблице 6, предусматривается помещение материальной площадью не менее 12 м².

Таблица 6 – Состав и площади помещений для трудотерапии

Помещения	Площадь помещений, м ² , не менее
1 Основные помещения трудотерапии	4 на одно рабочее место, но не менее 20 (6 на одно рабочее место для инвалида, пользующегося вспомогательными средствами, но не менее 24)
2 Кладовая материалов	1,5 на одно место в мастерской, но не менее 10
3 Кладовая инструментов	То же
4 Кладовая готовой продукции	«
5 Помещение инструктора трудотерапии	4 на одного сотрудника, но не менее 10
6 Бытовые помещения для персонала и больных	По заданию на проектирование

6.2.4.2 Состав и площадь помещений лечебно-производственных и производственных мастерских, спецехов учреждений социальной защиты населения следует принимать согласно таблице Л.13 ДБН В.2.2-10 и СНиП 2.09.02.

Профиль мастерских устанавливается в зависимости от типа учреждения, состава обслуживаемых групп подопечных (клиентов) и местных условий.

6.2.4.3 Количество рабочих мест в мастерских определяется заданием на проектирование:

- в домах-интернатах для граждан преклонного возраста и инвалидов, центрах реинтеграции, а также социальной адаптации – из лиц, способных самостоятельно передвигаться, и инвалидов-колясочников;
- в психоневрологических интернатах – из больных со свободным режимом содержания;
- в территориальных центрах – из лиц дневных групп, а также лиц, способных самостоятельно передвигаться, и инвалидов-колясочников из стационарных отделений.

6.2.5 Административно-бытовые и служебные помещения

6.2.5.1 Состав и площадь административно-бытовых и служебных помещений следует принимать в соответствии с таблицей 7.

Таблица 7 – Состав и площади административно-бытовых и служебных помещений

Помещения	Площадь помещений при вместимости учреждений, м ² , не менее			
	50 мест	100 мест	150 мест	200 мест
Входная группа помещений				
1 Вестибюль, гардеробная для посетителей, пост дежурного – пожарный пост	30	50	60	70
2 Торговый киоск	4	4	6	6
3 Комната приема гостей проживающих	12	12	14	14
4 Уборные для инвалидов-колясочников и посетителей	Один унитаз, один умывальник в шлюзе		Два унитаза, два умывальника в шлюзе	
(согласно 6.3.13 настоящих Норм и приложениям Г и Р ДБН В.2.2-9)				
Помещения администрации				
5 Кабинет директора	16	16	18	20
6 Приемная директора	–	8	10	12
7 Кабинет заместителя директора по хозяйственной работе	–	12	18	12
8 Кабинет инженерно-технического персонала	–			10

Конец таблицы 7

Помещения	Площадь помещений при вместимости учреждений, м ² , не менее			
	50 мест	100 мест	150 мест	200 мест
9 Канцелярия, отдел кадров, бухгалтерия, касса	18	18	22	24
10 Архив медицинский	5	6	10	12
11 Гардеробная для персонала	12	18	20	24
12 Уборная для персонала	Один унитаз, один умывальник в шлюзе		Два унитаза, два умывальника в шлюзе	
	(согласно 6.3.15 настоящих Норм)			
13 Комната для ночлега гостей проживающих (с санузлом))	14	14	14	16
	один унитаз и один умывальник, один душ (согласно 6.3.13 настоящих Норм)			
14 Парикмахерская (женский и мужской залы)	–	12+6	12+8	16+8
15 Пункт проката предметов эпизодического пользования	–	12	14	16

6.2.5.2 Состав и площади складских и хозяйственных помещений учреждений социальной защиты устанавливается заданием на проектирование, но не менее указанных в таблице 8.

Таблица 8 – Состав и площади складских и хозяйственных помещений

Помещения	Площадь помещений при вместимости учреждений, м ² , не менее			
	50 мест	100 мест	150 мест	200 мест
Центральные кладовые и мастерская				
1 Центральная бельевая (кладовая чистого белья) с местом для починки	12	16	18	20
2 Кладовая грязного белья	6	8	10	12
3 Кладовая сезонной одежды и обуви	18	24	16×2	18×2
4 Кладовая личных вещей	18	24	16×2	18×2
5 Кладовая инвентаря и мебели	18	24	16×2	18×2
6 Склад хозяйственный	18	24	26	30
7 Кладовая для садово-огородного инвентаря	6	8	10	12
8 Мастерская по ремонту оборудования и инвентаря	12	18	12×2	12×2
Дезинфекционное отделение				
9 Помещение приема и сортировки вещей	4	5	6	8
10 Помещение выдачи вещей	4	5	5	5
11 Помещение дезинфекционных камер ¹⁾ :				
– отделение для грязного мягкого инвентаря;	6	8	10	10
– разгрузочное отделение (для дезинфицированного мягкого инвентаря);	10	12	15	18
– шлюз между отделением для грязного мягкого инвентаря и разгрузочным отделением	3	3	3	3
12 Помещение для хранения дезинфицирующих средств	–	–	3	4
13 Кладовая для хранения хозяйственного инвентаря	–	–	3	4
14 Уборная	Один унитаз, один умывальник в шлюзе (согласно 6.3.15 настоящих Норм)			
15 Санитарный пропускник для персонала	6	6	6	6
	(с одной душевой кабиной согласно 6.3.15 настоящих Норм)			
¹⁾ Площади помещений дезинфекционных камер уточняются при размещении оборудования				

6.2.5.3 Проектирование прачечной в зданиях учреждений социальной защиты населения необходимо в том случае, когда отсутствует возможность стирки белья в прачечных населенных пунктах. Производительность прачечной следует принимать из расчета стирки не менее 1 кг сухого белья в сутки на одно место для лиц, самостоятельно передвигающихся, и инвалидов-колясочников и 3 кг для лежачих больных и лиц с постельным режимом содержания в психоневрологических интернатах.

Состав и площади помещений прачечной следует принимать в соответствии с ДБН В.2.2-11.

6.2.5.4 При стирке белья в городской прачечной для лежачих больных домов-интернатов для граждан преклонного возраста, инвалидов и для лиц, находящихся на наблюдательном и постельном режимах содержания психоневрологических интернатов, следует предусматривать постирочную особо загрязненного белья (перед отправкой в городскую прачечную).

6.2.5.5 Проектирование гаража при учреждениях социальной защиты населения допускается в том случае, когда отсутствует возможность использования гаражей населенных пунктов. Состав и площади помещений гаража следует принимать в соответствии с требованиями ВСН 01 и ДБН В.2.3-15.

6.2.5.6 Примерные перечни обслуживающих помещений территориальных центров с различным составом входящих в них отделений и учреждений социальной защиты для бездомных граждан и лиц, освобожденных из мест лишения свободы, представлены соответственно в приложениях Г и Д.

Площади обслуживающих помещений необходимо принимать согласно требованиям к обслуживающим помещениям в домах-интернатах для граждан преклонного возраста и инвалидов.

6.3 Требования к отдельным элементам зданий

6.3.1 Этажность домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов, психоневрологических интернатов, центров реинтеграции и социальной адаптации, социальных гостиных должна быть не более пяти, а территориальных центров и ночлежных домов – не более трех.

6.3.2 Все группы помещений следует размещать в одном или нескольких корпусах (блоках), примыкающих друг к другу непосредственно или связанных между собой отопляемыми переходами. При этом хозяйственные помещения (прачечная, дезинфекционная камера, гараж, склады инвентаря и оборудования и др.), как правило, располагают в отдельном хозяйственном корпусе (корпусах). Не допускается размещать гараж в жилом корпусе.

6.3.3 Жилые помещения необходимо располагать так, чтобы они были изолированы от культурно-досуговых и физкультурно-оздоровительных помещений, столовой, лечебно-трудовых помещений, электрощитовой и других помещений, являющихся источниками распространения шума, вибрации и запахов, и при этом следует придерживаться требований действующих санитарных и строительных норм и правил (СН 3077, ДСанПиН 239 и 2.15, 3.1, 3.9 ДБН В.2.2-15).

Жилые группы помещений для лежачих больных следует размещать не выше третьего этажа, а для передвигающихся в креслах-колясках – не выше второго этажа.

6.3.4 Лечебно-трудовые помещения необходимо размещать на первом этаже или в отдельном корпусе, соединенном с основным зданием теплым переходом. Кладовую с легковоспламеняющимися материалами не следует размещать непосредственно под жилыми комнатами и палатами, а также рядом с ними. Из группы лечебно-трудовых помещений следует предусматривать отдельный выход на участок.

Лечебно-производственные и производственные мастерские должны проектироваться в отдельно стоящем одно-, двухэтажном корпусе.

6.3.5 Помещения, которые допускается размещать в цокольных и подвальных этажах, принимаются в соответствии с требованиями ДБН В.2.2-9. Не допускается размещать залы для демонстрации кинофильмов в подвальных этажах зданий учреждений социальной защиты населения.

6.3.6 Высоту помещений от пола до потолка в зданиях учреждений социальной защиты населения следует принимать по ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.2-9 и нормам проектирования других соответствующих зданий и помещений.

Высота складских помещений и ремонтных мастерских, размещаемых в подвальном или цокольном этажах, должна быть не менее 2,2 м до низа выступающих конструкций перекрытий.

6.3.7 Глубина жилых комнат и лечебно-диагностических помещений должна быть не более 6 м, перевязочных и процедурных – не менее 4 м, а кабинетов офтальмолога и отоларинголога – не менее 6 м.

Ширину жилых комнат для нуждающихся в постоянном уходе и инвалидов, передвигающихся на креслах-колясках, следует принимать не менее 3 м. Ширину медицинских помещений следует принимать согласно 3.7 ДБН В.2.2-10.

Отношение глубины к ширине в жилых комнатах, палатах и лечебно-диагностических помещениях должно быть не более 2:1.

6.3.8 Жилые комнаты должны быть непроходными. Выход из комнаты в коридор в домах-интернатах для граждан пожилого возраста и инвалидов, центрах реинтеграции и социальной адаптации, социальных гостиницах следует предусматривать через шлюз (прихожую).

6.3.9 Жилые комнаты для лиц, самостоятельно передвигающихся, и инвалидов-колясочников в домах-интернатах для граждан преклонного возраста и инвалидов, в территориальных центрах, для лиц со свободным режимом содержания в психоневрологических интернатах, а также для клиентов в центрах реинтеграции и социальной адаптации, социальных гостиницах, необходимо оборудовать встроенными шкафами для одежды, обуви, белья и личных вещей из расчета не менее 0,5 м² для каждого проживающего, а прихожую – вешалками для верхней одежды.

Для лиц психоневрологических интернатов с наблюдательным и постельным режимами содержания и клиентов ночлежных домов следует устраивать гардеробные на каждую жилую группу.

6.3.10 Проходы и расстояния между оборудованием в жилых комнатах следует принимать в соответствии с таблицей 9.

Таблица 9 – Проходы и расстояния между оборудованием в жилых комнатах

Расстояние	Значение расстояния, м, не менее		
	для лиц, самостоятельно передвигающихся	для инвалидов-колясочников	для лежачих больных
1 Между короткой стороной кровати и наружной стеной с оконным проемом	0,5	0,5	–
2 Между длинной стороной кровати и наружной стеной с оконным проемом	0,9	0,9	0,9
3 Между длинными сторонами кроватей	0,8	1,0	0,9
4 Между короткими сторонами кроватей или короткой стороной кровати и ограждающей конструкцией	1,0	1,7	1,0
5 Между кроватью и шкафом:			
– с распашными дверцами;	1,0	1,7	1,0
– с раздвижными дверцами	0,7	1,4	0,7
6 Между короткой и длинной сторонами кроватей	1,0	1,0	–

6.3.11 При жилых комнатах домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов следует предусматривать лоджии, балконы или террасы глубиной не менее 1,5 м. Допускается заменять лоджии, балконы и террасы при каждой комнате на общие – для одной-двух жилых групп. При таком решении их площадь следует принимать из расчета 0,8 м² на каждого проживающего, глубину – не менее 1,8 м и располагать при комнатах отдыха.

6.3.12 В каждой жилой группе для лежачих больных при санитарных комнатах, а в отделении для лиц, способных самостоятельно передвигаться, на две-четыре жилые группы следует предусматривать балкон или лоджию, оборудованные устройствами для сушки белья, проветривания постельных принадлежностей и одежды.

6.3.13 При определении размеров санитарных узлов (общих и при жилых комнатах) следует учитывать требования ДБН В.2.2-9 и ДБН В.2.2-17.

Размеры помещений санитарных узлов в плане для проживающих домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов, психоневрологических интернатов следует принимать в соответствии с таблицей 10.

Таблица 10 – Размеры помещений санитарных узлов в плане

Помещения	Размеры кабин в плане, м, не менее		
	для способных к самообслуживанию	для нуждающихся в уходе	для передвигающихся на креслах-колясках
1 Уборная общего пользования ¹⁾ (унитаз, умывальник)	1,6 × 1,8 (со шлюзом)	–	1,6 × 1,8 (без шлюза)
2 Уборная при жилой комнате (унитаз, умывальник)	1,3 × 1,8	1,6 × 1,6	1,9 × 2,0
3 Совмещенный санитарный узел (унитаз, умывальник, душ)	1,3 × 2,4 (с поддоном) 1,6 × 1,8 (без поддона)	1,3 × 2,4 (с поддоном) 1,6 × 1,8 (без поддона)	2,3 × 2,4 (без поддона)
4 Совмещенный санитарный узел (унитаз, умывальник, ванна)	1,6 × 2,1	–	–
5 Душевая кабина с местом для раздевания	1,2 × 2,0	1,2 × 2,6	1,6 × 2,6
6 Кабина личной гигиены женщин (биде, умывальник, унитаз)	1,2 × 2,4	1,2 × 2,4	1,8 × 2,6
¹⁾ В уборной общего пользования при двух и более кабин с унитазами следует предусматривать умывальники в шлюзе			

6.3.14 Двери санитарных узлов для проживающих должны открываться наружу и снабжаться вентиляционными решетками в нижней части, а также защелками, допускающими отпирание их с наружной стороны.

6.3.15 Минимальные размеры кабин уборных для персонала должны быть 0,85 м × 1,2 м (при открывании дверей наружу) и 0,85 м × 1,5 м (при открывании дверей внутрь), душевых кабин – 0,85 м × 1,0 м (открытых) и 0,85 м × 1,8 м (закрытых).

6.3.16 Ширина коридоров в зданиях учреждений социальной защиты населения должна быть не менее:

а) в жилых отделениях:

- для лиц, свободно передвигающихся – 1,8 м;
- для лиц, передвигающихся с дополнительными опорными приспособлениями и на креслах-колясках – 2,2 м.
- для лежачих больных домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов, для больных отделений интенсивного медицинского ухода и медико-педагогической коррекции психоневрологических интернатов – 2,2 м;

б) в обслуживающих группах помещений:

- культурно-досуговых и физкультурно-оздоровительных, лечебно-трудовых и производственных – 2,0 м;
- медицинских (приемном отделении и перед процедурными и кабинетами, где предусмотрены места для ожидания) – 2,2 м;
- служебно-бытовых – 1,5 м.

Коридоры не должны иметь местных сужений и выступающих частей.

6.3.17 При входах в здания, а также внутри зданий учреждений социальной защиты населения, в состав которых входят отделения для лежачих больных, лиц с ограниченными возможностями передвижения и инвалидов, передвигающихся на креслах-колясках, расположенных выше первого этажа, наряду с лестницей, следует предусматривать пандус с уклоном не более 1:12. Ширина пандуса

должна быть не менее 1,2 м при одностороннем движении и не менее 1,8 м – при двустороннем. В начале и конце пандуса следует предусматривать горизонтальные площадки длиной не менее 1,5 м.

При длине пандуса более 6 м должны предусматриваться промежуточные горизонтальные площадки длиной не менее 1,5 м.

Пандус длиной более 3,0 м, как и лестница, должен иметь с обеих сторон ограждение с двумя поручнями на высоте 0,7 м и 0,9 м и бортик высотой не менее 0,05 м. В психоневрологических интернатах необходимо предусматривать сетчатое ограждение лестниц и пандусов с площадками на высоту 1 м от уровня перил.

Поручни лестниц и пандусов должны быть непрерывными.

Поверхность пандусов следует предусматривать шероховатой.

6.3.18 Ширина дверных проемов в чистоте должна быть не менее:

а) в жилых отделениях:

1) домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов, территориальных центров, зданий учреждений социальной защиты для бездомных граждан:

- между коридором и жилыми комнатами, общими и подсобными помещениями – 0,8 м, а при необходимости перемещения на кресле-коляске или больничной каталке – 1,1 м;
- между жилыми комнатами и лоджией, балконом или террасой – 0,7 м, а при необходимости перемещения на кресле-коляске или больничной каталке – 0,9 м;
- между прихожей, жилой комнатой и санузлом, между коридором и уборной – 0,6 м, а при необходимости перемещения на кресле-коляске – 1,1 м;
- в коридорах на путях эвакуации – 1,2 м;

2) психоневрологических интернатов:

- в жилых помещениях отделений социо-реабилитационного профиля и для лиц с высоким уровнем адаптации и автономной активности – 0,9 м;
- в жилых помещениях отделений интенсивного медицинского ухода и медико-педагогической коррекции – 1,1 м;
- в коридорах на путях эвакуации – 1,2 м;

б) в обслуживающих группах помещений:

- в залах зрительном и для физкультурно-оздоровительных занятий, кружковых, столовой, кабинетах врачей, процедурных, палатах приемного отделения и изолятора, лечебно-трудовых помещениях – 1,1 м;
- в остальных помещениях – 0,9 м;
- в коридорах на путях эвакуации – 1,2 м.

6.3.19 На остекленных дверях с обеих сторон должны предусматриваться защитные решетки высотой не менее 1,2 м от низа двери.

6.3.20 Естественное освещение помещений зданий социальной защиты населения следует проектировать с учетом требований ДБН В.2.5-28.

6.3.21 В верхней части окон жилых помещениях необходимо предусматривать фрамуги с боковыми щитками. Высота расположения затворов фрамуг должна быть в помещениях для граждан преклонного возраста не более 1,6 м, а для инвалидов-колясочников – 1,3 м от уровня пола.

6.3.22 Ориентацию окон жилых комнат, комнат отдыха, комнат дневного пребывания в домах учреждений социальной защиты населения следует принимать на юг, юго-восток, восток.

При наличии солнцезащиты допускается ориентировать окна вышеперечисленных помещений на юго-запад.

6.3.23 При ориентации оконных проемов палат приемного отделения и изолятора, помещений прачечных, кружковых комнат, кабинетов врачей на азимуты 130-315° для ШБ, ШВ, IVB климатических зон и 200-290° для IV климатической зоны необходимо предусматривать трансформируемую солнцезащиту.

6.3.24 Солнцезащитные устройства на окнах не должны ухудшать условия естественной освещенности помещений и препятствовать эвакуации людей из здания. Выполнять их следует из негорючих материалов.

6.3.25 Размещение встроенных помещений в жилых корпусах учреждений социальной защиты населения следует принимать согласно ДБН В.2.2-15.

7 ПОЖАРНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ

7.1 При проектировании зданий учреждений социальной защиты населения необходимо предусматривать противопожарные мероприятия в соответствии с требованиями ДБН В.1.1-7, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.5-13 и других нормативных документов, нормативно-правовых актов по вопросам пожарной безопасности, которые действуют на территории Украины.

7.2 Здания учреждений социальной защиты населения следует проектировать не ниже II степени огнестойкости. Допускается размещать помещения территориальных центров в зданиях иного назначения не ниже III степени огнестойкости. При этом помещения территориальных центров должны отделяться от помещений другого назначения противопожарными перегородками I-го типа и перекрытиями 3-го типа. Степень огнестойкости зданий и типы противопожарных перегородок и перекрытий определяются в соответствии с ДБН В.1.1-7.

7.3 Площадь этажа (в границах противопожарного отсека) необходимо принимать в зависимости от степени огнестойкости здания и этажности в соответствии с требованиями ДБН В.2.2-9 (таблица 1).

7.4 Здания учреждений социальной защиты населения должны быть оборудованы автоматическими установками пожарной сигнализации.

Оборудование зданий учреждений социальной защиты населения автоматическими установками пожарной сигнализации и пожаротушения осуществляется с учетом требований ДБН В.2.2-9 (приложение С), ДБН В.2.2-10 (приложение Е) и других соответствующих нормативных документов, исходя из сферы их применения. При проектировании указанных установок следует руководствоваться ДБН В.2.5-13.

7.5 Приемные устройства автоматических установок пожарной сигнализации необходимо размещать в помещении диспетчерского пункта инженерного оборудования или в помещении персонала с круглосуточным дежурством, оборудованном в соответствии с ДБН В.2.5-13.

7.6 Здания учреждений социальной защиты населения следует оборудовать системой оповещения о пожаре и управления эвакуацией людей не ниже 3-го типа согласно ДБН В.1.1-7 (таблица 6).

Сигналы от приемно-контрольных приборов автоматических установок пожарной сигнализации и пожаротушения следует выводить на пульт централизованного наблюдения Государственной пожарной охраны.

7.7 Помещения, в которых размещаются персональные компьютеры, следует оснащать переносными углекислотными огнетушителями из расчета один огнетушитель ВВК-1,4 (старое обозначение ОУ-2) или ВВК-2 (старое обозначение ОУ-3) либо один огнетушитель водопенный аэрозольный ВВПА-400 на три компьютера, но не менее чем один огнетушитель указанных типов на помещение в соответствии с НАПБ Б.03.001.

7.8 Устройство в помещениях учреждений социальной защиты населения систем противодымной защиты в случае пожара следует выполнять согласно требованиям СНиП 2.04.05, ДБН В.1.1-7 и ДБН В.2.2-9.

7.9 Жилые помещения, как и лечебно-трудовые мастерские, следует отделять от помещений иного назначения противопожарными стенами 3-го типа с устройством изолированных эвакуационных выходов или размещать их в отдельных корпусах.

7.10 Двери кладовых и мастерских, связанных с хранением и обработкой горючих материалов, должны быть противопожарными 2-го типа (огнестойкостью EI 30).

В лечебно-трудовых, лечебно-производственных и производственных мастерских запрещается использование взрывоопасных веществ и материалов.

7.11 Противопожарные двери 2-го типа следует устанавливать:

- в перегородках и стенах, отделяющих жилые помещения от общественных;
- в стенах, отделяющих жилой корпус от переходов в блоки с общественными помещениями;
- в перегородках, отделяющих лифтовый холл от поэтажных коридоров или в лифтовых шахтах, устраиваемых вне объема лестничных клеток.

7.12 Общие коридоры зданий и сооружений учреждений социальной защиты населения должны иметь выходы не менее чем на две эвакуационные лестничные клетки (пандусы). Пандус, служащий путем эвакуации, должен быть связан с выходом наружу.

7.13 Расстояние по коридору из наиболее удаленных помещений (кроме уборных, умывальных, ванн, душевых и других подсобных помещений) до лестничных клеток или выходов наружу должно быть не более:

- 35 м для зданий I и II степеней огнестойкости и 25 м для зданий III степени огнестойкости (указанных в 7.2 настоящих Норм), если помещения расположены между лестничными клетками, между лестничной клеткой и пандусом или наружными выходами;
- 15 м для зданий I и II степеней огнестойкости и III степени огнестойкости (указанных в 7.2 настоящих Норм), если помещения расположены между лестничной клеткой и торцевой частью коридора, из которой нет непосредственного выхода наружу или на вторую лестничную клетку (пандус).

7.14 Общая вместимость помещений на этаже, предназначенных для пребывания инвалидов и расположенных между лестничной клеткой и торцевой частью коридора, из которой нет непосредственного выхода наружу или на вторую лестничную клетку (пандус), не должна превышать 30 человек.

7.15 Кабели и электрические сети в зданиях учреждений социальной защиты населения должны быть стойкими к распространению пламени, а при прокладке в объемах лестничных клеток и коридоров они должны изготавливаться из материалов, имеющих умеренную дымообразующую способность, малоопасных по токсичности продуктов горения в соответствии с ГОСТ 12.1.004 (группы Д2, Т1 согласно ДБН В.1.1-7).

Кабельные линии, предусмотренные для питания специальных лифтов, установок пожаротушения, систем подпора воздуха, дымоудаления и противопожарных насосов должны иметь предел огнестойкости не менее 90 мин. согласно ДСТУ Б В.1.1-4, а эвакуационного освещения, систем оповещения о пожаре и управления эвакуацией людей – не менее 15 мин.

7.16 Полимерные материалы, используемые для отделки зданий, должны отвечать требованиям СанПиН 6027.А и инструкции № 6035.А.

7.17. Подвалы, техподполья, а при их отсутствии цокольные и первые этажи следует оборудовать сигнализацией до взрывоопасной концентрации топливных газов согласно требованиям ДБН В.2.5-20 и предусматривать герметизацию вводов инженерных коммуникаций.

8 ИНЖЕНЕРНОЕ ОБОРУДОВАНИЕ

Здания учреждений социальной защиты населения должны быть оборудованы системами холодного и горячего водоснабжения, канализации и водостоков, отопления и вентиляции, электроснабжения и электрооборудования, связи и сигнализации, автоматической пожарной и охранной сигнализации. Газоснабжение зданий следует проектировать в соответствии с требованиями ДБН 2.5-20.

8.1 Водоснабжение и канализация

8.1.1 Хозяйственно-питьевое, противопожарное и горячее водоснабжение, канализацию и водостоки в зданиях следует проектировать согласно требованиям СНиП 2.04.01.

8.1.2 Качество воды в системе водоснабжения должно отвечать требованиям ГОСТ 2874 и ДСанПиН 136/1940. При загрязненности воды в наружных трубопроводах водоснабжения следует

на вводах водопровода в здание устанавливать коллективные системы очистки воды, которые имеют положительное заключение государственной санитарно-эпидемиологической экспертизы.

Все материалы, контактирующие с питьевой и горячей водой, могут применяться в проектах при условии положительного заключения государственной санитарно-эпидемиологической экспертизы.

Допустимый уровень шума, создающийся в жилых помещениях системами водоснабжения и канализации, следует принимать на 5 дБА ниже соответствующих гигиенических нормативов.

8.1.3 Температура воды в кранах системы горячего водоснабжения, доступных для использования жителями (клиентами) учреждений социальной защиты населения, не должна превышать 50 °С.

8.1.4 Система горячего водоснабжения должна проектироваться с циркуляцией воды через полотенцесушители, которые должны устанавливаться в ваннных комнатах (или совмещенных санузлах) и обогреваться в продолжение всего года. Полотенцесушители должны устанавливаться с байпасной линией и с запорной арматурой на обоих подводящих трубопроводах.

8.1.5 При проектировании водоснабжения и канализации помещений культурно-зрелищного и физкультурно-оздоровительного назначения, столовых, прачечных, медпунктов и гаражей следует выполнять требования норм проектирования этих зданий и помещений.

8.2 Отопление и вентиляция

8.2.1 Системы отопления и вентиляции в зданиях учреждений социальной защиты населения следует проектировать с соблюдением требований СНиП 2.04.05 согласно нормативам данного раздела, а также в соответствии с требованиями по энергосбережению, изложенными в ДБН В.2.2-9 и ДБН В.2.6-31. Устройства для отопления и вентиляции помещений культурно-зрелищного назначения, медицинского обслуживания, столовой, прачечной и гаража должны отвечать требованиям норм проектирования соответствующих зданий.

8.2.2 Теплоснабжение следует предусматривать от тепловых сетей или местных котельных. При теплоснабжении от тепловых сетей в соответствии с требованиями СНиП 2.04.07 следует проектировать индивидуальные тепловые пункты с устройствами учета и регулирования теплопотребления. При проектировании местных котельных необходимо руководствоваться СНиП II-35 и "Рекомендациями по проектированию крышных, встроенных и пристроенных котельных установок и устройству бытовых теплогенераторов, работающих на природном газе" (Пособие к СНиП II-35-76). Температура теплоносителя в системах отопления не должна превышать 90 °С. В системах следует применять отопительные приборы с гладкой поверхностью теплоотдачи.

8.2.3 Приточно-вытяжную вентиляцию с механическим побуждением следует предусматривать в помещениях:

- для лежачих больных и инвалидов-колясочников;
- для курения;
- душевых и уборных при количестве приборов три и более;
- лечебных, клизменных;
- досуговых и физкультурно-оздоровительных;
- для приготовления и употребления пищи;
- прачечных и производственных мастерских;
- с выделением вредных и с неприятным запахом веществ.

Для всех других помещений следует предусматривать естественные системы вентиляции.

8.2.4 Воздух из жилых комнат необходимо удалять через вытяжные каналы санузлов, примыкающих к этим комнатам. При размещении санузла на группу жилых комнат следует проектировать вытяжные каналы из каждой жилой комнаты.

8.2.5 Окна, оснащенные герметичным притвором, в жилых комнатах и помещениях общественного назначения с естественной вентиляцией, должны проектироваться с проветривателями, обеспечивающими возможность притока свежего воздуха. При невозможности установки проветривателей помещения должны проектироваться с приточно-вытяжной вентиляцией при механическом побуждении.

8.2.6 Расчетную температуру зимой и обмен воздуха в помещениях следует принимать по таблице 11.

Таблица 11 – Расчетная температура воздуха и требования к воздухообмену в помещениях

Помещение	Расчетная температура зимой, °С	Требования к воздухообмену		
		Приток	Вытяжка	
1 Жилые комнаты:				
– для лиц свободного и наблюдательного содержания;	20	однократн. ¹⁾	однократн.	
– для граждан пожилого возраста и инвалидов, способных к частичному самообслуживанию	21	однократн. ¹⁾	однократн.	
– для лежачих больных и передвигающихся на креслах-колясках	22	двукратн.	двукратн.	
2 Гостиная	20	однократн. ¹⁾	однократн.	
3 Ванная комната, душевая кабина	25 ²⁾	–	по воздушному балансу, но не менее, м ³ /ч: 25	
4 Уборная	20	–		50
5 Совмещенный санузел	25 ²⁾	–		50
6 Библиотека-читальня, комната отдыха, кружковая	20	однократн. ¹⁾	однократн.	
7 Курительная	18	однократн. ¹⁾	10-кратн.	
8 Зал лечебной физкультуры, комнаты лечебно-трудовых мастерских	20	(50 м ³ /ч на одного человека)		
9 Кухня-буфетная, кухня-раздаточная в жилых группах	18	однократн. ¹⁾	1,5	
10 Помещение для бытовых нужд	20	однократн. ¹⁾	однократн.	
11 Вестибюль, общий коридор, гардеробная	18	–	–	
12 Парикмахерская	20	однократн. ¹⁾	однократн.	
13 Зрительный зал	В соответствии с нормами проектирования культурно-зрелищных и досуговых учреждений (ДБН В.2.2-16)			
14 Обеденный зал, кухня	В соответствии с требованиями для предприятий общественного питания			
15 Помещения медицинского обслуживания	В соответствии с нормами проектирования учреждений здравоохранения (ДБН В.2.2-10)			
16 Мусоросборная камера	5	–	однократн. ³⁾	
17 Машинное отделение лифтов	5	–	однократн.	
18 Помещение бытового обслуживания	В соответствии с нормами проектирования предприятий бытового обслуживания (ДБН В.2.2-11)			
¹⁾ Приточный воздух в объеме однократного воздухообмена должен подаваться через окна. При установке окон без форточек и с герметичным притвором следует применять модификации окон со встроенными проветривателями.				
²⁾ Температура воздуха в ванных комнатах и совмещенных санузлах, не примыкающих к наружным ограждающим конструкциям, не нормируется при установке в них полотенцесушителей, присоединенных к системе горячего водоснабжения, или электрических.				
³⁾ Мусоросборную камеру следует вентилировать через ствол мусоропровода и жалюзийную решетку, установленную в нижней части двери.				

8.2.7. Выброс воздуха систем вытяжной вентиляции следует предусматривать на расстоянии не менее 10 м по горизонтали и 6 м по вертикали от окон жилой части и от решеток забора воздуха для приточных систем. Выбросы от вытяжных систем естественной вентиляции необходимо предусматривать за зоной ветрового подпора.

8.2.8. При проектировании центральных систем вытяжной вентиляции с механическим побуждением следует руководствоваться 5.35 ДБН В.2.2-15.

8.2.9. Мероприятия относительно энергосбережения необходимо предусматривать согласно требованиям ДБН В.2.2-9.

8.3 Электроснабжение и электрооборудование

8.3.1 Электроснабжение, электрооборудование и искусственное освещение в зданиях учреждений социальной защиты населения необходимо проектировать в соответствии с ПУЭ, ПУЕ, ДНАОП 0.00-1.32, ДБН В.2.5-23 и ДБН В.2.5-27.

8.3.2 По степени обеспечения надежности электроснабжения здания учреждений социальной защиты населения следует относить ко второй категории. Категория надежности энергоснабжения может быть уточнена заданием на проектирование. Системы противопожарной защиты должны быть первой категории надежности по энергоснабжению.

8.3.3 В жилых помещениях отделений лежачих больных домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов и отделений интенсивного медицинского ухода психоневрологических интернатов должны устанавливаться потолочные светильники со сплошными рассеивателями (в домах-интернатах возможна установка настенных комбинированных светильников общего и местного освещения над каждой кроватью) и предусматривать по одной двухполюсной штепсельной розетке с заземляющим контактом для подключения переносной медицинской аппаратуры.

8.3.4 В жилых помещениях домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов, территориальных центров, учреждений социальной защиты для бездомных и лиц, освободившихся из мест лишения свободы (за исключением ночлежных домов), на стенах у каждой кровати и каждого стола должны быть установлены штепсельные розетки на высоте 0,8 м от уровня пола. В психоневрологических интернатах штепсельные розетки, а также выключатели освещения жилых комнат и комнат отдыха должны устанавливаться в специальных шкафах с запирающимися дверями.

8.3.5 Управление электроосвещением общих мест (залов, фойе, коридоров, вестибюлей, лестниц и т.п.) и другим инженерным оборудованием, контроль за его работой следует осуществлять из помещения постоянного пребывания обслуживающего персонала, размещенного на первом этаже.

8.3.6 Эвакуационное освещение следует предусматривать в зрительном и обеденном залах, фойе, вестибюлях, лестничных клетках, лифтовых холлах, коридорах, пандусах, на постах дежурного персонала, а также в горячем цехе обработки и приготовления пищи, кухнях-раздаточных. Световые указатели "Выход" должны быть предусмотрены у входов в лестничные клетки, выходов из зрительного и обеденного залов, выходов из здания.

8.4 Системы связи и сигнализации

8.4.1 Здания учреждений социальной защиты населения должны быть оборудованы сетями и устройствами для организации связи, телевизионного и проводного вещания.

8.4.2 Оконечные устройства телефонной связи предусматриваются в кабинетах административного, служебного и дежурного персонала.

Следует предусматривать возможность установки таксофонов из расчета один-два таксофона на 25 проживающих, в вестибюлях зданий учреждений социальной защиты населения, а также на этажах:

- жилых отделений домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов;
- отделений медико-педагогической коррекции, социо-реабилитационного профиля, для лиц с высоким уровнем адаптации и автономной активности психоневрологических интернатов;
- стационарных отделений территориальных центров;
- зданий, предназначенных для временного приюта бездомных граждан и лиц, освободившихся из мест лишения свободы.

Необходимость и объем дополнительных устройств определяется заданием на проектирование.

8.4.3 В зданиях территориальных центров следует предусматривать локальные компьютерные сети. Устройствами подключения к локальным компьютерным сетям оборудуются автоматизированные рабочие места в служебных и административных помещениях.

Требования к устройству локальных компьютерных сетей регламентируются нормативными актами государственных информационных служб.

8.4.4 Расчет домовых распределительных сетей (ДРС) телевидения зданий социальной защиты населения следует выполнять с учетом возможности установки присоединительных розеток в административных и жилых помещениях:

- домов-интернатов для граждан преклонного возраста и инвалидов;
- отделений медико-педагогической коррекции, социо-реабилитационного профиля, для лиц с высоким уровнем адаптации и автономной активности психоневрологических интернатов;
- отделений социально-бытовой и социально-медицинской реабилитации с группами дневного пребывания и стационарного отделения для постоянного или временного проживания территориальных центров;
- зданий, предназначенных для временного приюта бездомных граждан и лиц, освободившихся из мест лишения свободы.

8.4.5 В зданиях учреждений социальной защиты населения радиоточки проводного вещания устанавливаются в помещениях административного, служебного, дежурного персонала и в жилых помещениях. В помещениях подразделений медицинского обслуживания и реабилитации следует предусматривать дополнительно прикроватное размещение радиорозеток с выводом на прикроватный щиток по аналогии с 7.98 ДБН В.2.2-10.

8.4.6 Охранной сигнализацией оборудуются помещения зданий учреждений социальной защиты населения в соответствии с заданием на проектирование и учетом требований ДБН В.2.2-10, приложение Ж.

8.4.7 В помещениях зданий социальной защиты населения следует предусматривать устройства сигнализации и регламентации времени. Места установки указанных устройств и их перечень следует определять по аналогии с ДБН В.2.2-10.

8.4.8 В зрительных залах на 150 и более мест предусматривается звукоусиление.

8.4.9 Требования к устройству в зданиях учреждений социальной защиты населения автоматической пожарной сигнализации и оповещения о пожаре изложены в 7.4-7.6 настоящих Норм.

8.4.10 Системы связи и сигнализации зданий общественного назначения, размещаемых в комплексе зданий учреждений социальной защиты населения, следует выполнять в соответствии с ДБН В.2.2-9, ВСН 60 и ВБН В.2.2.45-1.

8.5 Лифты и подъемники

8.5.1 Здания учреждений социальной защиты населения выше одного этажа оборудуются пассажирскими, грузопассажирскими, больничными и грузовыми лифтами. Проектирование лифтов должно вестись с учетом требований ДНАОП 0.00-1.02, ДСТУ ISO 4190-6, ДСТУ ISO 9386-2.

8.5.2 Число пассажирских лифтов устанавливается расчетом, но не может быть менее двух. Допускается второй лифт заменять грузовым, в котором разрешено транспортировать людей, если по расчету достаточно установки одного пассажирского лифта.

8.5.3 В зданиях, при расположении выше первого этажа помещений, предназначенных для пользования инвалидами на креслах-колясках, следует предусматривать лифты, кабины которых должны иметь размеры не менее: ширину – 1,1 м, глубину – 1,5 м, ширину дверного проема – 0,85 м.

Один из лифтов (пассажирский или грузовой) должен быть глубиной не менее 2,1 м, обеспечивающий во время чрезвычайных ситуаций возможность эвакуации инвалидов и граждан преклонного возраста, не способных к самостоятельному передвижению по лестницам и пандусам, а также транспортировки пожарных и спасательных подразделений.

Устройство лифта для транспортировки пожарных подразделений должно быть выполнено в соответствии с НАПБ Б.01.007.

8.5.4 При применении подъемников в виде платформ, перемещаемых вертикально или наклонно, ширина таких платформ должна быть не менее 0,9 м, глубина – не менее 1,2 м.

8.5.5 Лифты должны иметь автономное управление из кабин и с уровня этажа, имеющего непосредственный выход наружу.

8.5.6 Лифты в учреждениях социальной защиты населения должны быть оборудованы раздвижными дверями, а кабины – откидными сиденьями и переговорными устройствами с постом дежурного, расположенного при вестибюле.

8.5.7 Выходы из пассажирских лифтов следует предусматривать через лифтовые холлы, отделенные от других помещений пожарными перегородками 1-го типа и дверями, снабженными закрывателями.

8.5.8 Соединение лифтов с подвальным или цокольным этажами допускается при условии согласования с Госдепартаментом пожарной безопасности МЧС Украины.

8.5.9 Шахты и помещения машинных отделений лифтов и подъемников не должны размещаться смежно с жилыми комнатами, кабинетами приема и осмотра больных и другими помещениями длительного пребывания проживающих и персонала.

Допустимый уровень шума, создающегося в шахтах и помещениях машинных отделений лифтов, следует принимать на 5 дБА ниже соответствующих гигиенических нормативов СанПиН 3077.

8.6 Мусороудаление

8.6.1 В зданиях учреждений социальной защиты населения следует предусматривать системы очистки от мусора и пылеуборки, временного (в пределах санитарных норм) хранения мусора и возможность его вывоза. В проектах необходимо предусматривать современное оборудование, облегчающее условия мусоро- и пылеудаления, в том числе вакуумное пылеудаление.

Средства удаления мусора из зданий должны быть согласованы с системой очистки населенного пункта.

8.6.2 Здания учреждений социальной защиты населения высотой два этажа и более должны быть оборудованы мусоропроводами, которые проектируются на группу жилых помещений из расчета суточного накопления мусора 0,6 кг на одно место.

8.6.3 Мусоропроводы должны отвечать требованиям, изложенным в нормах проектирования жилых и общественных зданий (ДБН В.2.2-15 и ДБН В.2.2-9).

8.6.4 Стволы мусоропроводов должны находиться в помещениях с температурой не менее 5 °С. Стволы мусоропроводов следует размещать при санитарных комнатах жилых групп. Стволы и загрузочные клапаны мусоропроводов необходимо отделять от поэтажных коридоров противопожарными перегородками 2-го типа.

Ствол мусоропровода должен выполняться из негорючих материалов, иметь возможность промывки, промывки и дезинфекции, быть герметичным и звукоизолированным от строительных конструкций здания.

8.6.5 Все отделочные и герметизирующие материалы должны иметь положительное заключение государственной санитарно-эпидемиологической экспертизы.

8.6.6 Мусоропроводы не должны создавать уровень шума выше 25 дБА.

Приложение А
(обязательное)

**НАЗНАЧЕНИЕ ПРОФИЛЬНЫХ ОТДЕЛЕНИЙ
ПСИХОНЕВРОЛОГИЧЕСКИХ ИНТЕРНТОВ**

В психоневрологических интернатах, в зависимости от клинического состояния, психологических особенностей, компенсаторно-адаптационных возможностей больных и социально-трудового прогноза, предусматривается дифференцированное обслуживание в отделениях соответствующего профиля и определяется режим их содержания (постельный, наблюдательный, свободный):

а) отделение интенсивного медицинского ухода – для больных с тяжелыми соматическими и неврологическими расстройствами, с глубокой степенью слабоумия, дезориентированных в месте, времени, окружающей обстановке, не способных к самообслуживанию, простейшим трудовым навыкам и общению с окружающими, нуждающихся в полном медицинском и бытовом уходе (часть больных, не способных к самостоятельному передвижению, должна находиться в постельном режиме содержания, другая часть – в наблюдательном режиме содержания);

б) отделение медико-педагогической коррекции – для больных, у которых интеллектуальный дефект сочетается с выраженными расстройствами эмоционально-волевой сферы, дезорганизацией целенаправленной деятельности и поведения, но способных овладеть санитарно-гигиеническими навыками, частичным самообслуживанием, простейшими трудовыми навыками при коррекции их поведения со стороны персонала (для основной части больных устанавливается наблюдательный режим содержания, больные без грубых расстройств поведения и негативных влечений могут находиться в свободном режиме содержания).

в) отделение социо-реабилитационного профиля – для больных, интеллектуальный дефект которых не препятствует обучению несложным профессиям и систематическому занятию трудом, без выраженных эмоционально-волевых нарушений, способных к полному бытовому самообслуживанию, владеющих санитарно-гигиеническими навыками (часть больных может находиться в наблюдательном режиме содержания, другая часть – в свободном режиме содержания);

г) отделение для лиц с высоким уровнем адаптации и автономной активности – для лиц с возможным последующим переводом их на III группу инвалидности и трудовым устройством вне или внутри интерната (все лица находятся в свободном режиме содержания).

Приложение Б
(обязательное)

**СТРУКТУРНЫЕ ПОДРАЗДЕЛЕНИЯ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫХ ЦЕНТРОВ
СОЦИАЛЬНОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ ПЕНСИОНЕРОВ
И ОДИНОКИХ НЕТРУДОСПОСОБНЫХ ГРАЖДАН**

В состав территориальных центров могут входить следующие подразделения:

а) отделения социальной помощи на дому, в том числе специализированные – для обслуживания инвалидов с нарушением двигательной активности, слепых, глухих и др. (создаются для обслуживания не менее 80 одиноких нетрудоспособных граждан, которым требуется бытовая и медико-социальная помощь в домашних условиях по заключениям врачей учреждений здравоохранения);

б) отделение организации предоставления денежной и натуральной адресной помощи малообеспеченным нетрудоспособным гражданам (создается при необходимости и количестве не менее 500 человек малообеспеченных нетрудоспособных граждан, которым требуется, в соответствии с актами материально-бытовых условий проживания, денежная и разных видов натуральная помощь);

в) отделение социально-бытовой реабилитации (создается для обеспечения не менее 30 посещений в день с целью проведения социально-оздоровительных мероприятий, социально-психологической и трудовой реабилитации, консультаций врачей и других специалистов, а также досуга);

г) отделение социально-медицинской реабилитации (создается при количестве 50 посещений в день или 25 койко-мест для проведения социально-медицинской реабилитации одиноких граждан преклонного возраста);

д) стационарное отделение для постоянного или временного проживания (создается в случае наличия не менее 10 одиноких нетрудоспособных граждан, которые утратили двигательную активность, не могут обслуживать себя самостоятельно, требуют постоянного постороннего ухода, предоставления бытовой и медицинской помощи);

е) специальные жилые дома для одиноких нетрудоспособных граждан с комплексом служб социально-бытового и медицинского обслуживания (возводятся в случае необходимости улучшения условий проживания и социально-бытового, медицинского обслуживания одиноких нетрудоспособных граждан);

ж) лечебно-производственные мастерские, специальные цехи, участки, подсобные хозяйства, в том числе на хозрасчетной основе (создаются для проведения трудовой терапии, обеспечения потребностей малообеспеченных нетрудоспособных граждан);

и) столовые, магазины, которые работают на хозрасчете (столовые создаются при необходимости организации питания, магазины – для обеспечения продуктами, промышленными и хозяйственными товарами малообеспеченных граждан).

Примечание 1. В случае необходимости по согласованию с местными органами исполнительной власти могут создаваться другие подразделения, участки, которые направлены на социальную защиту нетрудоспособных граждан.

Примечание 2. Структурные подразделения территориального центра могут предоставлять платные услуги для обслуживания нетрудоспособных граждан и других групп населения, которые имеют трудоспособных родственников и способны самостоятельно или с помощью родственников удовлетворять свои социально-бытовые потребности.

Приложение В
(обязательное)

**ПЕРЕЧЕНЬ УСЛУГ, ПРЕДОСТАВЛЯЕМЫХ УЧРЕЖДЕНИЯМИ
СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ ДЛЯ БЕЗДОМНЫХ ГРАЖДАН И ЛИЦ,
ОСВОБОДИВШИХСЯ ИЗ МЕСТ ЛИШЕНИЯ СВОБОДЫ**

Учреждения социальной защиты населения, предназначенные для временного приюта бездомных граждан и лиц, освободившихся из мест лишения свободы, предоставляют такие социальные услуги:

а) дом ночного пребывания:

- социально-бытовые (обеспечение койко-местом, пользование душем и прачечной, хранение вещей и документов);
- психологические (изучение социально-психологических характеристик личности по желанию клиентов, предоставление методических советов);
- юридические (организационная помощь клиентам в восстановлении их документов);
- информационные, другие консультативные услуги клиентам относительно возможности их реинтеграции;
- трудоустройство и т.п.;

б) центр реинтеграции бездомных граждан:

- социально-бытовые (временное проживание; питание; пользование душем и прачечной; сохранение вещей и документов);
- психологические (консультации психолога, психодиагностика, психокоррекция);
- социально-педагогические (помощь в получении образования; разработка индивидуальных планов реинтеграции; обучение самостоятельному решению сложных жизненных проблем; организация досуга);
- социально-медицинские (первая медицинская помощь; первичный медицинский осмотр; организация консультации врача, направление в учреждения здравоохранения по месту территориального размещения; санитарно-гигиенический контроль; профилактические мероприятия);
- социально-экономические (выдача одежды и обуви и т.п.);
- юридические (помощь в восстановлении паспортов; разъяснение действующего законодательства; консультации по вопросам предотвращения бездомности и т.п.);
- услуги по трудоустройству (содействие в трудоустройстве; социальное сопровождение трудоустроенной личности);
- информационные (распространение информации об услугах учреждения; справочные и просветительские услуги);
- другие;

в) центр социальной адаптации лиц, освобожденных из мест лишения свободы:

- социально-бытовые (временное проживание; питание; предоставление одежды, обуви, белья; пользование душем и прачечной; хранение вещей и документов);
- психологические (психологические консультации; психодиагностика, психокоррекция; психотерапия);
- социально-педагогические (разработка индивидуальных планов ресоциализации, реинтеграции и адаптации; культурно-массовые мероприятия; формирование соответствующих привычек и умений; положительное отношение к собственной личности; обучение самостоятельному решению жизненных проблем; помощь в получении образования);
- социально-медицинские (организация первичного медицинского осмотра и, в случае необходимости, предоставление первой медицинской помощи; физкультурно-оздоровительные мероприятия; направление в учреждения здравоохранения по территориальному расположению центра);
- юридические (помощь в оформлении правовых документов, восстановлении паспорта; консультации и разъяснение действующего законодательства);

- услуги по трудоустройству (содействие в трудоустройстве; социальное сопровождение трудоустроенного лица);
- другие социальные услуги;

г) социальная гостиница:

- социально-бытовые (временное проживание; питание; пользование душем и прачечной; хранение вещей и документов);
- информационные (распространение информации об услугах учреждения; справочные и просветительские услуги).

Примечание 1. Дом ночного пребывания предоставляет услуги бездомным гражданам Украины, достигшим 18 лет, и лицам без гражданства, которые постоянно, на законных основаниях проживали и после потери прав на жилое помещение проживают на территории Украины на основании их обращения и документов, удостоверяющих личность (при наличии).

Примечание 2. Клиентами центра реинтеграции и социальной гостиницы являются бездомные граждане в возрасте от 18 лет, бездомные граждане с детьми, не имеющие медицинских противопоказаний и находящихся на территории Украины на законных основаниях.

Примечание 3. Центр социальной адаптации лиц, освободившихся из мест лишения свободы, предоставляет социальные услуги гражданам Украины, иностранцам и лицам без гражданства, которые достигли 28 лет, постоянно проживают на территории Украины и обратились в центр на протяжении шести месяцев после освобождения из учреждений исполнения наказаний.

Приложение Г
(справочное)

Таблица Г.1 – СОСТАВ ПОМЕЩЕНИЙ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫХ ЦЕНТРОВ СОЦИАЛЬНОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ ПЕНСИОНЕРОВ И ОДИНОКИХ НЕТРУДОСПОСОБНЫХ ГРАЖДАН

Помещения	Территориальные центры, состоящие из двух-четырех отделений ¹⁾		
	два отделения: "а" и "б"	три отделения: "а", "б" и "в"	четыре отделения: "а", "б", "в" и "г"
1	2	3	4
Жилые помещения для группы дневного пребывания			
1 Гостиная	–	+	+
2 Комнаты отдыха (спальни) на 50 % мест в группе	–	–	+
3 Кухня-буфетная (при отсутствии в территориальном центре столовой)	–	–	+
4 Санитарный узел:			
– душевая кабина с местом для переодевания;	–	+	+
– уборная (не менее одного унитаза и одного умывальника)	–	+	+
Помещения культурно-досуговые и физкультурно-оздоровительные			
5 Зрительный зал с эстрадой	–	+	+
6 Библиотека-читальня	–	+	+
7 Кружковая	–	+	+
8 Помещения для физкультурно-оздоровительных занятий:			
– универсальный зал;	–	+	+
– тренажерный зал;	–	+	+
– раздевалльные;	–	+	+
– душевые	–	+	+
Медицинские помещения			
9 Кабинеты врачей	–	+	+
10 Кабинет старшей медсестры	–	+	+
11 Процедурная	–	+	+
12 Кабинет рефлексотерапии	–	+	+
13 Помещение для занятия лечебной физкультурой:			
– зал;	–	+	+
– раздевалльные;	–	+	+
– душевые	–	+	+
14 Кабинет массажа	–	+	+
15 Кабинет психофизиологической разгрузки (аромо-, музыкотерапия)	–	+	+
16 Пост медсестры	–	–	+
Столовая			
16 Помещения столовой – см. табл.4 настоящих Норм	–	–	+
Лечебно-трудовые помещения			
17 Помещения трудотерапии – см. табл.7 настоящих Норм, мастерских – см.табл. Л.13 ДБН В.2.2-10 и СНиП 2.09.02	–	+	+

Конец таблицы Г.1

1	2	3	4
Административные помещения			
18 Кабинет директора	+	+	+
19 Приемная директора	+	+	+
20 Кабинет зам. директора по основной деятельности	-	-	+
21 Кабинет зам. директора по хозяйственной работе	-	+	+
22 Кабинеты зав. отделениями	+	+	+
23 Бухгалтерия	+	+	+
24 Касса	+	+	+
25 Отдел кадров	+	+	+
26 Информационный (компьютерный) центр	+	+	+
Помещения бытового обслуживания			
27 Мастерская по ремонту одежды и обуви	+	+	+
28 Мастерская по мелкому ремонту мебели и оборудования	+	+	+
29 Парикмахерская		+	+
30 Банк одежды	+	+	+
31 Пункт проката	+	+	+
Служебно-бытовые, хозяйственные и вспомогательные помещения			
32 Входная группа помещений:			
– вестибюль;	+	+	+
– помещение охраны;	+	+	+
– гардеробная;	-	+	+
– уборная (один унитаз и один умывальник)	+	+	+
33 Комната персонала с душевой и уборной	-	+	+
34 Кладовая инвентаря и мебели	+	+	+
35 Прачечная:			
– стиральная;	-	-	+
– гладильная	-	-	+
36 Кладовая чистого белья	-	-	+
37 Кладовая грязного белья	-	-	+
38 Склад хозяйственный	+	+	+
39 Мастерская по ремонту оборудования и инвентаря	-	-	+
Помещения отделения социальной помощи на дому			
40 Вестибюль ²⁾	+	+	+
41 Кабинеты заведующих группами	+	+	+
42 Комнаты персонала	+	+	+
43 Помещения для хранения продуктов	+	+	+
44 Санитарный узел			
– душевая кабина;	+	+	+
– уборная	+	+	+
1) Отделения, входящие в состав рассматриваемых территориальных центров: а) отделение социальной помощи на дому; б) отделение организации предоставления денежной и натуральной адресной помощи малообеспеченным нетрудоспособным гражданам; в) отделение социально-бытовой реабилитации; г) отделение социально-медицинской реабилитации			
2) Следует предусматривать, если количество рабочих мест в отделении более 30.			

Приложение Д
(справочное)

**Таблица Д.1 – СОСТАВ ПОМЕЩЕНИЙ УЧРЕЖДЕНИЙ СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ ДЛЯ
БЕЗДОМНЫХ ГРАЖДАН И ЛИЦ, ОСВОБОДИВШИХСЯ ИЗ МЕСТ
ЛИШЕНИЯ СВОБОДЫ**

Помещения	Учреждения социальной защиты		
	Ночлежный дом	Центр реинтеграции, центр социальной адаптации	Социальная гостиница
1	2	3	4
Помещения жилой группы			
1 Жилые помещения (жилые комнаты, спальни, номера)	+	+	+
2 Санитарный узел:	Общий	На одну-две жилые комнаты (номера)	
– душевые кабины;	+	+	+
– уборная	+	+	+
3 Комната отдыха (гостиная)	+	+	-(+) ¹⁾
4 Кухня-буфетная (при отсутствии в учреждении столовой)	-(+)	+	+
5 Бытовая комната	+	+	+
6 Пост дежурного персонала	+	+	+
Помещения культурно-досуговые и физкультурно-оздоровительные			
7 Зрительный зал с эстрадой	–	+	–
8 Библиотека-читальня	–	+	–
9 Кружковая	–	+	–
10 Помещения для физкультурно-оздоровительных занятий:			
– универсальный зал;	–	+	–
– тренажерный зал;	–	+	–
– раздевальные;	–	+	–
– душевые	–	+	–
Медицинские помещения			
11 Кабинет мед. работника (фельдшера)	+	+	–
12 Процедурная	–	-(+)	–
13 Изолятор	+	+	-(+)
14 Приемное отделение:			
– вестибюль-ожидальная;	+	+	–
– уборная при вестибюле;	+	+	–
– смотровая-раздевальная;	+	+	–
– санитарный блок (душевые, уборная);	+	+	–
– палата на два места с уборной	–	+	–
Столовая			
15 Помещения столовой – см. таблицу 4 настоящих Норм	-(+)	+	-(+)
Производственные помещения			
16 Производственные помещения (помещения мастерских, цехов) – см. табл.Л.13 ДБН В.2.2-10 и СНиП 2.09.02	–	+	–

Конец таблицы Д.1

1	2	3	4
Административные помещения			
17 Кабинет директора	+	+	+
18 Приемная директора	+	+	+
19 Кабинет зам. директора по хозяйственной работе (завхоза)	-	+	+
20 Бухгалтерия	+	+	+
21 Кабинет информационно-аналитической работы	+	+	+
Помещения бытового обслуживания			
22 Мастерская по ремонту одежды и обуви	+(-)	+	-
23 Парикмахерская	+	+	-
24 Банк одежды	+	+	-
Служебно-бытовые, хозяйственные и вспомогательные помещения			
25 Входная группа помещений:			
– вестибюль;	+	+	+
– помещения охраны;	+	+	+
– гардеробная (камера хранения);	-	+	-
– уборная (один унитаз и один умывальник)	+	+	-
26 Комната персонала с душевой и уборной	+	+	+
27 Кладовая инвентаря и мебели	+	+	+
28 Прачечная:			
– помещение для стирки;	+	+	+
– гладильная	+	+	+
29 Кладовая чистого белья	+	+	+
30 Кладовая грязного белья	+	+	+
31 Склад хозяйственный	+	+	+
1) В скобках показано, что по заданию на проектирование в составе учреждения допускается предусматривать (+) или не предусматривать (-) данное помещение.			

Приложение Е
(справочное)

БИБЛИОГРАФИЯ

- 1 Земельний кодекс України (Земельный кодекс Украины) от 25 октября 2001 г. № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. 2002. – № 3-4. – Ст. 27.
- 2 Закон України "Про соціальні послуги" (Закон Украины "О социальных услугах") от 19 июня 2003 г. № 966-IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. – № 45. – Ст. 358.
- 3 Закон України "Про житловий фонд соціального призначення" (Закон Украины "О жилом фонде социального назначения") от 12 января 2006 г. № 3334-IV // Відомості Верховної Ради України. 2006. – № 19-20. – Ст. 159.
- 4 Типове положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів, геріатричний пансіонат, пансіонат для ветеранів війни і праці (Типовое положение о доме-интернате для граждан пожилого возраста и инвалидов, гериатрический пансионат, пансионат для ветеранов войны и труда) // Утв. приказом Минтруда и социальной политики Украины от 29.12.2001 № 549 и зареєстровано в Минюсте Украины 29 января 2002 г. за № 66/6354.
- 5 Типове положення про психоневрологічний інтернат (Типовое положение о психоневрологическом интернате) // Утв. приказом Минтруда и социальной политики Украины от 29.12.2001 № 549 и зареєстровано в Минюсте Украины 29 января 2002 г. за № 68/6356.
- 6 Типове положення (взірцеве) про територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян (Типовое положение (образцовое) о территориальном центре социального обслуживания пенсионеров и одиноких нетрудоспособных граждан) // Утв. приказом Минсоцзащиты населения Украины от 01.04.1997 № 44 и зареєстровано в Минюсте Украины 24 сентября 1997 г. за № 442/2246.
- 7 Типове положення про будинок нічного перебування (Типовое положение о доме ночного пребывания) // Утв. приказом Минтруда и социальной политики Украины 14.02.2006 № 31 и зареєстровано в Минюсте Украины 21 апреля 2006 г. за № 475/12349.
- 8 Типове положення про центр реінтеграції бездомних громадян (Типовое положение о центре реинтеграции бездомных граждан) // Утв. приказом Минтруда и социальной политики Украины 14.02.2006 № 31 и зареєстровано в Минюсте Украины 21 апреля 2006 г. за № 474/12348.
- 9 Типове положення про центр соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі (Типовое положение о центре социальной адаптации лиц, освободившихся из мест лишения свободы) // Утв. приказом Минтруда и социальной политики Украины 14.02.2006 № 31 и зареєстровано в Минюсте Украины 21 апреля 2006 г. за № 476/12350.
- 10 Типове положення про соціальний готель (Типовое положение о социальной гостинице) // Утв. приказом Минтруда и социальной политики Украины 03.04.2006 № 98 и зареєстровано в Минюсте Украины 18 апреля 2006 г. за № 450/12324.
- 11 НАПБ Б.07.005-86 (ОНТП 24-86). Определение категорий помещений и зданий по взрывопожарной и пожарной опасности. – М.: ВНИИПО МВД СССР, 1986. – 25 с.
- 12 Нормали архітектурно-планувальних елементів жилих і громадських будівель з урахуванням їх інвалідами. Посібник по проектуванню / Под ред. В.В.Куцевича. – К.: КиївЗНІІЕП, 1999. – 85 с.
- 13 Инструкция по санитарно-гигиенической оценке полимерных материалов, предназначенных для применения в строительстве и производстве мебели: № 6035.А-91: Утв. зам. Гл. гос. сан. врача СССР МЗ СССР 12.08.91. – М.: 1991. – 54 с.
- 14 Інструкція з проектування електромереж 110-0,38 кВ м. Києва (для м. Києва). (Инструкция по проектированию электросетей 110-0,38 кВ г.Киева (для г.Киева)). – К.: ДНДПВТІ "Енергоперспектива" Мінпалива та енергетики України, 2001. – 54 с.

Ключевые слова: общие положения, учреждения социальной защиты, земельные участки, инженерное оборудование, нормы проектирования, объемно-планировочные решения, пожарная безопасность

СОДЕРЖАНИЕ

	С.
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ	1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ ПОНЯТИЙ	3
4 ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ	4
5 РАЗМЕЩЕНИЕ ЗДАНИЙ, ЗЕМЕЛЬНЫЕ УЧАСТКИ	5
6 ОБЪЕМНО-ПЛАНИРОВОЧНЫЕ РЕШЕНИЯ	6
6.1 Жилые помещения	7
6.2 Обслуживающие помещения	11
6.3 Требования к отдельным элементам зданий	18
7 ПОЖАРНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ	22
8 ИНЖЕНЕРНОЕ ОБОРУДОВАНИЕ	23
8.1 Водоснабжение и канализация	23
8.2 Отопление и вентиляция	24
8.3 Электроснабжение и электрооборудование	26
8.4 Системы связи и сигнализации	26
8.5 Лифты и подъемники	27
8.6 Мусороудаление	28
Приложение А	
Назначение профильных отделений психоневрологических интернатов	29
Приложение Б	
Структурные подразделения территориальных центров социального обслуживания пенсионеров и одиноких нетрудоспособных граждан	30
Приложение В	
Перечень услуг, предоставляемых учреждениями социальной защиты для бездомных граждан и лиц, освободившихся из мест лишения свободы	31
Приложение Г	
Состав помещений территориальных центров социального обслуживания пенсионеров и одиноких нетрудоспособных граждан	33
Приложение Д	
Состав помещений учреждений социальной защиты для бездомных граждан и лиц, освободившихся из мест лишения свободы	35
Приложение Е	
Библиография	37

* * * * *

Відповідальний за випуск – В.М.Чеснок

Редактор – А.О.Луковська

Комп'ютерна верстка – В.В.Чукашкіна

Формат 60x84¹/₈. Папір офсетний. Гарнітура "Times New Roman Cyr".

Друк офсетний.

Державне підприємство "Укрархбудінформ".

вул. М. Кривоноса, 2А, корп. 3, Київ-37, 03037, Україна.

Тел. 249-36-62, 249-36-63

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців

ДК № 690 від 27.11.2001 р.